

Pallas-Könyvtár

A GYÖNGY-SOR

EREDETI REGÉNY

IRTA
BENICZKYNÉ BAJZA LENKE

Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság kiadása
Budapesten

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2017
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-963-417-243-7 (online)
MEK-17571

ELSŐ FEJEZET.

Lobogó kandalló tűzénél ült az öreg Metopfran herceg udvari káplánjával beszélgetve.

Nagyon öreg volt, nagyon törődött, csak szemein látszott még az egykori büszke dölyf és sasorrán az arisztokratikus jelleg, különben össze volt törve, a kor s az élet próbáltatásainak súlya alatt.

A sötét komor terem nem birt fölmelegedni a kandalló tűzétől s a herceg lábait meleg takaró borítá, ruhája barna bársony melegen bélelt zeke formájú kabát, fekete prémmel, mi a kabát ujjainál szélességénél fogva karmantyu formát kapott s a hercegnek csak hosszú fehér finom reszkető ujja hegyei látszottak ki belőle. A káplán oldalt állt mellette s megfeszített figyelemmel hallgatta a gyenge hangon kiejtett szavakat, mik elvesztek a tágas terem visszhangjában.

- Megtiltom, hogy Edithe grófnő azokhoz a porontyokhoz járjon, mondá haragtelt rikácsoló hangon. Már sokszor megtiltottam ezt neki, de tudva, hogy én nem mehetek ki a szobából, azt reméli, nem tudom meg járás-kelését. Köszönöm, hogy tisztelendő ur pontosan referál.

- Ezt nekem bajos lesz a comtesseal tudatni, mert ő alig hallgat valakire, én reám pedig különösen nem.

- Küldje őt ide, mondá kemény büszke hangon a herceg. Majd beszélek én még egyszer e miatt vele. Most pedig olvassa fel fiam levelét.

A káplán rövid torokreszelés után a mondott levél olvasásához fogott, mit kezében tartott.

Nizza, november 10.

Kedves atyám!

Meg kell vallanom, hogy levele nem a legkellemesebben érintett. Haza menjek én most ősz derekán ebből a virágillatos, napfényes világból, abba a bagoly fészekbe, mert valamit akar nekem mondani. Hát mi lehet az a valami, a mit levélben meg nem lehet írni! Tudja-e, hogy ez kegyetlen kívánság! Épen most, midőn veszteségben vagyok. Az egész héten átkozott pechem volt, összesen elvesztettem kétszázezer frankot, Monte-Carlóban és itt a nizzai klubban s most ezt itt kell hagynom, mert nincs időm visszanyerni. Mindamellet természetesen pár nap múlva indulok haza s levelem nem sokkal előz meg, ki maradtam stb.

Jakab.

- Ez elég mogorva levél, mondá haraggal a herceg. De mindegy, mai nap már nem sok udvariasságot várhatnak az apák fiaiktól. Jakab legalább engedelmes. Mindent megtesz, a mit parancsolok neki s ez elég...

A káplán némán várakozott további rendeletre. A herceg új méltatlankodásban tört ki.

- Bagolyfészeknek nevezi ősei kastélyát! kiáltá kifakadva. Hergártot! Mely századok előtt épült s legalább kétszáz éve, hogy a hercegi czimert föltették reá, valóban ez nem nagy pietásra mutat fiam uram részéről.

A káplán némán állt helyén.

- Mit néz reám, úgy mintha kőből faragott szobor volna? riadt rá az öreg, felé fordítva szigorú tekintetét. Mehet. Mondja meg az udvarmesternek, hogy szedjék rendbe Jakab herceg lakását s fűtsék a mint csak lehet; mert a napokban hazajön. Editheet pedig keresse fel és küldje ide.

A fiatal pap mély meghajlás után elhagyta a nyirkos levegőjű termet s midőn néhány szobán át, a szőnyeggel bevont hosszú tekervényes folyosóra lépett, mintegy föllélegzett, a keskeny góth stílusú ablakokon bekandikáló őszi napfényt látva. Lassu léptekkel, lehajtott fővel gondolkozva haladt a lépcsők felé, hol lefelé akarván indulni, eszébe jutott a herceg parancsa Jakab herceg lakására nézve. Visszafordult hát, de meglepetve állt meg a szembe jövő párt látva, kik egymást átölelve jöttek s vidáman nevetgélve őt nem látták vagy nem méltaták figyelmükre.

A fiatal pár Szadovay Edithe és Luczián testvérek voltak, mindkettő Metropfran Erastus herceg unokái, árvák s a Hergárt nevezetű családi kastélyban nevelkedtek.

Rá sem pillantva a fiatal papra, ki nem mozdult helyéből, akartak előtte elhaladni, midőn az tiszteletteljes hangon megszólította Edithe-et.

- Bocsánat grófnő, üzenetet kell átadnom a hercegtől, kezdé alázatos hangon. Arra kérem, legyen szives őt felkeresni szobájában, még pedig mielőbb.

A testvérpár látható kedvetlenséggel hallá ezt a hírt. Mindketten rövid prémes felöltőbe öltözve, kalappal fejükön s keztyűvel kimenésre készültek. Ponny-fogatuk a lépcsők előtt várt s Edithnek most a nagypapához kellett menni.

- Nem halaszthatnám el a míg visszajövök? kérdé öcséséhez fordulva a leány, rá sem nézve a papra.

- Azt hiszem ezt nem teheted, viszonzá Luczián, ki legfeljebb tizenhat éves lehetett, míg nővére betölté a huszat.

- A herceg a nagyteremben van, merészkedék megjegyezni a káplán.

Edithe egy futó pillantást vetett rá.

- Köszönöm, mondá hidegen, aztán Lucziánhoz fordult.

- Fordulj egyet a ponnykkal a parkban, a míg lejövök, nemsokára nálad leszek.

Luczián helyeslőleg intett fejével.

Az egyik jobbra, a másik balra futott, ifju, erőteljes ruganyos léptekkel, a lelkész szemei előtt, ki baljóslatu pillantással s gunyos, kétértelmű mosollyal tekintett utánuk.

Edithe nagyatyja szobái felé sietett. Mindaddig, míg a küszöbhez ért, megmaradt arcán a ragyogó sugár, mit fivérével való együttlétéből hozott magával, de midőn az ajtókilincsre tette kezét, elkomolyodott s midőn keresztül sietve a szobákon, a herceg előtt állt, majdnem félénkké, szomoruvá változtak vonásai és hangja nagyon halk volt, midőn azt megszólította.

- Itt vagyok, nagyatyám, mondá kissé vontatva, kedvetlenül. A káplán mondta, hogy hivatott.

A herceg összereszt. Nagyon el volt merülve a tűz lángjaiba s a fiatal üde hang oly különösen hangzott abban a rideg teremben.

- Hivattalak Edithe. Hivattalak, - ismétlé gondolatait összeszedve s mintegy föl akarva ébreszteni emlékezőtehetségét. - Beszélni kívánok veled fontos dologról, a mi miatt Jakabot is haza hívtam.

- Jakab haza jön?

- Néhány nap múlva. Már uton van. Ő nagyon jó fiu, nagyon engedelmes, bár levelében Hergártot bagolyfészeknek nevezi: mind a mellett rögtön elindult s már nem lehet messze hazulról.

Edithe ajkait kétes mosoly környezé.

- Ülj ide, folytatá a herczeg az átelleni székre mutatva száraz, reszkető kezével, - mert az nem rövid és nagyon fontos, a mit veled közleni akarok.

Edithe sohajtva engedelmeskedett. Arra gondolt, hogy Luczián várja őt ott lent a ponny-fogaton, a hideg, csipős őszi szélben s egy perczig ajkán lebegett ama kérdés: ha nem lehetne-e ezt a fontos dolgot elhalasztani, de nem volt bátorsága kiejteni.

Midőn a magas karokkal s támlákkal ellátott fekete bőrkarszékekben ült, melyben vékony kis alakja majdnem egészen elveszett, a herczeg pár perczig némán függeszté reá szemeit; talán arra gondolt, hogy ez a finom gyermekarczu, vékony termetű leány nagyon is tökéletlen azon nagy hivatásra, mit ő az életben szánt neki.

- Parancsol, nagypapa? - kérdé kissé türelmetlenül Edithe.

- Az első a mit mondani akarok, valóban parancs, - kezdé ingerült szigorú hangon a herczeg, azután enyhébben tette hozzá: a második kérelem.

Edithe csodálkozva nyitotta tágra nagy tündöklő fekete szemeit, melyek arczában az egyedüliek voltak, a mit ősei, a Metopfran hercegektől örökölt.

- Azt hallottam, hogy te és Luczián, naponkénti vendégei vagytok a Herberth gyermekeknek?
- kérdé a herczeg.

- A káplán mondta? - kérdé komor, gunyos kedvetlen, megrovó hangon Edithe.

- Nem tartozik ide, ki mondta: akarom tudni, igaz-e ez?

- Igaz.

- De ez határozott ellenszegülés tilalmam ellen! - rikácsolt nagy felháborodással az öreg ur. Tilalmam ellen, melyet eddig még senki sem bátorzkodott megszegni.

- Szegény kis árvák...

- Mi közünk hozzájuk? Nem vehetünk minden árvát pártfogásunkba.

- De ezek közel rokonaink.

- Nem azok. Nem is voltak soha és azon kívül nem is árvák. Van atyjuk, a ki gondoskodik róluk, s a ki, ha valamire való ember volna, magával vinné vagy valami jó helyen elhelyezné gyermekeit, s nem nőnének fel itt neveletlenül.

- De Herberth kapitány tengerész, a ki nem vihet a hajóra magával családot.

- Akkor nem kellett volna megházasodnia, ezt előre tudta, hogy így lesz.

Edithe hallgatott.

- Egyszer mindenkorra megtiltom: folytatá a herczeg szigorú hangon, hogy ezekkel a porontyokkal foglalkozzál, házukba lábadat betedd, és egyáltalán tudomást végy arról, hogy ők a világon vannak.

- De hisz ők éppen úgy unokái önnek, mint én, és Luczián, - veté ellen Edithe.

- Csitt! Ezt még nekem soha sem merte senki szemembe mondani, - viszonzá hidegen a herczeg - s ne halljam ezt tőled többé.

A leányka ajkain sóhaj repült ki.

- Ez tehát bevégzett tárgy közöttünk. - folytatá a herczeg. - Most térjünk át a fontosabbra és kellemetesebbre, tudod miért hívtam haza Jakabot?

- Nem, sőt nagyon csodálkozom, hogy ezt tette szegény Jakabbal, ki halálra unja majd magát e bagolyfészekben, mint ő nevezi, a mi kedves öreg Hergártunkat.

- Vannak kötelességeink az életben, - mondá kenetteljes hangon a herceg. Ő pedig, ki egész életét a legkellemesebben töltötte, nagy kötelességgel áll szemben s ez a házasság.

- A házasság? kérdé kezeit összecsapva hangos nevetéssel Edithe, mit a herceg, ki egész életét az udvarnak légkörében tölté, nagyon hangosnak és kissé vidékiesnek talált bájos unokájánál s ezt nem is mulasztá el, kifejezni.

- Hogy mi nevetni való van Jakab házasodásán? kérdé mogorva hangon, nem tudom és kérlek s figyelmeztetlek Edithe, hogy az ily kacaját mindenkor fojtsd el ajkaidról, és tetszésednek legfeljebb egy futó mosolyban adj kifejezést.

- Igaza van, Wellwood kisasszony is gyakran figyelmeztetett erre, de mikor olyan szivemből neveltségnek találom azt, hogy Jakab megnősüljön.

- Miért? kérdé ingerülten a herceg.

- Nem tudom őt másként képzelni, mint a hogy van. Nőtelennek, szabadnak, szeszélyesnek és kiállhatatlannak, s előre sajnálom feleségét. Az öreg ur kinyújtá hosszú sovány nyakát a fekete prémgallérból, szeme haragos tűzben égett.

- Jakabról mondod ezt? kiáltá méltatlankodva. Jakabról, a mindenki által csodált, kényeztetett Jakabról, ki valóban a Metopfran család gyöngye. Nézz körül a fejünk fölött függő ősi képeken, van-e csak egy is, ki szépségben, férfias külsőben vele vetélkedhetnék.

- Hisz azt nem mondom, hogy Jakab nem szép férfi, bár nekem nem tetszik, viszonzá őszintén Edithe. De nem tudom őt mint nős embert képzelni.

- Neked nem tetszik - Jakab? kérdé megütközve az öreg Metopfran.

- Egy cseppet sem.

- De hisz az tiszta badarság, a mit mondasz, és lehetetlen.

- Mért nagyatyám, hisz az izlés különböző.

A herceg nem tudott bámulatából magához térni. Ily őszintén még sohasem beszéltek vele, különösen fiáról, kit ő nem csak szeretett, de mindenk fölött csodált.

- De hát mi kifogásod ellene? kérdé haraggal pár percnyi szünet után.

- Kifogásom semmi. Szeretem őt, mint nagybátyámat, anyám fivérét s ha őszintén nyilatkoztam róla, az csak azért volt, mert azt hittem, hogy az én tetszésem vagy nem tetszésem ő reá egészen jelentéktelen.

- Sőt Edithe épen ezért hivattalak ide. Én Jakab nejéül téged szántalak.

A leány arczának ragyogó színe sáppadtá változott.

- Engem? kérdé rémült csodálkozó hangon... Tréfál, nagypapa, csak ijesztgetni akar.

A herceg türelmének vége volt, dühtől szikrázó szemei fenyegetően tapadtak unokájára.

- Te ijesztgetésnek nevezed, hogy Metopfran Jakab herceg nejévé tűztelek ki, de hisz ez örültség, vagy álmodom azt, a mit beszélsz! - kiáltá hátradülve székében.

Edithe nagyon meg volt ijedve.

- Mi rosszat mondtam? dadogta mentegetődzve. Nem akartam nagypapát haragítani, de hát abból semmi sem lehet, hogy én Jakabhoz menjek nőül. Ő nem is gondolt soha reám s nem állana rá e kívánságra.

- Az az én dolgom és Jakabé, neked pedig engedelmeskedned kell. Most mehetsz, - végzé a beszédet Erastus herczeg, s visszaesett prémje közé s lehunyta szemeit.

Edithe gyorsan elhagyva helyét, futott ki a szabadba, hogy újra lássa a napot, hogy elmuljék tőle azon sötétség, mit a herczeg szavai borítottak reá.

Pár percz alatt a lépcsők alján volt, aztán a ponny kocsiban, mely vágatva indult meg s repült ki az udvarból; Luczián aggódva pillantott nővéreire, kinek arcza halálsápadt volt.

MÁSODIK FEJEZET.

Sokáig némán ültek egymás mellett.

- Mi lelt? kérdé végre nővérétől Luczián.

- Majd elmondom később.

- Dorgálást kaptál nagypapától?

- Többet annál Luczián, nagyon, nagyon boldogtalan vagyok.

A fiatal fiu megdöbbenve nézett reá.

- Mi az a több? kérdé, finom szemöldökeiket összehuzva.

- A legnagyobb csapás, a mi érhetett.

- Csapás, téged... mit beszélsz?

- Nagyatyánk azt kívánja, hogy Jakab neje legyek.

- Lehetetlen.

- Ugye lehetetlen? Én is ezt mondtam, de ő nagyon meg volt sértve, és nagyon szigoruan beszélt velem.

- És te nem volnál hajlandó arra?

Edithe meglepetve tekintett Lucziánra. Oly különös hangon kérdé az ezt tőle. - Én! Jakabhoz?

- kiáltá aztán kezeit összecsapva, és újra nevetni kezdett, ismét oly hangosan, mint a hogy a herczeg megróttá érte. Jakabhoz, aki majdnem atyám lehetne.

- Ő csak harminczhat éves.

- Csak! Hát nem elég ez? És az ő harminczhat éve több, mint másnál, ha ötven volna.

- Mit beszélsz?

- Semmit Luczián. Nem szeretem Jakabot, nem tudnám szeretni soha s ezzel vége!

Luczián nem felelt. Észre sem vették, hogy már rég kiértek az allééből s az erdő nagy részét átnyargalták és a fehér országuton voltak. Luczián épen be akart térni egy mellék utra, midőn Edithe a gyeplőbe kapott;

- Megálljunk, mondá, tanácskozzunk. Nagypapa eltiltá, hogy Herberthékhez menjünk, ezt elfelejtém megmondani neked.

- Miről akarsz tanácskozni? kérdé Luczián, hisz az már régen el volt tiltva, de sohasem tartottuk meg. Csak nem fogjuk elkerülni most sem ezt a kis kedves fészket, hol az a két kis aranytollas madárka van, kik ilyenkor már a kapuban, a sövény mellett vagy ablakokban várják jöttünket... Nem Edithe, azt nem tehetjük... És gyorsan megindítá a fogatot, mely pár pillanatra Edithe visszarántása következtében megállt. Hirtelen befordultak a mellékutra, a fűzfa sor mellé, miknek árnyékában csörgedező patak futott; a láthatárig terjedő letarolt szántóföldek és megsárgult rét felé ügetve nemsokára feltűnt a Herberth gyermekek otthona, egy kis vörös fedelű ház, melynek magasán felnyúló karcsu kéményén vidám átlátszó füst emelkedett a szürke ég felé.

Egyenesen behajtottak az udvarra, hol a rácsozott ablaknál két mosolygó gyermekarcot pillantva meg, Edithe kezével csókokat hányt nekik, kik azt örvendve vizsgonozták.

- Csak meg ne tudja a nagypapa: sugá Edithe Lucziánnak, ki leemelé őt az ülésből.
- Ki mondaná meg neki!
- A káplán, ki folytonosan leskelődik utánunk.
- Majd beszélek én vele: viszonzá büszkén a gyermek ifju, korához alig illő komolysággal, ha merészelne szólni.

Az idősebb testvér úgy látszott nem sokat bizott e fenyegetésbe, mert hiszen ők is csak úgy isten nevében nevedtek a kastélyba, s a hatalmas ur ott Jakab volt, még az öreg herczegnél is hatalmasb, a káplán pedig, mind a két herczegnek kedvence.

A ponny kocsi groomja kezébe véve a gyeplőt, léptetve haladt ki az udvarból, mely kis négyszögletű térség volt, s alig lehetett benne megfordulni, de nyáron igen kellemes hely lehetett a középen levő házcsoporttal, s kisdud virágtábláival. Most ezeket már elmosta az őszi eső. A szelek elhordták a virágok színeit, csak sötét-sárga szárai maradtak, s az egész szomorú hatást tett a szemre, bár, a maradványokból látni lehetett a kisdud udvar nyári kies voltát.

A ponny-fogat kihaladt az udvarból s ment lassan a fűzek alatt, a patak mentében vezető uton, mialatt Edithe és Luczián beléptek a házba, hol téglával kivert kövezetű előszobában voltak, s hol egyik mellékajton örvendő kiabálással és tárt karokkal futottak elébök a Herberth gyermekek, két kis aranyzőke haju fiucska, kiket Edithe apró voltuknál fogva két karjára kapott, s vissza futott velök a szobába, hol kellemes meleg levegő s füstölt boroka illat fogadta őket.

- Kimegy a meleg a nyitva hagyott ajtón, kiabál egy széles bodros fejkötős őszhaju asszony az ablaknál ülve, fehér varrással kezében, mire becsapták az ajtót; Edithe a földre ereszté öléből a fiucsákat kik hajszálra hasonló, mert ikrek voltak.

- Jó napot Cordula, mondá Luczián, s szemközt az öreggel helyet foglalt. Mindnyájan jól vannak?

- Az apróságok jól, hála istennek. Nekem nagy bajom van - az öregség.

- Az mindnyájunkra vár, s mindenkivel közös, viszonzá az ifju filozóf vigasztaló hangon.

- A kinek nincs már dolga e földön gróf Luczián, az nem sokat törődik vele, de én, kinek szívéen és vállán fekszik ez a két kis árva, az bizony aggódva érzi napról-napra való gyengülését.

- Ezeken ne aggódjék Cordula asszony: itt vagyunk mi Editheel, még mi élünk nem lesznek ők elhagyatva.

- Az isten áldja meg ezért a szóért kedves grófom, de még maga is sokáig jut abba a korba, hogy értük valamit tehessen.

Lucziánt úgy látszék sérték ezen szavak, mert nem folytatva a tárgyat, az ikrekhez fordult, kikkel Edith a földön ült, s halkan beszélgetett.

- Nincsenek hirei a kapitánytól? kérdé a fiatal leány Cordulától.

- Semmi, semmi kedvesem, viszonzá bus hangon az öreg nő. Három hónapja hogy nem tudatott magáról, talán el is vezett valahol a tengeren.

- Oh dehogy vezett, - mondá gyorsan Edithe. Annak már hire járna, az ujságok leirták volna.

- Igazán? hát lehet azokra adni?

- Hogyne, hisz azokból tudunk meg mindent, és ha hajótörés vagy szerencsétlenség történik, rögtön benne van az ujságokban.

- No köszönöm ezt a felvilágosítást comtesse, igazán sok álmatlan éjet okozott már nekem ez a bizonytalanság.

A két kis Herberth gyermek ragyogó arczzal szemlélte majd Edithet, majd Lucziánt. Alig voltak öt évesek és senkit sem szerettek a világon úgy, mint a testvérpárt, kik az egyedüliek voltak, kik törődtek velük s kik nekik játékot és olykor süteményt hoztak.

- Ne egyenek sokat, Hugó! kiáltá Cordula, látván, hogy nagy mohósággal rakják szájukba a kapott enni valót. Tibáld, magának mindjárt megárt minden, ismét beteg lesz s akkor aztán nem tudok velük mit kezdeni. Az az istenadta körorvos annyit sem ért a gyermek betegségekhez, mint én magam.

A kis fiuk szünetet tartottak a falatozásban, Edithe pedig elvette tőlük, a mi még megmaradt s az asztalra tette.

A szoba, melyben mindez történt, egyszerűen és régi divatosan volt butorozva. A butorok mindenféle korszakra emlékeztetének, s az első pillanatban látszott, hogy más helyről lettek ide összehordva, izlés, cél és összhangzat nélkül, csak épen hogy helye legyen mindannak, a miket valószínűleg nem tudtak hova tenni. Az ablakokat sötét kék alapu, nagy sárga virágos karton függöny diszíté. A padló pedig vastag persa szőnyeggel volt bevonva, mely egykor igen sokba kerülhetett, de ma már ócska, itt-ott rongyos volt s első perczre látszott, hogy míg a függönyök valamely cseléd vagy fürdő szobából kerültek ide, a szőnyeg diszes terem méltó darabja volt.

A főfalat fekete, tágas XIV. Lajos korabeli rococo-ágy foglalta el, zöld selyem damaszkfüggönyökkel, most a két kis Herberth gyermek nyughelye. A két ablak közötti falon aranyrámás hosszú tükör függött, alatta széles ülésű kanapéval, hat tágas karszék körülötte s egy díófa-asztal, melyen gyermekjátékok és képes könyvek heverték.

Az ablakmélyedésben deszkaemelvény állott, rajta székekkel, melyek egyikén Cordula ült, a ház és gyermekek gondviselőnője s az egykori Herbert kapitányné született Metopfran Julia herczegnő dajkája.

A szoba három ajtóval birt, egy az előszobából nyílt, kettő jobbra és balra Herberth kapitány szobájába s annak szemközt az ebédlőbe vezetett.

- Itt maradnak uzsonnán comtesse? kérdé Cordula. Akkor fölteritek az ebédlőben.

- Nem, nem, köszönjük; sietnünk kell, őszi napon hamar este lesz.

- Maradjanak Edithe néni! kiálták a kis fiuk bele csimpeszkedve unokatestvérük ruhájába, maradjanak és kis kezeiket kérve tették össze. Ezalatt megeredt az eső. A rétek fölött sűrű ködpára lebegett, homályba borítva a kéklő távolságot.

Az udvaron levél levél után hullott le a száraz bokrokról; Luczian az ablakhoz állt és kedvetlenül nézte a természetnek ezt a hirtelen változását.

- Mennünk kell, mondá határozottan Edithe, aztán megölelte Hugót és Tibáldot. Nemsokára eljövünk hozzátok, de ma nem maradhatunk.

A kis fiuk megnyugodtak, egymásután ugráltak föl az ablak deszkaemelvényére s kis fejüket az üvegig nyujtván föl, meggyőződtek, hogy csakugyan rossz idő van.

- Menjünk, menjünk, sürgeté Luczian nővérét, ki gyorsan magára öltvén felső ruháját, elbucsuzott és kifutva a házból, a lépésben föl és alá járkáló fogat után iramodtak.

- Későn lesz mire a kastélyba érünk, mondá nyugtalanul Edithe, midőn a kocsin ültek, csak ne kerestessen az udvarmester, mert ha nem találják megviszik a hirt nagypapának, hogy merre jártunk.

Az eső szembe jött velök s a komor hideg szemükbe csapkodá a nagy csöppeket. Már a park magas vasrács kerítésénél voltak, de majdnem negyed óráig tartott, míg a mellett haladva, a kapuig értek s nagy nyugtalansággal hallották az ebéd első csengetését, melyről tudták, hogy tiz percz mulva követi a második, midőn már a teremben kell lenni.

Luczián megereszté a gyeplőt s a két csinos kis állat teljes erejéből ügetett. Majdnem árkon-bokron rohantak keresztül, míg végre a lépcsők aljához értek, hol kétes világosság derengett, mert a szél ide-oda hajtogatta a lámpák lángját.

Sötét alakot láttak a lépcsőnél állni, ki mély meghajtással üdvözlé jöttüket, a káplán volt, kinek megpillantásakor mindketten hideg borzongást éreztek és gyorsan futottak föl a lépcsőn, ki-ki szobájába sietett, hogy az ebédhez minél gyorsabban átöltözzek...

HARMADIK FEJEZET.

A második csengetés elhangzása után Edithe a nagy terembe lépett, mely szokatlanul ki volt világítva s meglepetve látott az egyik távolabbi részen két férfialakot beszélgetve állni.

Jakab volt és a káplán.

- Jó estét Edithe, mondá az ifjabb Metopfran herczeg, unokahuga elébe menve, ki majdnem zavarral nyújtott neki kezet s elfogultan viszonzá köszöntését.

- Remélem, nem váraoztattalak, mondá Edithe, csakhogymondjon valamit.

- A legpontosabban jelentél meg, viszonzá mosolygva Jakab, olyan mosolylyal, a miről soha sem lehetett tudni, guny vagy nyájasságból ered-e?... Hol van Luczian?

- Azonnal itt lesz.

- Kocsizni voltatok?

- Kissé későbbben indultunk a szokottnál és az eső utolért, besötétedtünk.

- Tudom, mondá odavetve, Jakab. Az erdei uton láttalak távolról. Az állomásról jöttem s ti épen letértetek az utról.

Edithe elpirult.

Ha látta Jakab, hogy letértek az utról, úgy azt is tudta, hol voltak. Most csak az volt a kérdés, hallott-e ő már azon tilalomról, mi ez irányban az öreg herczegtől neki adatott.

Szemeit a káplánra emelte s annak fürkésző, kutató macskaszemeivel találkozott. Gyorsan félre fordítá fejét s ugyan e perczen Wellwood kisasszony a koros angol társalkodónő lépett be Lucziánnal egyszerre.

Jakab köszönté őket. Kezet fogott Lucziánnal s könnyedén meghajlott Miss Wellwood előtt.

Ekkor fölnyilt az ebédlő szárnyas ajtaja, a komornyik jelenté, hogy tálalva van s Jakab karját nyújtá unokanővérének és az asztalhoz vezetve őt, egy perczig Erastus herczeg megjelenésére vártak, ki egy mellékajtón az udvarmester karjára támaszkodva tántorgott be és az asztalfőn helyet foglalt.

Mindnyájan leültek. Az öreg herczeg mellett jobbról Edithe, balról az angolnő, szemközt vele Jakab, kétfelől Luczián és a káplán foglaltak helyet.

Eleinte némán, kissé feszesen, ment az ebéd. Az udvarmester Henrik herczeg háta mögött állt, szigorú szemmél tartván a nesztelen léptekkel ide-oda suhanó inasokat, kik gummi talpu cipőikben lebegni látszottak az asztal körül.

Edithe és Luczián kérdő tekintetet váltottak egymással, magatartásukra nézve, ha az a tárgy, a mitől féltek, szőnyegre kerül.

Néma megegyezéssel abban állapodtak meg, hogy nem tagadnak semmit.

- Neked igen szomorú lehet itt Jakab, mondá Edithe, - a szép Olaszország után.

- Nagyon szomorú! Nem is maradok soká, csak addig, mig megtudom, a miért haza kellett jönnöm.

Edithe önkéntelen elmosolyodott. Arra gondolt, a mit Erastus herczeg mondott neki, s ez a felelet erősen támogatta az ő állítását Jakabra nézve, ellentéteül nagyatyja óhajlásának.

Az öreg herczeg köhögött e párbeszédet hallva. Kifogástalan frakkját, selyem mellényét, és vakító fehérségű manchettáit szemlélve, tekintetét kizárólag e tárgyak látszottak elfoglalni.

- A miből sokat élvez az ember, azt megunja, mondá kis szünet után, fölemelve lomhán lelógó szempilláit s Jakabra szögezé.

- A jót és élvezettest alig lehet megunni, viszonzá Jakab vállát felvonva.

- Hány életunt volt már a világon, ki egész életében uszott az élvezetek árjában.

- Azok élehetetlenek voltak. Minden körülményben kimerültek volna.

- És vallástalanok, folytatá alázatos, de határozott hangon a káplán.

Az öreg herczeg helyeslőleg intett fejével. Nem tartá érdemesnek, hogy szavakba öntve ismétlje a mit a káplánnal már számtalanszor megbeszélt, a vallás szükségét, hasznosságát és minden rossz ellen való voltát.

Jakab fölvette poharát, egy pillanatig a magasba tartván, vizsgálta a Xeres gyönyörű színét, aztán egy nyelésre leönté, Luczián nagy bámulatára.

Egy ideig csend uralkodott. Wellwood kisasszony halkán kérdezősködött valamiről Lucziántól, de az általános társalgás szünetelt.

- Szeretném Edithe, ha egyszer látnád azt a vidéket, mondá Jakab odavetve:

- Nagyon szép?

- Gyönyörű, s te tulajdonképen még sohasem mozdultál ki innét.

- Soha!

- És nem is kívánczol?

- Mostanáig nem jutott eszembe. Azután miss Wellwooddal beutaztuk már az egész világot - könyvekben és a térképen.

- Ez a társalgás angolul folyt, s a társalkodónő is érté.

- Remélem tényleg is meg fog az történni comtesse, mondá miss Wellwood.

- Remélem, mondá az öreg herczeg. Még pedig nemsokára.

- Utazni küldi atyám Editheét? kérdé Jakab.

- Föltett szándékom ez.

Jakab egykedvűen vagdalá a tányérján lévő fácánmellet, sejtelve sem volt a herczeg szavainak rejtett értelméről, de Edithe és Luczián tudták azt s mindkettő vonásai kellemetlen érzést fejeztek ki.

- Kinek a társaságában teendi Edithe ezen utat? kérdé Jakab, mint látszék csak azért, hogy föntartsa a társalgást

- Azt még nem tudom.

- Pedig az nagyon fontos. Gyakran attól függ egy-egy nagy város vagy szép vidék tetszése, hogy mily társaságban pillantottuk azt meg először, nincs utálatosabb, mint egy kellemetlen utitárs.

- Ebben igaza van herczeg, mondá az angol nő.

- Nekem mindig igazam van Miss Wellwood, veté oda nevetve Jakab.

- Ezt kevés ember mondhatja magáról.

- De én nagyon tapasztalt vén róka vagyok.

Miss Wellwood végig pillantott rajta és arra a meggyőződésre jutott, hogy Jakabnak igaza lehet. Arisztokratikus szabályos arcán kimerültség látszott, tekintete egykedvűen tétovázott ide s tova, hangjában volt valami megvetés, egykedvűség, unalom, csak szemeiben lobogott sötét tűz, az érdek mesterségesen előidézett lángja, mit erős akarata nem hagyott kialudni, s mivel ébren tartotta önmagát.

Az öreg herczeg újra köhögött, nem volt inyére ez a társalgás, s szokatlan gyorsasággal hagyta el helyét, midőn az ebédnek vége volt, és az udvarmester karján a mellék teremek egyikébe ment, hol ismét a kandalló mellett foglalt helyet.

Jakab rövid időre távozott egy cigarettet kiszívni, mit atyja jelenlétében nem volt szabad, ki maga nem szivarozott.

Midőn visszatért, a káplán már nem volt a teremben, Edithe egyik asztalnál ült albumokat forgatva, Miss Wellwood Lucziánnal biziquezett.

Jakab Edithehez ment. Én is hoztam neked egy albumot Edithe, de még nincs kipakolva. A monte carlói kaszinó, a játék-szobák, a Cap-St.-Martin és az ibolyák völgye vannak lefestve benne.

- Köszönöm.

- Nem sokat törődöl az egészszsel... nemde? kérdé nevetve Jakab. Igazad van. Futjuk a világot, szép helyeket, diszes épületeket keresve, otthonunkat figyelemre sem méltatjuk, s végre is ez a vén Hergárt olyan szép, olyan nagyszerű, a melyet a világban keveset találni, s Dalmácia gyöngyének lehet nevezni.

- Nagyon szép, csak egy kissé nagyon is nagy, nagyon is tágas ilyen kevés embernek.

- A fölső két emelet csukva áll. Az a régi időben is csak nagy ünnepélyeknél nyitattott meg. Egyszer Mária Terézia királyné volt Hergárt vendége...

- Akkor nagy ünnepélyességek lehettek.

- Fönt a mozaik-terem ma is úgy van érintetlenül, a hogy a felséges asszony utoljára keresztül ment rajta, a középen pedig egy asztal áll s azon nyitott könyv, melybe ő kegyes volt nevét, az évszámot, hónapot és napot beírni, a midőn itt időzött.

- Miféle alkalomra jött Hergártba?

- Beutazta Magyarországot s a dalmát nemességet sem akarván mellőzni, megizente az akkori Metopfran herczegnek, hogy itt akar huszonnégy órát tölteni és fogadni a dalmát urakat.

- Én ezt a termet még soha sem láttam.

- Ha kívánod és érdekel megnézhetjük holnap.

- Nagy örömmel veszem ajánlatodat...

Az öreg herczeg koronkint visszafordítá fejét a távolabb ülő pár felé s arcának kifejezése mutatá, hogy kellemesen hat reá azoknak együttléte.

Edithe kis idő mulva folytatá:

- Ugy tudom, hosszú ideig egészen zárva volt a kastély és senki sem lakott Hergárton.

- Ez akkor volt, midőn atyám két leányával évekig külföldön időzött s majd Bécs, Páris, London majd pedig déli vidékeken laktak. Én akkor Etonban tanultam.

- Kár volt ezért a kedves vén házért, hogy úgy elhagyták, én, ha lehetne, sohasem válnék meg tőle...

Jakab nevetett.

- Ez csak addig tartana, mondá, míg a világot megismernéd, azután nagyon is unalmasnak találnád.

- Én az ellenkezőt hiszem.

- Én pedig bebizonyítani mindaddig nem tudom, a míg a tapasztalás meg nem mutatja, hisz Ossián létezését is tagadták már és senki sem tudja bebizonyítani, hogy ő írta ama gyönyörű énekeket.

- Majd meglátod. Legalább most nem vágyom innét sehova.

Miss Wellwood és Luczián elvégezték a játékot s Luczián elhagyva helyét, nővéréhez csatlakozott és belevegyült a társalgásba, míg a társalkodónő az öreg herceg előtt állva meg, mulattatni igyekezett őt, kinek ma szokatlan jó kedve volt. Fia megérkezésének örült, mivel a következő nap akarta megbeszélni a fontos tárgyat, a mely miatt azt haza hívta.

- Nemsokára éjfél ütött a kastély hangos órája; Erastas herceg felállt és Edithe hozzá sietve, kezét karjába ölté.

- Majd szobájába vezetem nagypapa, mondá készséggel.

- Ma Jakab vegye át ezt a tisztet, mondá a herceg, tőle kitelhető nyájassággal simitva meg unokája arcának atlasz finomságu bőrét, ki azonnal visszalépett, átengedve helyét Jakabnak.

Az öreg herceg és fia távozta után csak hárman maradtak a terembe. Edithe, Luczián és az angolnő.

Kivül tomboló szél viharzott. Az eső folyvást szakadt, s hangos kopogással verte az ablak vastag üveg tábláit, a kandallóból olykor hosszú lángnyelvek nyultak ki, a kéménybe zudult vihar korbácsolása következtében. - Borzasztó idő volt.

- Sajnálom, a kik most a tengeren vannak, mondá Luczián.

- Például Herbert kapitány, folytatá Edithe.

- A kis Herbert gyermekek atyja? kérdé Miss Wellwood.

- Ó! Ha elveszne valahol, mi lenne e két kis árvából, kikre így is szomorú jövő vár.

- De hiszen anyjuk Metopfran hercegnő volt, s gazdagok lesznek, ha az öreg herceg meghal.

- Azt senki sem tudja Miss Wellwood, viszonzá Edithe. Egyáltalán, ez a házasság sohasem volt családunk részéről elismerve, és soha senki sem látta közülünk a kapitányt.

- Ez bűnös eljárás. Herberth Edgár végre is, a herceg leányának férje volt, s annak gyermekei unokái neki.

- Mi is ezt mondjuk, mondá Luczián. És azért a mennyire lehet, titokban enyhítjük a kis árva elhagyottak egyedüllétét és sorsát, pedig szoros tilalmunk van ellene.

- Tudom. Ez csak addig tart, a míg Erastus herceg él, az pedig nem tart soká.

- Miből gondolja ezt?

- Nagyon ki van merülve. Még sohasem hallottam őt oly mélyen, oly hörögve szedni lélekzetét azt hiszem, hetei meg vannak számlálva.

- Br... mondá megrázkódva Edithe. Oly borzasztó idő van, s ha még a halálról beszélünk, valóságos félelmet érzek. Menjünk aludni, egy óra éjfél után.

Elhagyták a teremtet, és az előszobán át a folyosó puha szőnyegén haladtak hárman együtt végig, ki-ki lakosztálya felé.

Még minden fényesen ki volt világítva, s meleg levegő áradozott mindenfelé. Edithe újra a tengeren lévő Herbert kapitányra gondolt, s a szegény kis Hugó és Tibáldra, a kiknek csak egyetlen meleg szobájuk volt, de hiszen abban oly édesen alszanak most már egymás mellett, nem tudva, hogy mit vesztek anyjuk halála által, nem sejtve, hogy ilyen viharban atyjokat is elveszithetik.

Miss Wellwood kezét szorította a testvérekkel: egymásután tűntek el a folyosóról, hol nemsokára sötét és csöndes lett minden, csak kívül tombolt ádáz erővel, dühvel az őszi vihar...

NEGYEDIK FEJEZET.

A második reggeli után a következő napon, Jakab azt mondá Edithének, kiről az egész étkezés alatt nem vette le szemeit, s oly feltűnő módon vizsgálta, hogy az még az angolnőnek is föltűnt.

- Tegnap este a mozaik-teremről beszélünk, s te azon óhajtasodat fejezted ki, hogy szeretnéd látni, ha kívánod, most felmehetünk, az udvarmesternek már meg van rendelve, hogy mindent nyitva tartson.

- Szívesen, viszonzá Edithe, ki örült, hogy megszabadul a vele való szemközt üléstől, bár sejtette, hogy ez az ajánlat valami szokatlant rejt magában, de nem tartott tőle, mert el volt készülve a felelettel.

Jakab az egész délelőttet atyjával töltötte s Edithe ezt tudva, meg volt győződve, hogy a herczeg közlé fiával a házasság tervét, csak azzal nem volt tisztában, mit felelhetett Jakab, ki soha sem törődött vele másként, mint a háznál növekedő gyermekkel, ki unoka nővére, testvére leánya volt.

Azonnal elhagyták a reggeliző asztalt s a második emeletre mentek.

A folyosók ott nem voltak szőnyeggel behuzva, sem fűtve, sem virágokkal diszítve, mint az elsők, kopár lakatlanság látszott, nesztelen siri csend uralkodott.

Az előszoba ajtajában egy inas várakozott reájuk nagy csomó kulccsal kezében.

- Hol van az udvarmester? kérdé tőle Jakab.

- Az öreg herczeg hivatta magához s átadta nekem a kulcsokat.

- Adja ide, azután mehet vagy várakozzék itt a folyosón, a mig visszatérünk.

- Értem kegyelmes uram.

Jakab és Edithe beléptek a nagy tágas, téres előszobába, melynek falai régi divatu szokás szerint, fák, virágok és madarakkal voltak befestve, a freskó közönséges modorában, élénk színeinél fogva azonban figyelmet érdemelt.

Ez az előszoba: mondá Jakab társnéjának, egészen hasonló festéssel bir, az Ámbrás várában levő előcsarnokkal, hol a híres szépségű Welser Filippine lakott főherczegi férjével.

Edithe érdeklé nézett körül, a régi divatu butorokon, melyek nyers dió fából részsögekkel voltak kiverve.

Az előszobából nagy négyszögű terembe léptek, hol a keskeny, hosszú, magas goth stylusu ablakokon komoron tekintett be a szürke ég, szomorú világításba borítva a szobát.

Ez fogadóterem volt, semmi más butorzattal nem birva, mint a falak mellett körül vonuló, fehérre festett és aranyozott fáju, vörös bársony ülésű kanapékkal. A falakat vörös posztó borítá négyszögű részekre osztva aranyvesszőkkel, a kupola fehér volt, mint a butor fája, gazdagon aranyozva s közepén óriási csillár lógott alá, ezer gyertyával három soron egymás fölött, a padló sima, tündöklő parquette, az ajtók és ablakok fái fehér, aranyos csillagokkal beverve.

Edithe csodálkozva tekintett körül.

Ha ezt a csillárt meggyújtják: mondá, megvakul az ember a fénytől.

- Még senki sem vakult meg, viszonzá nevetve Jakab, megnyitván a jobb oldali ajtót.

- De nem is gyakran gyujtatott az meg.

- Minden nagy és rendkívüli alkalomra. E teremben fogadta Mária Terézia a dalmát nemesseget, azután pedig sok évvel később volt kivilágítva, midőn szüleim lakodalmát tartották.

A lakodalom szó Edithet kissé lehütötte, s gyorsan belépett a mellékterembe, melynek láttára bámulatteljes felkiáltást hallatott. Ez volt az ugynevezett mozaik-terem.

Ha Edithe valaha Florenczben lett volna, azt hinné a Palazzó Pitti egyik terme tárult föl előtte. Egészen a Medici-féle korszakra emlékeztetett az, Flórencz remek mozaik készítésének művészetével. A padlózat virágos mozaikból állt, a falakkal hasonlóan, a négy sarokban magas klasszikus márványszobrok emelkedtek, a terem közepét a csillár alatt fehér márványasztal foglalta el rózsza mozaik guirlanddal, melyen a nagy kék bársony kötésű nyitott könyv feküdt, melybe a magyar királyné egykor régen, beírta nevét. Az arany toll a márvány kalamárison, s az égszínű bársony karszék hátulján kétfejű arany sas diszitése pompázott, mit amaz emlékezetes időben a felség számára készített az akkor élő Metopfran herceg, ki hasonlóan Jakab nevet viselt.

A terem két ablaka között égszínű bársony karszékek környeztek egy nyolczszögű rózsafa asztalt, s itt a falak mellett boudoir szekrények álltak: az ablak és ajtók függönyei, a butorokhoz hasonló aranynyal beszőtt kék bársony szövetből voltak három óriási tükör fényében tükröződve vissza.

- Gyönyörű, remek, csodálatos! kiáltott fel elragadtatva Edithe, s újra és újra körülhordozá szemeit, azután apróra megtekintett mindent, megsimította kezeivel a márványt, mozaikot, bársonyt boudoirt és kezébe vette az aranytollat, s elolvasta a nagy, királyné legmagasb kézírását.

- Nem akarsz helyet foglalni ebben a nagy sasokkal diszitett karszékben? kérde tőle Jakab.

- Nem, nem, menjünk tovább, mi van itt a szomszéd szobában.

- Az a könyvtár, viszonzá Jakab s megnyitá az ajtót unokahuga előtt, ki gyorsan belépett, a hosszú, amannál keskenyebb terembe, hol körül a plafonig óriási könyvszekrények képezék a falat, a kupola berakott boiserie volt, lefüggő zöld ernyőjű lámpákkal, melyek alatt hosszú zöld posztóval bevont asztal, körülötte tizenkét szék, az asztalon régi faragású tintatartók. Ajtók és ablakokon zöld damaszk-függönyök.

Edithe a könyves szekrényekhez futott, melyek egymás fölött elvonuló sorokban, a legszebb, legritkább és diszes kötésű munkákat tartalmazták s Jakab megnyitván előtte az üvegajtókat, egyik-másik példányt kivette és kezébe adta bővebb megtekintés végett.

De csak hamar más vonta magára Edithe figyelmét.

A terem átelleni részét, szemben azon ajtóval, melyen beléptek, széles zöld posztó alap foglalta el, s azon egy életnagyságu arckép függött, gyönyörű ifjú leányt ábrázolva fehér ruhában, keblén pár szál vörös-rózsával.

A festés valódi remekmű, az arcz és alak kifogástalan szép volt.

- Ki ez a hölgy? kérde Edithe, bámulva szemlélvén a képet.

- Szerencsétlen testvérem, Julia, ki azon ballépést követte el, hogy ennyi bájjal, ennyi szépséggel husz éves korában, az ő nevével! Herbert Edgar tengerész kapitányhoz ment nőül. Edithe, most kétszeres érdeklődéssel szemlélte a képet.

- A szegény kis árva ikrek anyja: mondá meghatva. Szegény, szegény boldogtalan asszony, ki oly korán itt hagyta gyermekeit, férjét, a kit oly nagyon szeretett!

Jakab meglepetve nézett rá.

Annyi melegség volt szemeiben, hangjában s oly élénk részvét tükröződött arczán e felkiáltásra, hogy a herczeg elbámult rajta. Még soha sem látta őt ily rokonszenvesnek, bár nem helyeselte azt, a mit mondott.

- Nem érdemel ily nagy sajnálatot, mondá vállát felvonva. Ő maga kereste mind azt, a mi bekövetkezett.

- A halált is?

- Nem éppen a halált, de az előzményeket, mik azt elősegíték.

Edithe nem felelt. Tudta az öreg Cordulától, hogy sötét foltnak tartatik e házasság a Metopfran néven s nem akart vitatkozni nagybátyjával rajta.

- Nagyon szép, mondá halkan, nézésébe elmerülve, nagyon nemes arcza van.

- Ezt tartotta mindenki róla. Válogathatott volna a kérőkben.

- De ha ő Berbert kapitányt szerette.

Jakab gunyosan elmosolyodott.

- Az állás és születésnek vannak kötelességei.

- A sziv megtagadása árán is?

- Mindennek árán! Ha mienk a fény, el kell viselnünk annak árnyát is.

Edithe végig tekintett a beszélőn.

Olyan üres, sivár, kedélytelen hangon mondta az ezt a néhány szót, hogy önkénytelen összerázkodott arra a gondolatra, hogy ez embernek kezében lenne valaha az ő sorsa letéve.

- Mi van itt a kép mellett; kérdé a zöld posztóval borított, falban lévő kis rézgombra mutatva.

- Egy rugó, mit ha megnyomnak, a mellék folyosó tárul fel előttünk, keskeny csiga lépcsőjével: mely a kastély udvarának egyik legfélreesőbb részébe vezet.

- Ez különös! Mi célból lett ez a kis, majdnem láthatatlan ajtó ide alkalmazva.

- Talán az építőmester szeszélye vagy az akkori herczeg különös kívánata folytán; bármi célja volt is annak, de mindenesetre jobb lett volna, ha soha sem létezik.

- Miért... Valamely kellemetlenséget okozott ez ajtó?

- Nagy kellemetlenséget! Sőt többet annál. Szerencsétlenséget idézett elő a családban.

- Milyen érdekes! Nem mondhatnád el a történetet?

- Nem, viszonzá komoran Jakab.

- Hisz már régen történhetett, élet és kellemetlenségét enyhíté az idő.

- Nem oly régen, mint gondolnád. Alig nyolcz éve.

- Lehetetlen! Nyolcz éve? Azt hittem, századok előtt, valamely regényes történet.

- Elég regényes, viszonzá keserü bosszusággal Jakab.

- Igazán nem mondhatod el?

Jakab megrovólag függeszté szemeit a kis töredékeny, finom, de nagyon bájos alakra.

- Jegyezd meg Edithe, hogy a mire egyszer azt mondtam, hogy nem, azt többé soha ne kérdezd tőlem!

A leány szó nélkül fordult meg. Bosszantotta őt ez a hang, s azok a komor megrovó szemek.

Bosszuságában egy perczig bánta, hogy ide jött ezzel a parancsoló tekintetű Jakabbal, kitől, a mennyire lehetett, mindig távol tartotta eddig magát. Megfordult és rá sem nézve többé semmire, visszafelé haladt a mozaikterem ajtajához.

- Haragszol? kérdé csufolódó hangon Jakab.

- Nem szeretem az olyan hangot, nem vagyok hozzászokva, viszonzá, szép formájú kis fejét hátra vetve Edithe, mialatt tovább haladt.

- Maradj még egy kevésbé, mondá enyelgő hangon a herceg, s kezét a leányka karjára tette. Foglalj helyet, ezen a komoly tiszteletreméltó helyen, hol annyi szép gondolat és nagy eszme környez bennünket, beszélni kívánok veled.

Edithe észrevehetően elhalványodott.

- Velem, itt? dadogá ijedt hangon. Menjünk le, hideg van e teremben s nagyon egyedül vagyunk.

- Csak nem félsz tőlem?

- Nem tőled, de ettől a nagy némaságtól, csendtől, mely környez. Ott lent kellemesebb beszélgetni.

- Nem Edithe, maradj, mondá elkomolyodva Jakab huga szavaira, miket szeszélynek vett s ellenkezési vágnak vele. Épen itt akarok veled beszélni, mert nem pusztá társalgás az, a mit folytatni készülök veled, hanem mindkettőnkre igen komoly dolog.

A leány most már nem kételkedett, mit akarhat nagybátyja neki mondani, de nem mert ellenkezni vele s egyik legközelebb álló székre ült.

- Nem ér váratlanul az a mit mondani akarok, kezdé a herceg, szemben vele helyet foglalva. Atyám emlité azt már előtted.

- Nem emlékezem...

- Pedig csak tegnap volt, talán ugyanebben az órában, melyben most beszélünk együtt, folytatá mosolygva Jakab, látván a leány zavarát. Ő azt a kívánságát fejezte ki előtted, hogy mi ketten összeházasodjunk, te és én! Megmondta ez óhaját nekem is, és megbizott, hogy tudjam meg a választ tőled.

- Azt akarod tehát most megtudni?

- Nem addig, mig egy rövid történetet el nem mondok neked életemből. Válaszodat előre tudom mert ismerem annak az állásnak előnyeit, melyeket ajánlatom rejt magában, ha az minden mellék megjegyzés vagy fenntartás nélkül volna, de éppen azért, mert tudom, hogy mit fogsz felelni, akarlak éltetni egy sötét részével megismertetni, hogy aztán tetszésed szerint válaszolhass.

Edithe bámulva nézett reá, kételkedett a szavak értelmén, azt hitte nem érti tisztán a mit Jakab mondott neki.

- Nagyon fiatal voltam, kezdé a herceg, nem törődve társnéja bámuló szemeivel, midőn Folkstoneban egy hölgyet láttam, a ki nagyon szép, de nagyon feltűnő és kaczer volt, s én az első perczben beleszerettem. Volt valami arczában, a mi nekem ellenállhatatlan rokonszenves volt, szemének pillantásában, a mi egy egész hosszú életre lekötött, valami démoni vegyüléke a jó- és ravasznak. Edithe mind nagyobb csodálkozással szemlélte őt, kit ily lelkesült szavak kiejtésére sohasem hitt volna képesnek.

- Utána mentem a tengerpartról lakásáig, s a fogadó portásától megtudtam, hogy nagyon előkelő nevű és állású angol nő, férjével van ott, tehát férjes nő volt, de én akkor már halálosan szerettem...

Bemutattattam neki magamat, és sokat voltunk együtt. Erősen, kitartással udvaroltam neki, s végre megtudtam, hogy ő viszont szeret.

- És a férj? kérdé elkomolyodva megrovó hangon Edithe.

- Ő nem tudott róla semmit, s ha nem az volna a ki vagy, ifjú tapasztalatlan leány, kivel nem lehet tartózkodás nélkül beszélni, megismertetnék ez összeköttetés egyes bájos részleteivel, mi még ma is forrongásba hozza véretem.

- Az angol nő elvált férjétől, s te el fogod venni, nemde? kérdé Edithe.

- Nem! Ő nem vált el. Évekig szerettük egymást, hosszú évekig! Mert tudod, ma már nem vagyok fiatal, s átkozom az órát, melyben megláttam őt, mert tönkre tette egész életem, mit neki áldoztam, azért, hogy így végződjék a történet és összeköttetés.

- Meghalt?

- Megcsalt! kiáltá dühvel Jakab a zöld posztós asztalra csapva, mitől a régi tintatartók tánczoltak, ő pedig még egy vad szitkot küldött a levegőbe.

Edithe felugrott helyéről.

- Maradj, mondá keserűen a belső fájdalomtól Jakab. Ne félj. Elhagytam magamat ragadtatni, már ismét nyugodt vagyok. Igen, megcsalt ez az asszony engem. Vége közöttünk mindennek örökre s én nem akarva téged multamra nézve megcsalni, elmondtam szívem egész történetét, és most mint kérő állok ellőtted.

Edithe most már a haragtól lett sápadt. Ajka reszketett, midőn gyorsan felelni akart, de hangja megtagadta a szolgálatot s hallgatott.

- Nos? mondá félvállról a herceg, a terem remek plafondját szemlélve. Felelj és essünk át ezen a dolgon mielőbb. Nekem meg kell nősnöm, mint az utolsó Metopfrannak, neked pedig végre is férjhez kell menned.

- De nem te hozzád! kiáltá kitörve Edithe.

Jakab hirtelen reá szögezé szemeit.

- Nem én hozzám? kérdé meglepetve.

- Nem Jakab. Mielőtt történetedet hallottam volna, már el voltam határozva, hogy nem fogadom el nagypapa ajánlatát, mert ő tette azt nekem a te tudod és megegyezésed nélkül, s én ilyen házasságot nem akarok kötni.

Jakab nem tudott bámulatában mit mondani. Sokkal több érdeklődéssel kezdte szemlélni ezt a kis kedves arcú leányt, kinek nagy szeme most haragos tűzben égett, mint azelőtt. Ez a hozzáképest szegény leány, visszautasítja őt, hercegi czimével, milliommokra menő vagyonával együtt, vissza akarta utasítani, már mielőtt tudta, hogy ő évekig mást szeretett s őt csak azért veszi nőül, mert az utolsó Metopfran hercegnek házasodni kell, hogy ki ne halljon a család.

- Tehát kosarat adsz? kérdé nevetve, csufolódva tőle. Kosarat nekem, Metopfran Jakabnak! Ezt valóban nem hittem volna, hogy az életben történhessék. No de annál jobb, valami új, valami különös... mondá felállva. Pikáns történet, a mi még Nizza vagy Párisban is feltűnést keltene.

Edithe reszketve hagyta el helyét. Félve kísérte szemével nagybátyja mozdulatait. Oly különös hangon beszélt az, s ment elől őt hátul hagyva, rá sem nézve többé, ő pedig lassu léptekkel követte, végig a mozaik s azután a fogadási termeken, az előszobába, egyetlen ajtót sem téve be maga után, ki a folyosóba, le a lépcsőnkön. Az inas sehol sem volt látható. Ő ment mindenütt utánna s midőn a meleg levegőjű szőnyeges folyosóra értek, az első emeleten Jakab visszafordult, megnézve, hogy ő is lejött-e, azután szó nélkül ment szobáiba.

Haragszik, gondolá Edithe, de nem bánta meg, a mit tett. Most is ugyan azt felelné, ugyan azokkal a szavakkal, mert nem tehetne másként. Ő itt a magányban nevelkedve fel, nem ismerte a czim, rang, vagyon értékét, jelentőségét, neki csak egy képze, fogalma volt a boldogságról, házas életről a szerelem.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A nap többi részét a parkban és szobájában tölté. Lucziánnak elmondá a történeteket, a második emelet szépségeit, ki élénk szemrehányást tett neki, hogy őt nem hívta oda magával; Edithenek ekkor eszébe jutott, hogy az ajtók nyitva maradtak, és ha Luczián akar, még felmehetnek s gyorsan végig járhatják a szobákat. Luczián nagy örömmel fogadta ezt az eszmét, és a parkból felfutva, a lépcsőkön senki által észre nem vétetve, a második emeletre mentek. Az ajtók még mind nyitva voltak úgy, a hogy Edithe mondta.

Beléptek az első terembe, azután végig járták a többit. Lassanként sötétedni kezdett. Három óra mult, de sötét felhők boríták az eget s a keskeny góth formájú ablakokon szürke, kétes világosság ömlött be, mire a könyvtár ajtajához értek, már egészen homályos volt, s Edithe félelmes borzongást érzett.

- Ne menjünk tovább, mondá Lucziánnak. Az emelet legszebb részét már láttad, s a könyvtár oly sötéten van butorozva, hogy teljes homály fog uralkodni benne, semmit sem láthatunk és még el is késünk az ebédhez való öltözködéstől.

De a fiu, nem hallgatott nővére.

- Hisz csak egy lépés innét, mondá a könyvtár ajtajához közeledve. Csak betekintek, hogy fogalmam legyen róla. Ki tudja, mikor jöhetek ismét ide, sohasem nyitják ki ezt az emeletet a mi számunkra.

- Én is csak felét láttam az egésznek, a jobboldali részt. Bal felé nem is mentünk, s ha Jakab meg nem haragszik, bizonynyal megmutatta volna azt is. Majd ha ő elutazott, megkérjük az udvarmestert és végig vezet az egész lakosztályon.

- Nem, nem Edithe, én nem megyek el innét, míg a könyvtárt nem látom. Csak ezt a kék bársony-függönyt kell félrehuzni, az ajtó nyitva van, s egyszerre beléphetünk oda. És gyorsan belépett, de éppen oly gyorsan meg is állt. Edithe nyomban követve őt, mindkettőjük tekintete az átelleni irányban függő képre tapadt, vagy inkább azon férfi alakra, ki a festmény előtt állt, hosszú fekete köpönyegbe burkolva, széles karimájú kalappal fején, összefont karokkal, elmerülve a kép szemléletébe.

A fekete alak közelében a földön fehér viasz tekercs gyertya égett, vékony kékes lángja a képre esett, s kétes fénynyel világítá meg annak mosolygó arcát.

Mindketten rémülten álltak meg a csodálatos látványnál... Egy idegen férfi, itt a kastélyban. Ezen az örökösen elzárt helyen. Ki lehet. Mit akarhat. Miért nézi a képet, hol jött ide, és merre fog távozni...? Ezek a kérdések cikáztak át a testvérek agyán.

- Menjünk, sugá igen halkan Edithe, s visszahuzódott, Luczián lábujjhegyen követte. Nesz nélkül leeresztették a függöny ajtót és száguldva rohantak végig a termeken ki a várószobába.

- Üssünk lármát, mondá Luczián.

- Nem: hallgassunk és várjunk. Rabló vagy gyilkos nem lehet az, ki egy kép előtt elmerülve álmadozva áll. nem figyel semmire s egy női arc szemléletébe felejt magát.

- De hát ki lehet?

- Nem tudom, de rossz ember semmiesetre sem.

Gyorsan az előszoba ajtajához siettek, mely a folyosóra vezetett. Luczián a kilincsre tette kezét, de arcza halálsápadt lett s rémült kiáltás tört ki ajkán.

Az ajtó kívülről be volt zárva.

Iszonyu helyzetben voltak.

Teljesen elsötétedett és ők e néma lakatlan termekbe zárva. Bent egy idegen ismeretlen férfi. A kastélyban senki sem tudta hollétüket, bár merre keresnék, csak épen itt nem, hova bizony-nyal felment az udvarmester vagy valamelyik inas és nyitva találván az ajtót, bezárta.

Ez természetes volt s nem kellett hozzá sok magyarázat.

Luczián gyermek volt arra, hogy nagyon bátor legyen, s ez a különös helyzet végkép megzavarta. Tájékozatlan tekintett nővére, ki reszketett a félelemtől s egyetlen mentő gondolata sem támadt, az ijedség megfosztotta józanságától, azon rettegéstől, hogy itt kell tölteniök az éjszakát.

- Mit tegyünk, mit tegyünk, mondá kezeit tördelve. Ha lármát csapunk is, ott lent nem hallják meg, de figyelmessé tesszük amaz idegent, ki idejöhet kiabálásunk és zörgetésünkre.

Ez alatt koromsötét lett. Ismét visszamentek a nagy fogadóterembe s az ablakhoz álltak, ha leláthatnának-e a parkba. A magas platánok mik a kastély előtti tért környezék felnyulva a második emelet ablakáig, száraz leveleik és vastag törzseik komolyságában, még borzasztóbbá tették a kilátást, az őszi komor eső, mely a világosság eltüntével ismét megeredt. félelmes kopogással verte az ablakokat s ők iszonyodva álltak szorosan egymás mellett.

A hol amaz idegen férfi bejött, mondá Luczián, ott kijárásnak kell lenni, menjünk lassan oda s várjuk meg, merre fog ő eltűnni és kövessük.

E szavakra Edithenak eszébe jutott, a rézrugóval ellátott posztóval bevont tapetaajtó, miről Jakabbal beszélt.

Két rossz között kellett választaniok. Itt tölteni az éjszakát, a mi borzasztó gondolat volt, vagy fölkarolni s megkísérteni azon lehetőséget, hogy ott amaz ajtón kijussanak.

- Menjünk, sugá fivérének és megindultak. Egész éjjel csak nem marad azon a helyen az idegen, s a merre ő megy, majd pár percz múlva mi is követjük.

Lassan lábujjhegyen haladtak végig a könyvtár ajtajáig, s csendesen félre huzzák a függönyt.

Ugyanabban a pillanatban látták a viaszgyertya fényének fellobbbanását s a zöld ajtó becsukódását. Nem volt a teremben senki, tehát csak ugyanazon az ajtón kellett távozni az idegennek.

- Ha kívülről be nem zárta, úgy arra kijutunk, mondá Luczián és kézen fogva, tapogatódzva haladtak végig a hosszú szobán az ajtó irányába.

Végre odaértek.

- Most egy nagy kérdés merült föl előttük, hogyan fogják a rugó zárjának titkát kitalálni... Luczián megkereste a rézgombot ujjával s ide-oda nyomogatta szorongatta, de az nem nyílt föl.

Nagy kétségbeesés vett rajtuk erőt.

- Kopogtassunk, mondá Edithe.

- Akkor vissza fog térni az idegen.

- Ki tudja, talán érdekében van, hogy ne tudja meg ittlétét senki s a kopogtatásra még gyorsabban siet tova.

- Mindegy, kísértük meg, én inkább leugrom az ablakon, mintsem itt töltssem az éjszakát.

Luczián is ilyen formán gondolkozott. Halálsápadt arcza a sötétben is fehéritett s keze Edithe kezében reszketett.

- Próbáljuk meg, mondá siró hangon s megkopogtatva az ajtót, a hang csodálatos viszhangot keltett a néma teremben, fölverte a siri csöndet és hosszan, rémesen kongott végig a szobában.

Semmi és senki sem felelt kívülről, csak a szél üvöltött az ajtón kívül, mi mutatá, hogy erős légvonatnak kell ott lenni, valamely tágas üvegnek nyílásokkal, mikén keresztül üvölt a vihar. Határozatlan bizonytalanságban álltak az ajtó mellett.

Majd Edithe próbálta a rugó titkát kifürkészni. Ki- és benyomogatta, huzta le és felfelé, minden hasztalan volt, míg végre arra a gondolatra jött, hogy finom gyengéd reszkető ujjait végig huzogassa a zöld posztón, ha nem találna-e egy másik toló vagy kiemelkedő gombot, a mely által amaz felnyílna.

Ez jó gondolat volt.

A félelem szokatlan erőt adott kezének. Végig simitva a posztót, ujjai megakadtak, annak egy emelkedésén, mi szemmel alkalmasint nem volt látható s csak az érintés által találtathatott meg, mert a nyomásra nagyot pattant a rézrugó s az ajtó gyorsan, váratlanul feltárult előttük.

Leirhatatlan öröm, meglepetés, de új ijedtség is vett rajtuk erőt.

Hideg, penészes szag áradt be a sötét nyíláson, s oly nagy szél viharzott át, hogy alig birtak ellene küzdeni, midőn az üregbe léptek.

De mindegy volt, menniük kellett.

Lábukkal, kezükkel tapogatódzva, megtudták, hogy keskeny, tekervényes csiga-lépcsőn vannak.

Mentek lassan, vigyázva lefelé. Az ajtót tárva hagyták, nem is gondolva annak becsukására. Edithe elől, Luczián utána.

Egyik lépcsőről a másikra szálltak alá, Luczián már hatvankettőt számított meg, s még mindig tekerődött tovább lefelé. Új aggodalom szállta meg őket... Hova jutnak.

Egyszerre, egy fordulatnál homokos talaját érezték lábaik alatt, szakadó eső zuhogott fejükre.

- Szabad ég alatt vagyunk, kiáltott fel örvendő Edithe. De hol? Az volt a kérdés.

Föltekintve, a komor eget látták fejük fölött. Nehéz, lomha felhők usztak egymás után, egyetlen csillag sem volt látható, de körülöttük sötét fenyő csoportok emelkedtek, miről megtudták, hogy a parkban vannak, mert a vidéken sehol nem létezett fenyő, csak a kastély kertjében.

Tehát nem lehetnek nagyon messze. A legnehezebben tul voltak, a remény és öröm sietteté lépteiket, s a csatakos füben, vízben, homokban törtek előre, iránytalanul bár, de bizalommal, hogy nemsokára valami ismertető jelre találhatnak.

Ekkor megszólalt a kastély, ebédet jelző harangja, s ők rögtön arra fordultak.

- Első csengetés, mondá Edithe. A másodikra még átöltözhetünk. Siessünk...

És futni kezdtek. Most már tudták merre vannak, s nem tétováztak. Nemsokára feltűntek a kastély megvilágított ablakai, a bejárat előtt égő nagy, messzeterjedő fényű lámpák, s ők testben, lélekben elfáradva, átázott ruhában, bokáig sáros czipőkben érkeztek a lépcső-házba, hol szerencsére nem találtak senkit, s észrevétlenül futottak föl szobáikba, hogy az ebédetől el ne késsenek...

A kastélyban senki sem sejté félelmes kalandjukat, csak azt tudták, hogy távol vannak, s Miss Wellwood már kétszer tudakozta Edithe komornájától, haza jött-e a comtesse, de midőn az, a második csengetésnél is nemmel felelt, rossz kedvvel ment a nagy terembe, hol az öreg herceget, Jakabot és a káplánt együtt találta.

Az ajtónyílásra az öreg ur feltekintett, s Wellwood kisasszonyt egyedül látván belépni, Edithét kérdezé.

- Nem tudom hol van, viszonzá az elégedetlenül. Három óra óta nem látta senki őt a kastélyban, együtt mentek Luczián gróffal valahová.

- Ebben az időben? kérdé csodálkozva a herceg.

- Még pedig gyalog, veté oda Jakab. A ponnyk az istállókban vannak.

- Megfoghatatlan, folytatá az angolnő. Hol lehetnek.

- Én körülbelül megmondhatnám, szólt illedelmes tartózkodással a káplán.

Mindnyájan reá néztek.

- Valószínűleg a Herberth gyermekeket látogatták meg.

- Azt nem remélem, mondá fenyegető hangon az öreg herceg.

- Mi rossz volna ebben, jegyzé meg gunyos ingerkedő hangon Jakab. Nem volna csuda, ha ebben az unalomfészekben azt a szórakozást keresik fel a mi épen akad.

- De a kegyelmes ur megtiltotta, mondá szokatlan élénkséggel a pap.

Jakab reá emelé szemeit. Mit érdekli ez tisztelendő urat? kérdé oly hangon, mely csak neki volt birtokában s mely arczába kergeté a vért annak, a kihez intéztetett.

Az angol nő önkénytelen elmosolyodott.

- Ismerem ő hercegsége véleményét e tekintetben, dadogá zavarral a káplán.

Jakab nem felelt. Az órára emelé tekintetét, s arczán türelmetlenség látszott.

E pillanatban nyílt meg az ajtó s Edithe lépett be halálsápadtan, rózsaszín ruhájában, fekete hajában egy szál vérvörös kaméliával, mi még jobban feltűntette halványságát.

Az öreg herceghez ment köszönni.

Jakab fürkészve vizsgálá arczát, mely nagyon szép volt, nagy szemei lángoltak a kiállt izgatottságtól.

- Hol voltál? Hol van Luczián? kérdé mogorván az öreg herceg.

- Azonnal itt lesz, mondá Edithe s az átelleni székbe omlott, érezve, hogy nem bír tovább lábain állani. Mindnyájan látták, hogy rosszul érzi magát.

- Hol voltál? ismétlé kérdését a herceg.

- Magam sem tudom, dadogá Edithe... majd elmondja Luczián, mert én nagyon fáradt vagyok.

Hátradőlt székében s lehuntya szemeit. Töredékeny, finom kis termete összeesni látszott s korom fekete pillái beárnyékozták a szeme alatt levő sötét karikákat.

Az angol nő hozzá sietett és reá hajolt.

- Rosszul van comtesse? kérdé tőle.

- Nem, csak nagyon fáradt. Szeretnék ágyamban feküdni.

Ekkor lépett be Luczián, s rögtön megnyílt az étterem ajtaja.

Jakab Edithéhez ment és karját nyújtá neki.

- Jer, mondá szokatlan enyhén, majdnem melegen; ha nem tudsz lábaidon állni, majd beviszlek.

Meg akarta őt ölelni, hogy karjába vegye.

- Már visszatért erőm, viszonzá ijedten a leány s nagybátyja karjába öltve kezét, behaladt az étterembe, hol Lucziánnak, asztalhoz ülven, el kellett mondani a történeteket.

Mindent elmondott, csak a látott idegenről hallgatott. Sem ő, sem Edithe nem említék őt, maguk sem tudták, mi okból hallgattak róla, mintha összebeszéltek volna.

- Milyen meggondolatlanság, kiáltá az öreg herczeg. Egy hétig is ott lehettetek volna, soha sem jött volna reá senki.

Jakab a paphoz fordult.

- Tisztelendő urnak tehát nem volt igaza, mondá nevetve.

- Ezuttal nem.

Edithe és Luczián megvetőn pillantottak reá. Tudták, hogy az mit mondhatott felőlök s leselkedéseért gyűlöltek.

- Tehát nagy félelmet álltál ki: folytatá Jakab Edithehez fordulva. Hogy meg tudjam mérni, mily foku lehetett, az ijedtség s milyen borzadalmas ott fönt a sötétség, ha behomályosodik, fölmegegyek. Nem tart velem miss Wellwood?

- Isten mentsen herczeg. Luczián gróf leírása után be nem tenném oda este a lábamat.

Edithe hallván, hogy Jakab a második emeletre készül menni, nagyon megijedt.

Ha ott találja azon idegent, a kit ők láttak, bizonynyal nagy baj lesz belőle, gondolá Lucziánra pillanatva, kinek ugyanaz jutott eszébe.

Edithe alig várta, hogy vége legyen az ebédnek s ő mehessen aludni. Ugy érzé, mintha egész teste össze lett volna törve; láz és borzongatás remegteté tagjait, mi kimerültség vagy hülés lehetett.

Mihelyt a nagy teremben voltak, azonnal engedelmet kért, hogy távozhassék nagyatyjától, köszönté az egész társaságot s lakosztályába sietett és lefeküdt, de nem tudott pihenni, mert lázas álmaiban folytonosan a felső emeleti borzadalmakat s azon idegen férfit látta, kinek, bár csak alakját vette szemügyre, de bárhol látná viszont, okvetetlen megismerné.

- Vajon ki lehetett, mit akart s miért állt oly busan, oly elmerülve a szerencsétlen Herberth kapitányné arczképe előtt.

Ez a kérdés, ez a gondolat foglalkoztatá őt álmaiban és ébren, midőn másnap ágyából ablaka felé tekintve, meglátta a sárgás őszi szomoru napot, mely elérkezett ugyan a földre, de sem fényt, sem meleget nem hozott magával, s olyan hideg arczczal tekintett be Edithehez, mint a milyen ridegnek találta ő az életet, azok után, a miket neki tegnap Jakab mondott.

HATODIK FEJEZET.

A kastély második emeletén történt események, nem maradtak a fiatal leányra nézve nyom nélkül.

Kipihenve magát, de még nem hagyva el szobáját, gondolkozott azon ajánlaton, melyet nagybátyja Metopfran Jakab tett neki s melyet ő oly könnyen, oly minden fontolgtatás nélkül elutasított.

Nem volt bizonyos benne, hogy az öreg herczeg tudta-e már választ tegnap este, de nem találta valószínűnek, mert az nyájas volt vele, pedig elmaradása miatt neheztelt is reá s alig hihette, hogy Jakab mindjárt atyjához futott volna, elutasításának hírért megvinni. Ez nem hasonlított hozzá. Majdnem perczről perczre várta, hogy valaki belépjen s nagyatyjához hívja, ki beszélni kíván vele, de nem jött senki, sőt még miss Wellwood sem mutatta magát e napon.

Végre megunt az egyedüllétet, csengetett. Komornája lépett a szobába, gyönyörű virág-bokrétával a kezében.

- Jakab herczeg jó reggelt kíván, és küldi e bokrétát a comtessenek, mondá Róza, mosolygva nyujtván azt át urnőjének.

- Jakab küldi ezt? kérdé csodálkozva Edithe. Jakab? Hisz ezt még nem tette soha, mi jutott eszébe?

- Már kétszer volt itt ma reggel, tudakozni, ha fel kelt-e a comtesse.

Különös, gondolá a virágot szemlélve, a fiatal leány. Azok után, a mik tegnap történtek közöttünk, megfoghatatlan.

De bár mint volt, bár miből eredt is, jól esett neki ez a nyájasság, mit nagybátyjánál sohasem tapasztalt. Az asszonyi szívet sohasem lehet nagy dolgokkal oly hamar meghódítani, mint apróságokkal, s a mely férfi azt hiszi, hogy hős tettek, erély, nagyszerűség az, a mi rokonszenvet gerjeszt az asszonyban iránta, csalódik! Csodálhatja, fölkelkesitheti, de maradandó emléket csak az hagy szívében, a mi személye iránt nyilvánul, ha a legnagyobb csekélység is, de legyen gyengédség és figyelem... Gyorsan felöltözött és a parkba ment. Ingert, vágyat érzett feltalálni azon helyet, hova Lucziánnal tegnap este sötétben, a második emeletről jutottak. Nem talált ugyan semmi támpontot emlékében, a melyhez közeledhetett volna, hogy nyomára jusson azon helynek, csak a nagy fenyőcsoportokra emlékezett, azok pedig minden részében voltak a kertnek, s nem lehetett reménysége ugyanazokat felismerni.

Kérdezni pedig senkitől nem akarta.

Haladása közben újra és újra fölmerült emlékében a tegnap esteli kaland, s ismét és ismét azon férfi alakra gondolt, kit ama kép előtt látott állni. Most már majdnem biztos volt benne, hogy az a csigalépcsőn jutott a könyvtárba, miután a tapétaajtón látták őt távozni. De hogyan, mi célból, s miként ismerhette ő a titkos lépcsőt és a rugó mesterségét?

Mindez megfoghatatlan volt neki.

Ha Herbert kapitány itthon volna, gondolá, azt hinném, hogy ő volt, de ezt az eszmét rögtön elvetette. A kapitány a tengeren van, s isten tudja, Cordula szerint, mikor jöhet haza.

Gyorsan haladt előre, s mindenütt a fenyő-csoportokat kereste. A lehullott száraz levelek zörögtek lábai alatt, a hűvös szél megpirítá arcját; az éji pihenés és nyugalom eltörülte a szemeit környező sötét karikákat.

Folyvást a tegnap este történetekre gondolt és nagyban nyugtalanítá az általuk nyitva hagyott ajtó. Szerencse, hogy az éjszakai vihar lecsendesült, mert a légvonat iszonyu károkat okozhatna, s azokért természetesen ők lennének Lucziánnal felelősek.

Mégis fel kell mennem Jakabbal az emeletre, gondolá, de rábeszélem, hogy nappal menjünk, ne pedig este, mint ő szándékozik, a mikor megláthatná amaz idegen férfit...

De hát miért aggódom miatta, kérde magában bosszusan. Mit törődöm vele? És még sem akarta őt Jakab bosszujának kitenni.

Hosszu haladás és barangolás után, látta, hogy a lépcsőhöz vezető nyílást nem találhatja meg, visszafordult tehát a kastély felé. De alig ment néhány lépést, Jakab állt előtte, ki meghallván a komornától, hogy ő a parkban van, utána ment keresni.

- Jó reggelt, Edithe, monda, kezet nyujtván neki.

- Köszönöm a gyönyörű bokrétát, viszonzá az, kezét megszorítva. Bucsudnak vettem, mert tudtam, hogy nem sokára itt hagyod ezt a «bagolyfészket.»

- Csufolódom? kérde nevetve a herczeg. Sőt hosszabb ideig maradok, mint szándékoztam, talán az egész télen.

Edithe bámulva nézett reá.

- Csodálkozol? folytatá szokatlan jó kedvvel Jakab, pedig ez nagyon természetes. Tegnap oly valami történt velem, a mi kivett sodromból s a mi új érdeket kölcsönzött az itthon maradásnak. Udvarolni fogok neked.

- Ne-kem?

- Természetesen. Eddig számba sem vettelek. Majdnem születésed óta ismerlek, láttalak felnőni, észre sem vettem fejlődésedet, szépülésedet, például soha sem néztem meg, minő gyönyörű szemeid vannak stb., s tegnap óta beléd szerettem, és mindent elfogok követni, hogy viszont szerelmedet elnyerjem.

Edithe nem tudta, mit gondoljon.

- Tréfálsz? kérde elfogultan tekintve reá.

- Eszemben sincs, a mit mondtam, legkomolyabb elhatározásomon alapszik.

- De hisz ez lehetetlen.

- Miért? Nem vagy-e kitűzve atyám által leendő nőmül. Nem kértem-e meg tegnap kezedet. Nem győződtem-e meg arról, hogy körülményeimben jobb házasságot nem is tehetnék, s végre nem tudod-e te magad is, hogy rád nézve e házasság nélkül, nagyon kietlen jövő várna.

- Mindezt tudom, de nem hittem rólad, hogy egy más iránt érzett szerelemmel szivedben s azon tudattal, hogy én nem szeretlek, e házasság eszméjét tovább fűznéd.

- Sőt épen most fűzöm azt tovább. Hiszen most érdekemben van, hogy fáradjak érte, mert különben valószínűleg örökre nőtlen maradok. Ez pedig, belátom atyám állítását, az utolsó Metopfran herczeg részéről helytelen volna.

- Én nem tudom...

- Hogy mit gondolj rólam? Most még semmit. Ismerj meg, hisz van az ismeretségre elég időnk, monda nevetve Jakab. Nem sietős. Te csak husz éves vagy, rám nézve pedig mindegy kissé öregebb vagy fiatalabb... Majd ha meggyőződted, hogy neked való férj volnék, minden ellenkezés nélkül elhatározod magadat Metopfran herczegnévé lenni.

Edithe bosszantá a hang, a szavak, a föltevés, mit nagybátyjától hallott.

- És ha nem úgy lesz, a hogy gondolod? kérdé szokatlan hévvel, majdnem gunyosan.

- De úgy lesz! Ez kétséget sem szenved. Bocsáss meg, de ha valaki annyit forgott a világban mint én, s olyan kevés tapasztalással bírok mint te, akkor a vita nem lehet egyenlő közöttük, s legjobb, ha azt most egyelőre elejtjük!

Edithe nagyon kellemetlen érzelmek között haladt nagybátyja oldala mellett. Mindaz, a mit tőle hallott, legalább is elbizakodottnak tűntette fel őt, a mi előtte visszatetsző volt, s nem tartá reá érdemesnek felelni.

Némán haladtak tehát egy ideig egymás mellett, míg Jakab megunva a hallgatást, újra megszólalt.

- Neheztelsz azért, a mit mondtam? kérdé nyájasan: tolakodónak tartasz?

- Éppen nem. A világ, tudom, hogy elkényeztetett, nagypapa sokat beszélt nekem diadalaidról minden országban. Csak azt nem hittem volna, hogy azok után, ilyen igénytelen, tapasztalatlan falusi leány kegyéért esdekelsz, mint én vagyok.

Jakab elkaczagta magát.

- Gunyolódol? kérdé, gyönyörködve szemlélvén társnője lángoló arcát. Egygyel több ok, hogy érdekes légy előttem! Igen kedves Edithe, fáradni, esdekelní fogok kegyeidért, mert te nem tudod, hogy mennyivel érdekesebb azért nálad fáradni, mint valamely nagyvilági hölgy tettetett vonzalmáért.

Edithe végkép elbátortalanodott, már nem tudta, mit feleljen. Jakab oly komolyan, s oly határozottan beszélt, hogy szavait hinnie kellett, bár még mindig majdnem megfoghatatlan volt neki az, a mit tőle hallott.

Szerencsére a kastélyhoz értek.

- Itt elválunk, mondá mosolyt erőltetve ajkaira. Szobámba megyek.

- A reggelinél viszontlátásra, mondá Jakab, s a leány fejével intve, felfutott a lépcsőkön.

- Megriasztottam, - mondá, nevetve nézván utánna. De szükséges, hogy tájékozva legyen, jövője iránt. A jövő Metopfrán nemzedék az ő kezében van, én rest vagyok fáradozni, hogy az ki ne veszzen, s neki nőmmé kell lenni bármi áron. Ez a legkényelmesebb házasság nekem. Fűtőrésze ment vissza a parkba, s nemsokára a káplánnal találkozott, ki a mise olvasásáról jött a kastély kápolnájából, hol az öreg herczeg reggeli áhítatosságát végzé, s nyomban követte őt Luczián.

A fiatal gróf nagyon halvány volt. Ő álmatlan nyugtalanságban tölté az éjet. A nyitva hagyott ajtó gondolata nem engedte nyugodni, s ő is hasonlóan nővérehez, azon reménnyel hagyta el korán reggel szobáját, hogy fölkeresi a parkban a csigalépcső kezdetét, de nem találta.

Edithéhez akart sietni, hogy megtudja véleményét; nem jó volna-e közölni az udvarmesterrel a nyitva hagyott ajtót, mert abból nagy baj következhetik, a minek ők ketten lennének az okai.

Szemben találkozáván Jakab és a káplánnal, nem folytathatta útját, bár igen alkalmatlan volt neki a halasztás.

- Hova, hova Luczián? kérdé a herczeg, megállva unokaöccse előtt.

- Edithét keresem.

- Éppen most váltam el tőle, szobájába ment, de ha kérni akarsz tőle valamit, halaszd el, mert rossz kedve van, mondá nevetve Jakab.

- Neki soha sincs rossz kedve.

- Kivéve, ha fölbosszantják, mint én tettem kis idő előtt.

A káplán figyelni kezdett.

- A comtesse ma nem volt a misén, mondá. Azt hittem, alszik még, a tegnapi expedíció után.

- Sőt épen nem volt elfáradva, olyan viruló, mint a rózsza! Ámbár Luczián ily merész kalandot gyakran nem ajánlanék, mert most is csak a véletlen szerencse kedvezett.

- És találékonyságunk.

- Mi vitt arra a gondolatra, hogy ott ajtó lehet?

Luczián elpirult.

Jakabnak feltűnt az a pirulás.

- Miért nem felelsz? kérde tőle. Valamely titokkal van az összekötve?

Luczián látta, hogy vagy őszintén kell szólnia, vagy gyors czáfolatot találni ki.

- Nem titok, csak egy kellemetlen visszaemlékezés, mondá gyorsan elhatározva magát. Az ajtó, melyen a könyvtárból kimentünk, nyitva maradt.

- Nyitva maradt? kérde kezeit összecsapva, észrevehető kárörömmel a káplán.

- Ha csak a szél az éjjel be nem csapta, viszonzá bűnbánóan Luczián.

- Nos, ezen segíteni kell, folytatá Jakab. Még pedig azonnal. Kérem tisztelendő úr, menjen az udvarmesterhez, és kérje el a második emelet kulcsait, azután hozza fel utánunk a második emeletre.

A pap sietve távozott, az ifju gróf azonban nagy bizonytalanságban érezte magát a fölött, ha nővére helyeselni fogja-e őszinteségét.

- Felkeresem Edithét, mondá Jakabnak. Ő tegnap azon kívánságát fejezte ki, hogy még egyszer szeretné látni ama termeket, megkérdezem tőle, nem akar-e velünk jönni.

- Menj! Mond meg neki, én azonnal az emeletre megyek.

A kastély lépcsőházában elváltak. Luczián előre szaladt Edithenek, megvinni a hirt, ki örömmel fogadá azt, mert ez által megmenté az estére szándékolt tervet, melyet Jakab szándékozott kivinni, hogy a homály beálltával nézze meg a termeket. Rögtön fölsietett öccsével az emeletre, hol Jakab várt rájuk, a már nyitott ajtó előtt, a káplánt, annak nagy sajnálatára, az öreg herceghez hívták.

Hárman léptek be az elfogadási terembe s onnét sietve mentek be a könyvtárba.

Az ajtó nagy csodálkozásukra csukva volt.

- Álmodtál, mondá a herceg Lucziánnak, az ajtóhoz közeledve. Ha nyitva hagyta volna, úgy most is tárva lenne az, s nemcsak hogy szorosan zárva van a rugó, de a mi csodálatos, kívülről kulccsal van bezárva:

Edithe visszatartá lélegzetét, hogy szive dobogását Jakab meg ne hallja.

- Itt járt valaki, mondá az ajtót vizsgálva a herceg. Járnia kellett, még pedig oly valakinek, a ki kulccsal bír. Ki lehetett?

A testvérek hallgattak.

- Tegnap, midőn lementetek Edithe, nem volt kulccsal bezárva, nemde, csak a rugót kellett megnyomni?

- Csak a rugót.

- Ez különös! Megfoghatatlan. Vizsgálatot kell rendelnem. Hogy juthat ide olyan ember, kinek kulcsa van e régi mesterséges zárhoz.

- Az csak a háziak közül való lehet, mondá halk, elfogult hangon Edithe.

- A háziak közül senki sem bir ily kulccsal rajtam kívül s idegennek, csak egynek van birtokában kulcs, a ki távol van.

Edithe egyik közel álló székre hullt.

Tehát ő volt! Csakugyan ő, gondolá Herbert kapitány, mert mást nem érthetett Jakab.

- Majd segítünk ezen, folytatá a herceg vizsgálódása közben ide-oda csavargatván a rugót, mi ki nem nyílt. Őrt fogok ide állíttatni az ajtóhoz ki éjjel nappal ügyelni fog, hogy ki merészel ide belépni, s elfogatom.

- De minek jönne valaki ide? kérdé Luczián nyugtalanul pillantva nővére, kin ideges reszketést látott.

- Isten tudja. A lakosztály balfelőli részében sok ezüst és arany edény van alkalmazva, talán rablási szándékból, ha már el nem vitték onnét azokat.

- Nézzük meg, mondá Luczián.

- Nincsenek itt a kulcsok; s az ezüst leltár a táblateritőnél van, ő tudja csak annak számát és mennyiségét.

Edithe egyetlen szót sem volt képes kiejteni, a nyugtalanság összeszorítá torkát.

Luczián a képre függeszté szemeit.

- Milyen szép, mondá önkénytelen elragadtatással, azt találom, hogy egészen Edithehez hasonlít.

- A szeme, mondá gyorsan, a képre, azután unokahugára pillantva Jakab. Az már nekem feltűnt. Kiméljen meg a sors, hogy ily szomorú sorsod legyen, mint neki volt. Tevé, majdnem gyengéden hozzá.

- Ő boldog volt, mert szeretett, mondá halkan a leány.

- Szeretett egy jött-ment, hazátlan, vagyontalan embert, kinek még nevééről sem tudtuk, hogy csakugyan az övé-e, viszonzá ingerülten Jakab. Ez az ajtó volt oka, hogy a házasság létrejöhett, ezen hagyta el Julia utoljára, titokban a kastélyt, melynek ajtaja soha többé nem nyílt meg előtte.

- Nem volt ez kegyetlenség? kérdé Edithe, Jakabra emelve nagy, szép, szomorú kifejezésű szemét.

- Kegyetlenség? Egy oly leány iránt, ki Metopfran hercegnő és ilyen házasságra lép. Csodálatos kérdés ez tőled Edithe.

- Én nem ismerem ezen történet részleteit.

- Minek is? Én is szeretném elfejteni s ha nem élne közelünkben az a két poronty, már rég óta nem gondolnék rá.

Nagy indulatossággal ejté ki szavait s koronkint haragos pillantást vetett a képre, mely oly rokonszenves volt s oly bájos arcczal birt, hogy lehetetlen lett volna, nem vonzódni hozzá.

- Menjünk, mondá Jakab. Kiadom a rendeletet az őrállásra s remélem, nem sokára kézre kerítjük a szemtelent, ki ide betolakodik.

- És ha kislát, hogy nem rossz célból tette? kérde Edithe.
- Mi más cél vezérelhette volna? kérde meglepetve a herceg.
- Nem tudom. De tegyük fel... akkor nem fogod elcsukadni... nemde?
- Szó sem lehet itt arról, viszonzá Jakab s elől menve, a testvérek követték őt, Edithe halálos nyugtalansággal szívében, míg Luczián nagyon kedvetlen volt, mert attól tartott, hogy őszinteségével valamely ügyetlenséget követett el, a mit nővére szemére fog hányni, pedig bárkit inkább megharagított volna, mint Edithét, kit legjobban szeretett e földön.

HETEDIK FEJEZET.

Midőn a II-dik emeletről leértek, Edithe halkán azt mondá Lucziánnak.

- Fogasd be a reggeli után a ponnykat és várj reám, a jávorfa csoportnál, hova félóra mulva gyalog megyek.

Luczián helyeslőleg intett fejével, s mindhárman elváltak. Edithe szobáiba ment.

Most már körülbelől tudta, ki lehetett az éjjeli látogató, s minden áron meg akarta őt menteni azon kellemetlenségtől, mit akaratlanul bár, de fivérével ők okoztak neki.

Ezért mondá Lucziánnak, hogy fogassa be a ponnykat. Észrevétlenül akart eltávozni a kastélyból, még pedig nagyanyjának szoros tilalma ellenére.

Meg kell mentenem Herbert kapitányt, ha ő volt, ha pedig nem érkezett meg, úgy nyugodtabb leszek, s nem törődöm Jakab rendeleteivel, gondola, és ezen elhatározással ment reggelizni, hol az öreg herczeg nem jelent meg, gyengélkedése miatt szobájában maradt, s ő könnyebben szabadulhatott.

A reggeli után Luczián eltűnt a teremből, s félóra mulva Edithe is követte.

Szobájába ment, kalapot, keztyűt, felöltőt vett magára és lesietvén a parkba, észrevétlenül jutott a megjelölt helyre, az ugynevezett «jávorfá» csoporthoz. A ponny-kocsi Lucziánnal, s a kis groommal már várt reá.

- Hová megyünk? kérde Luczián, midőn nővére helyet foglalt mellette.

- A Herbert gyermekekhez, viszonzá az, és megeresztett gyepelővel röptek a park egyik mellék kijárása felé; sietniök kellett, hogy távollétök a kastélyban fel ne tűnjék. Luczián meg nem foghatta, mily czél vezérli nővérét a Herbert házhoz, de mindamellet gyanítá, hogy e kirándulás összeköttetésben van a tegnapi eseményekkel.

Az egész uton egyetlen szót sem beszéltek, Luczián látta, hogy nővére nagyon el van merülve gondolataiban s erősen tépelődik valami fölött.

Egy órai ügetés után, a piros fedelű ház udvarán az ajtó előtt voltak.

Edithe maga sem tudta miért, erős szivdobogással lépett az előszobába, hol Cordula szokatlan vidám arcczal lépett elébe, tekintete mutatá, hogy valami rendkívülit fog mondani.

- A kapitány megérkezett, mondá derült mosollyal.

- Tehát csakugyan! kiáltott föl önkéntelen ijedtséggel Edithe.

- Mit mond grófnő?

- Semmit, jó Cordula, csak csodálkozásomat tolmácsoltam. Hol vannak a gyermekek?

- Atyjoknál a mellék-szobában, szegény kicsikék, nagyon boldogok, ritkán részesülnek oly nagy szeretetben, mint mióta atyjokkal vannak.

Beléptek a szobába, hova Luczián is követte őket.

- Megjelentem méltóságtokat a kapitánynak.

- De mi nem ismerjük őt, és ő sem minket.

- Boldog lesz, ha találkozhatik, a kis fiuk már sokat beszéltek róluk, kiáltá jó kedvvel az öreg Cordula, s besietett a mellék-ajtón.

A testvérek feszült várakozással álltak egymás mellett; Edithe oly kíváncsi volt Herbert Edgárra, hogy ama néhány percz egy óra hosszúságának tetszett neki.

Az emberek előtt semmi sem oly érdekes, mint a szerelmi történet, s annak hőstét vagy hősnőjét a legsivárabb kedélyű is, bizonyos érdeklődéssel szemléli. Annál mélyebb részvétet kelt fiatal leány keblében egy oly férfi, kiről tudja, hogy nagyon szeretett, szenvedett s még a halál sem fosztá meg attól, ki nagy áldozatok árán lett az övé, mert emlékét hévvel forrón őrzi, mint Herbert kapitány tevé.

Hogy nem felejté el meghalt nejét, mutatta az előtte való esti történet s ez Edithe előtt kétszeresen rokonszenvenessé tette őt.

Alig távozott az öreg dajka, gyorsan felnyílt az ajtó s megjelent a kapitány, tengerésztiszti egyenruhájában, magas, karcsu, rendkívül arányos termetével, érdekes nap barnította arczával.

Korára mintegy harczminhat éves lehetett.

- Szabad mint rokonokat üdvözlénem önöket grófnő, kérdé lágú, kellemes csengésű hangján, mit a tengeren való hosszú tartózkodás sem birt megérdesíteni, s meghajtá magát Edithe előtt, ki önkéntelen melegséggel nyújtá neki kezét.

- A rokonságot mi már megkötöttük fiaival, viszonzá az atyjukat követő ikrekhez lehajolva és megölelve őket Edithe.

- Tudom grófnő, viszonzá halkán észrevehető meghatottsággal Herbert. Fiaim és Cordula elmondták nekem az önök jóságát s én ezért semmi mást nem ajánlhatok fel, mint hálámat és életemet, de az egészen a kegyedé.

Edithe a meglepetéstől alig tudott felelni.

A kapitány percz alatt, teljesen megnyerte rokonszenvét és nem volt többé szükséges magyarázni azt, a mit Metopfran Julia herczegné tett, ezért a férfiért...

Sőt most már nem is csodálkozott rajta, bár még nem határozta el, hogy ő ugyanazt tette volna e hasonló körülmények között.

A mellékszobába léptek, mely Herbert szobája volt, s igen különös butorzattal birt, a tulajdonos szeszélyes, de jó ízlését mutatta.

Minden butordarab smyrnai takarókkal volt borítva, a falakat régi fegyverek és keleti szőnyegek díszítették. A szekrényeken handszárak, kardok, térképek és kisebb-nagyobb delejtűk feküdtek szerteszéjjel, egyik sarok csikos vászonnal volt sátorrá alakítva, s gazdag, félrevont ránczai alatt alacsony kerevet, szarvasbőr takaró és szarvasbőr vánkossal ágyat engedett látni.

A padlót vastag szőnyeg borítá.

- Szabad ez össze-vissza hányt szobában helylyel megkinálnom grófnő, mondá a kapitány. Nagyon szegényes ez a ház arra, hogy kegyedet befogadja, de ha a képzelet és akarat bírna azon hatalommal, hogy méltó hajlékot varázsolhasson önnek, úgy e perczben a chinai császár palotájában volnánk.

Edithe el volt bájoltva, Luczián nyitott ajkakkal bámulva szemlélte a beszélőt, kihez hasonló férfit s hasonló szavakat még sohasem látott és hallott.

Edithe leült s a két kis fiú jobbról balról hozzásimult, karjaikkal átfonva karcsu nyakát, mialatt a kapitány szemben foglalt helyet, Luczián állva maradt.

- Kegyed nem ismeretlen nekem kapitány, kezdé némi zavarral Edithe, ki sietett jövetelének okát elmondani, tudván, hogy nem sokáig maradhat.

- Alkalmasint kis fiaim vagy Cordula beszélt kegyednek rólam, mert mástól, mondá keserűen Herbert, nem hallhatott felőlem.

- Láttam önt tegnap este.

A kapitány sötét napbarnította arcza egy fokkal sötétebb lett s heves pirosság önté el vonásait.

- Látott engem grófnő? kérdé zavarral. Hol?

- A kastély könyvtárában.

Herbert nem felelt.

- Azért jöttem ma ide, hogy megmondjam önnek, miként veszély fenyegeti, ha újra oda menne. Őrizetet állított fel ott Jakab herczeg s legalább is kellemetlenségnek tenné ki magát.

A kapitány arczán meghatottság látszott.

- Mily jó ön grófnő. Köszönöm, nem fogok többé odamenni.

Edithe feszülten vizsgálta arczát.

- Kegyednek ez fájdalmat okoz, nemde? Óhajtotta volna gyakran viszontlátni azt...

- A kit oly nagyon, oly kimondhatatlanul szerettem, vette át a beszélő ajkairól, a félbenhagyott szót Herbert. Igaza van grófnő... Nagyon boldog lettem volna esténkint elmehetni hozzá. De végre is már annyit szenvedtem és nélkülöztem az életben, hogy hozzá vagyok szokva...

- Meddig szándékozik itt maradni? Talán később megtörténhetik, ha lecsendesül, megszűnik a mostani gyanu.

- Még nem tudom. Azzal a szándékkal jöttem, hogy fiaimat elviszem innét máshová, közelebb a tengerhez, valamely nagy városba, nem sokára tanulni kell nekik, mi e félreeső zugban lehetetlen volna, de Cordula ellenzi e tervet s a tél folytán nem akar a gyermekekkel mozdulni. Azt, hogy itt töltsék Hergárt közelében gyermekéveiket, anyjok kívánta.

- Cordulának igaza van, mondá szokatlan hévvel Edithe. Kár volna a kicsinyeket télnak, viharoknak az utazásban kitenni. Ők jó helyen vannak itt, s ne higye, hogy el volnának hagyatva, mi Lucziánnal gyakran meglátogatjuk őket, tanulni pedig még kicsinyek...

- Mily angyal ön, grófnő! kiáltott fel önkéntelen elragadtatással Herbert. Pedig tudom, hogy mily fáradságot okoz az idejövétel önnek titokban.

Edithe elpirult.

- Honnét tudja ön, hogy titokban teszem.

- Sejtem, gyanitom, sőt bizonyos vagyok benne. Mert hiszen azok, kik a leánynak és testvérnek nem tudtak megbocsátani, nem lehetnek jobb indulattal gyermekei iránt sem, kikben csak büszkeségök feltételt látják.

- Igaza van, mondá Edithe. El van tiltva ide jönnöm, de én sohasem törődtem e tilalommal. Hugó és Tibáld unokatestvérek velem, és én sohasem hagyhatnám el őket, és ha elvinné fiait innét nagy szomorúságot okozna nekem.

- Ugy itt maradnak. Legalább a télen. Kegyed úgy is bizonyynyal férjhez megy és akkor távozik Hergártról s el fogja felejteni mostani védenceit.

- Soha! kiáltá hévvel Edithe... Sohasem felejténém el őket, bármiként változnék is sorsom, Férjhez menni pedig nem szándékozik.

- Ezt minden leány mondta még eddig grófnő, s ha eljön az igazi, mindegyik az ellenkezőt tette. De mindegy, fiaim, a kegyed kívánsága folytán, itt maradnak.

- Köszönöm, viszonzá örvendve a leány s elhagyva helyét, melegen szoritá szívéhez a gyermekeket. Most sietnünk kell vissza Luczián, nehogy elkéssünk az ebédidőről.

- Szabad még egy kérdést intéznem önhöz grófnő.

- Mit kíván?

- Mondja el kérem, hogyan és hol látott tegnap este, én nem találkoztam senkivel.

Edithe röviden elmondá a történeteket.

Herbert csodálkozva hallgatá, s midőn azon részét beszélte el a grófnő az eseménynek, hogy az ajtót kulccsal zárva találták, a mi megfoghatatlan volt nekik, élénken közbe vágott.

- Az ajtót én zártam be kulccsal, s ez lett árulóm.

- Hogyan, ön. Mikor?

- Még tegnap este.

- Visszatért, miután mi már lejutottunk?

- Ugyanazon eszme ragadta meg agyamat menet közben, a mely önöket nyugtalanítá a mult éjszaka, hogy nem fogja-e a vihar fölszakítani az ajtót, mely csak a rugó által lett becsukva. Már kiértem a parkból, s az erdőben voltam, midőn ismét visszafordultam. Aggódtam a drága kép miatt, folytatá halkabban a kapitány és hangja a meghatottságtól reszketett. Ez a kép nekem most mindenem, csak ott látom az elveszített szeretett vonásokat, s visszatértem bezárni kulccsal az ajtót, nehogy valamely veszély érje azt a légvonal és viharos szél által.

- Most már értem, mondá Luczián, hogyan kerültük el egymást, mi a szűk csiga-lépcsőn különben lehetetlen lett volna. Mi már leértünk, midőn kegyed oda visszatérhetett.

- Így volt, viszonzá Herbert. Nem lehetett másként, de mindegy, nekem nagy örömet szerzett ez a véletlen, mert azon szerencsében részesített, hogy megismerhettem önöket.

Ez ugyis megtörtént volna, gondolá Edithe, de nem mondta, s bucsut véve a kapitánytól, ki a kocsiiig kísérte őket, Luczián kezébe adta a gyepőt.

- Itt találjuk-e még, ha újra eljövünk? kérdé Edithe, nem állhatván meg ezt a kérdést, mit talán helyesebb lett volna nem tenni.

- Ha számíthatok a találkozásra, várni fogok, a mig az megtörténik.

A leány köszönetet intett fejével, s a fogat elrobogott. Herbert sokáig nézett utána, de azon sötét pirt, mi a leány arcját szavaira elönté, már nem láthatta.

Némán, gondolkodva tért vissza a kis piros fedelű házba, mely oly szűk és kicsi volt, a tágas láthatár s a végnélküli tenger látásához szokott szemének, de lelkét az elégedett boldogságnak azon érzése töltötte be, mit jó emberek feltalálása okoz, s mit ő éppen azon családnál legkevésbé keresett és remélt volna, mely neki annyi keserűséget okozott az életben...

A ponny kocsí ezalatt gyorsan robogott a letarolt búza-táblák között, majd a levéltelen erdőben s utóbb a park fehér poronddal meghintett utjain a kastély felé. Egyik kanyarultnál Jakab lépett ki a fenyőcsoport közül.

- Honnét jöttök? kérdé a szokottnál komorabb arczczal, megállítva a fogatot, s kezét az ülés vasrácsára téve.

- Kocsikázni voltunk.

- Nem sok élvezetet nyújthat az most, e letarolt vidéken. Merre voltatok?

- A Carpus romok felé, viszonzá gyorsan Edithe, de észrevette, hogy Jakab a groomra pillantott, s ebből gyors esze és könnyű felfogása azt következteti, hogy kételkedik állításában, s majd a kis kocsi fogja megkérdezni.

Hirtelen más térre terelte a beszédet.

- Fölállítottad az őrt a könyvtárban? kérdé nagybátyjától.

- Természetesen.

- Kíváncsi vagyok az eredményre.

Jakab meglepetve pillantott reá. Oly könnyű szívvvel, nyájasan, nyugodtan monda e néhány szót Edithe, mi nagyban különbözött a délelőtti aggodalmas hangtól.

Jakab időközben a káplánnal beszélt, s határozott gyanuja támadt, hogy unokahuga és öcsce nem mondták meg távollétük igazi helyét. Visszalépett a kocsihoz, s hagyta őket tovább menni; gondolván, hogy a mit az ember meg akar tudni, annak nem nehéz végére járni. Most azonban egyelőre még nem tett semmit, bár Edithét oly valakinek tekintette, kinek tetteihez neki határozott joga van... Az ebédnél valami szokatlan jó kedvet s változást vett rajta észre. Nevetett, élczelt, eszének szikráit ragyogtatta, s ő bár nyugtalanságot érzett e miatt, el volt ragadtatva tőle.

Az ebéd után a nagy teremben mellé ült az albumokkal megrakott asztalhoz, hol előtte való este is ültek, midőn Edithe oly levert, kimerült és izgatott volt, s fölvette az egyik, Franciaország legszebb helyeivel telt rajzok albumát, s fölnyitván azt, beszélni kezdett vele róla.

- Még most sem vágnál utazni? kérdé mosolygva tőle Jakab, látván Edithe elragadtatását egyik-másik szép vidék felett.

- Eddig nem gondoltam reá. Nagyon elégedett vagyok itt.

- Eddig gyermek voltál, de végre is nem maradatsz örökre Hergárton. A világból minden művelt embernek látni kell egy jó darabot.

- Igaz.

- Látni és láttatni, folytatá jelentőségteljes mosollyal Jakab. Ez a hölgyek jelszava és igazuk van. A szépség nem azért adatott, hogy azt ily félreeső helyen elrejtjük.

- Látni igen! Láttatni nem óhajták, sőt a távolságra, világra, zajra, emberekre gondolva, majdnem félelem száll meg.

- Mert itt nevedtél e vadonban s a szokás erősebb bennünk, mint a hajlam, mely csak gyakorlat által fejlődik ki. Te még nem tudod Edithe, mi szunnyad benned, meglehet, hogy a legnagyobbvilágibb asszony leendesz egykor.

- Nem hiszem, de nem is lesz arra alkalmam.

- Igen is ok, s mint Metopfrán hercegnének s neked ez van megírva a sors könyvében.

- Jakab!

- Neheztelsz? És mégis úgy lesz. Hergártot én csak veled együtt hagyom el mint nőmmel, vagy itt maradunk a végítéletig együtt.

Edithe nem felelt. Nagyon halvány lett s fejét mélyen hajtá az előtte lévő nagy nyitott könyvbe.

Jakab nem vette vagy nem akarta azt észrevenni.

- A világ nagyon sok élvezettest nyújt, folytatá az albumot forgatva s bár nagy és gyakran keserű tapasztalatokkal jár annak ismerete, én mindig irigylem, a ki még csak kezdetén van.

- Te már meguntad?

- Közönyös lett előttem. Nincs a tapasztalás, az élvezet, a változatosságnak olyan neme, a mit már nem ismernék, s olykor, de nagyon ritkán föltámad bennem a vágy, valami új, eddig ismeretlen után s ez most a házasság...

Edithe letette a könyvet.

- Tudod-e Jakab, mondá türelmetlenül, hogy rám nézve ez a legkellemetlenebb beszéd tárgy, a mit választhatsz, kérlek, hagyjuk abba.

- Tisztába akarok jönni veled. Megértetni, hogy itt nincs válogatás, habozás, halasztás, ennek a házasságnak létre kell jönni.

- Ki kényszeríthet engem arra?

- Legelőször is józan eszed. Te nagyon okos leány vagy Edithe, ritka, mély ítélő tehetséggel bírsz, s lehetetlen, hogy be ne lásd azt a rendkívüli előnyt, mi ebben a házasságban számodra rejlik.

- Nem kétlem azt, sőt meg vagyok róla győződve és rendkívüli ajánlatnak tartom részedről, bár kissé különösnek találom, hogy nagypapa gondolván ki a tervet s tudtadra adva azt, legnagyobb mulatságaidból hazahívott s te mindjárt fölkaroltad az eszmét és gondolkodás nélkül, még csak meg sem fontolva jól, vagy kérdezve engem, rögtön mint kérő léptél föl előttem.

- Mit kell ott fontolgatni, hol minden oly világosan áll szemünk előtt. Te régóta meghódítottad szívemet s most azt lábaidhoz tettem.

- Az nem igaz.

- Edithe!

- Te sohasem foglalkoztál vagy törődtél velem. Közönyös voltam rád nézve mindig s most egyszerre szerelemről beszélsz.

- Eddig korod miatt nem tehettem. Sokkal fiatalabb voltál, mint hogy szerelemről, házasságról szólhattam volna.

- Ha azt el akartad velem hitetni, nem kellett volna ama történetet a könyvtárban elmondanod.

- Mi hatással lehet az a jelenre? Szerettem egykor, forrón, hiven, ez csak kezesség neked a jövőre nézve. Most már annak vége van, ezentul életemet neked szentelem.

Edithe nem felelt. Ezek nagyon szép szavak voltak, de ő nem hitt valóságukban. Jakab hangja egyetlen hurját sem birta szívének rezgésbe hozni, sóhajta tette le a könyvet s elhagyta helyét és a zongorához lépett.

Az öreg herczeg a kandalló mellett ült betakart lábaival s a tüzet nézte.

- Nem zavarja nagypapát a zene? kérdé tőle Edithe, fölnyitván a hangszert.

- Zongorázz és énekelj, mondá az hátra dülve székében s behunyta szemeit.

Az angolnő és a káplán Afrika legujabb térképét nézték, a fiatal pap azzal az eszmével foglalkozott, hogy térítőnek megy a vadak közé. Luczián olvasott.

A zongorának szemközt ablak volt, hol a függönyt elfelejtették leereszteni, s melyen bekandikált a hold, és fehér fényével megvilágítja a terem azon részét, mely a lámpáktól legtávolabb volt.

Edithe a zongorához ült, s majdnem reszkető kézzel kezdett a játékhoz, annyira felizgatta őt az, a mit Jakab beszélt neki.

De a zene enyhítőleg hatott reá. A szemközti ablakon a holdfényes tájra függeszté szemét, s az éj nyugalma és árnya üdítőleg hatott idegeire, lecsendesíté dobogó szívét.

Ábrándozott a zongoránál. Gondolatai távolabb kalandoztak, mint környezete s elszálltak ama vörös fedelű házhoz, hol egy érdekes történet hőse lakott, kiről csak annyit tudott, hogy nagyon szeretve volt és nagyon szeretett, s a legmélyebb magányban fejlődött képzeletének ez már elég volt, hogy ama házikó ura neki érdekes legyen.

Aztán az emeleten levő női arczképre gondolt, kihez azt találták, hogy ő hasonlít... Miért ne? Hiszen nagynénje volt neki, anyja testvére. Vajon fogják-e őt is egykor úgy szeretni, mint azt szerette férje...

Hirtelen e szavak jöttek ajkára s ő azokat dalba önté:

Volt egy leány, kit nagyon szerettek
És mégis el kellett neki menni;
De kedvese szívét magával vitte
És helyét nem pótolhatja senki.

Mélyen lent a hideg sir ölében,
Bár szűk koporsóba csukva:
Megmaradt a szerelem fénye számára,
Szendereg, de nincs meghalva...

Édes bájos hangja átlengett a terem csöndjén s Jakab föl pattant székéről és a zongora mellé állt.

- Hol tanultad e dalt? kérdé tőle.
- Most jutott eszembe.
- Nem tudtam, hogy költőnő vagy s a mi még ritkább, hogy rögtönözni szoktál.
- Magam is csak most tudtam meg, először történt életemben.
- Ezt rendszeren a szerelem szokta előidézni.
- A szerelem?
- A mi nálad lehetetlen, nemde?
- Miért?
- Mert nem ismersz oly férfit, akit szeretni tudnál.

Edithe újra kezdte a zenét, néhány akkorddal egy ismeretes áriát kezdett s bájos hangján énekkel kísérte.

Jakab hallgatva, elmerülve nézte őt, a hold mind szélesebb sugárban közeledett a zongorához s bepásztázta a terem fél felét.

Nagy némaság uralkodott a szobában. Mindenki élvezettel hallgatta Edithet, ki teljesen elmerült a zenében s nem látta maga mellett Jakabot.

Különös érzések vették birtokukban ez este egész lényét. A zongorából kicsalt hangok által közeledni látta az istent s érté a test nyugalmas halálát. Langyos szellőt érzett arczán, minők nyári estéken érkeznek hozzánk, s azt hitte, balzsamos lég érinti, melynek beszívása a zene közben nyitva hagyta piros ajkait...

Jakab így látva őt, el volt ragadtatva tőle és sajnálkozást érzett, midőn egyszerre odahagyta a zongorát.

- Énekelj még valamit, kérde őt szokatlan lágy hangon.

- Nem többet ma este, viszonzá a leány s nagyatyjának kezét csókolva, gyorsan elhagyta a termet.

Mindenki csodálkozva nézett utána. Így izgatottnak és felindultnak még soha sem látták.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Hetek multak.

A hosszú őszt kemény tél váltá fel s Jakab még mindig Hergárton időzött, a háziak nagy csodálkozására, mert ez volt az első eset, hogy ő a zord hónapokat otthon tölté.

A legkellemetlenebb volt ez Edithére nézve, mert tudta, hogy azon szándék tartja őt Hergárton, a mely ellen ő minden erejéből küzdött, de úgy az öreg herczeg, mint Jakab, számba sem véve nyilatkozatait, a kötendő házasságot bevégzett ténynek tekinték.

- Te előkelő, de szegény leány vagy, mondá neki nagyatyja. Az összes herczegi uradalmak fiu ágon vannak. Anyád alig örökölt valamit, atyád szintén nem volt gazdag s a mi szüléidről maradt, azt természetesen Luczián fogja kapni, kinek a Szadavay névhez méltóan kell a világban megjelenni.

- De én nem kérek semmit, viszonzá ilyenkor Edithe. Csak nyugalmat és békességet. Hagyjanak itt úgy élnem, mint eddig tettem, s teljesen elégedett vagyok, nem vágyom semmi után.

- Ez nem lehetséges. Jakabnak okvetlenül meg kell nősiülnie, s két asszony nem fér meg egy háznál, különösen ha Jakab neheztelését magadra vontad.

- Ugy megyek innét. Elhagyom Hergártot, vannak rokonaim, kik talán csak befogadnak, vagy egykor majd férjhez megyek olyanhoz, a kit szeretek.

A herczeget vérig bosszantá az ily nyilatkozat.

- Jakabot elutasítod, hogy máshoz menj nőül, a kit szeretsz? Kit szerethetnél nála jobban, ki volna méltó, hogy vele mérkőzhessék.

Edithe ilyenkor nem felelt, s leverten, kisírt szemmel hagyta el nagyatyját.

A karácsony ünnepek közeledtek.

Jakab egy napon levelet kapott Angolországból, mely láthatólag megzavarta.

- Vendégeink érkeznek, mondá Edithének. Az ünnepeket egy angol házaspár fogja Hergárton tölteni, kiknek házánál én gyakran időztem, s kellemes napokat tölték. Kívánom, hogy ők is jól érezzék nálunk magokat.

- A mit tőlem kívánsz, abban nem csalódom viszonzá Edithe. Mindent megteszek, hogy szórakoztassam őket, csak nagypapának ne legyenek terhére.

- Ő keveset törődik velük, s koránál fogva neki már szabadalma van, hogy szeszélyes legyen.

Edithe örült ennek a hirnek. Örült idegeneket látni, s leginkább örült, hogy azt remélte, Jakab figyelme elfordul róla, ha régi barátait házánál fogadja.

Honnét jönnek, vagy kik azon barátok, azzal nem sokat törődött, egykedvű volt minden iránt, s maga sem tudta miért, de szerencsétlennek érezte magát.

Hetek előtt különös csalódást érzett, az első életében, de ez nagyobb hatással volt reá, hogysem meg tudta volna magának magyarázni.

Ama különös történet után, mely a II-ik emelet könyvtárában lefolyt, s miután Herbert kapitánnyal találkozott, néhány nap mulva újra fölkeresé a kis vörösfedelű házat, mint a hogy a kapitánynak megígérte, de az akkor már elutazott.

Cordula azt mondta neki, hogy egy sürgős rendelet következtében kellett az urnak azonnal távoznia, de ő nem hitt ez állításnak. Miért? Azt maga sem tudta volna megmondani.

Valami azt sugta neki, hogy Herbert miatta utazott el, hogy nem akart vele többé találkozni, kerüli őt, de fiait ott hagyta, mint a hogy neki megígérte. Ott hagyta a tavaszig, mint Cordula mondta, hogy akkor visszajön értök, s elvigye valahova a tengerpartra.

Edithe kedvetlenül hallá ezt a hirt, mert Herberttel nagyon szeretett volna még egyszer összejönni, s a multról beszélni vele. Hallani nagynénjéről, kinek még nevét sem említette Hargerton senki, s képét talán csak azért nem semmisítették meg, mert nagyon szép festmény volt, de kiüzték a könyvtárba, egyedül magányosan függött ott, mint a hogy számkivetette családja köréből ő magát.

A fiatal Edithének nagyon érdekes egyéniség volt ez a nagynéne, s éppen oly érdekes az, a kiért kész volt minden áldozatra a Metopfran herczeg leánya, s legérdekesebb a történet, minek csak egyes részletét ismerve, vágyott az egészet tudni, s azt Herberttől remélte meghallani.

Midőn Cordula tudtára adta a kapitány elutazását, majdnem könnyeket érzett szemébe gyülni. Azt hitte nagyon bosszankodik miatta, pedig egy csep bosszankodást sem érzett, hanem nagy sajnálkozás keletkezett szívében, mert Herbert nagyon rokonszenves volt neki, s óhajtotta megmutatni neki, hogy ő családjával ellenkezőleg, rokonnak tartja, s azon módon is kíván vele bántani.

Most mindez semmivé lett. Herbert sohasem fogja megtudni, hogy van egy tagja a Metopfran családnak, ki nemcsak gyermekeit szereti, de atyjok iránt is jó indulattal viseltetik. Elment, talán örökre! Ez a gondolat nagy szomorúságot okozott neki...

De mindegy! Az atya bár kerülni látszott őt, ott voltak gyermekei, s ő nem szünt meg azokat pártfogolni, annál is inkább, mert azok az ő kedvéért maradtak Hergárt közelében, bár százezer mértföldnyire lehetnek volna a kastély lakóitól, azok akkor sem tudtak volna rólok kevesebbet, mint a legközelebbi szomszédságban.

Az ősz folytán s a téli hideg napokban, daczára, hogy el volt tiltva neki, Edithe hetenként kétszer meglátogatta az ikreket; s most, midőn meghallotta, hogy vendégek érkeznek a kastélyba, kik talán korlátozni fogják őt abban, hogy elmehessen hozzájuk összeszedte kis ajándékait, melyeket karácsonyra a gyermekeknek készített, és átrándult velök hozzájuk, hogy átadja az öreg dajkának azon megbizással, miként, a szomoru karácsony estén, hol minden gyermek szüleivel ünnepli az esti órákat, Jézus születésének emlékét adja át nekik. Legyen azoknak is örömük, a szegény elhagyatott kis árváknak, kik még fel sem tudták fogni, milyen egyedül állnak a világon.

Midőn Edithe hozzájuk érkezett, a szokott örömkialtózással fogadták, ki egymásután ölelte és csókolta meg őket.

Azután leült közéjük, s előbb velök, azután az öreg dajkával kezdett beszélgetni.

- A kapitány nagyon sokat beszélt velem a comtesseről, mondá Cordula. Kikérdezett életmódja, szokásai, multságai felől, s azért, mondá, hogy nagy hasonlatosságot talál a comtesse és szegény boldogult neje, az én drága felejtethetlen Juliám között.

Edithének vér szállt arczába e szavakat hallva, bájos melegség járta át tagjait, maga sem tudta volna megmagyarázni miért, de nagyon jól esett neki az öreg nő beszéde.

A kapitány nagyon szerette nejét, nemde Cordula? kérdé halk elfogult hangon.

- Kimondhatatlanul. Öröm volt látni e két ember boldogságát s a kegyetlen halál még soha sem szakított el szeretőbb szíveket egymástól.

Az öreg dajka betakarás szemeit e szavaknál s hangján zokogás hallatszott.

- Julia nagynéném titokban esküdött meg férjével.

- Titokban hagyta el a kastélyt, hová sohasem tért vissza, mert el akarták őt a kapitánytól szakítani. Én lent vártam a park hátulso részében a «jávorcsoport»-nál, a kapitány pedig kocsival állt a keleti kapunál, hol közvetlen az országut van s az állomásra hajtattunk.

- Azután? kérdé érdeklé Edithe.

- Hát nem ismeri comtesse azt a szomorú történetet? kérdé csodálkozva a dajka.

- Kitől hallottam volna? A kastélyban még nevét sem ejtik ki Herbert kapitánynénak.

- Igaz! Alig félóránnyira lakik nagyatyjától ez a két kis árva unoka, de meghalhatnának éhen, vagy megfagyhatnának a hidegtől miatta.

Az nem történhetnék, a míg én és Luczián élünk, mondá tiltakozva a fiatal leány.

- Gyakran mondta már ezt comtesse és tudom, hogy úgy is van. De nem isten ellen való véték ez attól az öreg hercegtől, kinek napjai meg vannak számlálva s ki nem sokára az ur büntető széke előtt fog állni, hogy büszkeségből így bánik unokáival?

Edithe nem felelt.

- És mi kifogása lehet leánya férje ellen? Olyan jó ember az, a milyen kevés van a világon, s milyen boldoggá tette szegény feleségét.

- Nem elég előkelő nagypapának, azután nagyon haragudott Juliára, hogy szó nélkül elhagyta őt.

- Hát még is hallott comtesse a multakból valamit. Akarja tudni, hogy volt ez a dolog?

Edithe majdnem fölsikoltott örömeben erre a kérdésre, hisz ez volt egyedüli vágya.

- Mondja el kedves Cordula, kiáltá hévvel, nagyon érdekel engem ez a történet, melyet csak két ember mondhat el nekem, maga vagy a kapitány.

- Ő nem fogja tenni, sőt talán már nem is fogja őt többé látni a comtesse.

- Miért? Hisz visszajön még egyszer fiaiért.

- Nagy szomorúságot vettem rajta észre, midőn a comtesse elment. Azt hiszem, a hasonlatosság keserves emlékeket kavart föl szívében.

- Az meglehet.

Cordula megigazítá a nagy cserépkályhában a tüzet s leült szokott helyére az ablak mellé, munkát vett kezébe s egy pillantást vetve az ikerekre, kik kiterített szőnyegen játszottak a szoba szögletében, Edithére függeszté szemeit.

- Nem fogja nagyon elszomorítani ez a történet? kérdé tőle.

- Ne törődjék velem, csak mondja el mielőbb.

- Nos legyen. Ugy sem fogja azt az életben többé senki tőlem hallani, pedig csak én tudom azt úgy, a hogy történt, senki más e földön, kivéve a kapitányt.

- Mondja, mondja, könyörgött Edithe, reszketve a türelmetlenségtől.

- Az 185... őszt a herceg két leányával Folkstone tengeri fürdőben tölté. Más kíséret nem volt velök, mint az öreg komornyik és én s Julia hercegnő társalkodónője Vervieux kisasszony, kísétált, kocsizott, csolnakázott és társaságba járt urnőjével, mert a comtesse édes anyja ekkor már Szadovay grófnő volt, beteges és bár igen jól töltötték az időt, ő nem igen ment nővérel

társaságba. A herceg, ki már akkor is öreg volt, mert későn házasodott és köszvényben szenvedett, nem ment a hercegnőkhöz sehova, sőt azt sem igen tudta, kik lettek azoknak az ott időző fiatal urak közül bemutatva. Közönyös volt mindig leányai iránt, ő csak fiát, Jakab herceget imádta, ki utolsó gyermeke s nővéreinél sokkal fiatalabb volt, valamint Auróra, a comtesse édes anyja és Julia, a későbbi Herbert kapitányné között is hat év korkülönbség létezett.

Egy este a kaszinóban fényes bál volt.

Szadovay grófné is részt vett abban nővére Julia hercegnő kedvéért. Reggel tértek haza és én észrevettem, hogy Julia hercegnő nagyon komoly, szórakozott, gondolkodó volt levetkezés közben s midőn e miatt kérdezősködtem, ki minden örömét, buját ismertem kis gyermekkorától, azt felelte. Félek Cordula, hogy ez a bál válságos lesz egész életemre.

Nem értém mit akart ezzel mondani, de nem tudakoztam. Pár nap múlva hallám, hogy Auróra grófné szemrehányást tett Juliának a «kapitány» miatt. De nem tudtam ki az. Csak annyit vettem ki beszédükből, hogy a herceg nagyon haragudnék, ha azt tudná... Mit értett ez alatt a grófné, nem vehettem ki.

Alig múlt el tíz-tizenkét nap, Auróra grófné podgyászolnom parancsolt, mondván, hogy csak ő fog elutazni, mert a comtesse, azaz ön, ki akkor hat éves lehetett, súlyosan megbetegedett. De én mást gyanítok e rögtöni utazás alatt lappangani, s közlém ezt Julia hercegnővel is, ki nagyon levertnek látszott nővére távozására miatt, s azonnal el is mondta, miért megy el Auróra grófné, mert nem akarja a felelősséget magára vonni azok miatt, mik a jövőben történni fognak, ha én szakítok Herbert kapitánynyal.

- Herbert kapitánynyal? kérdém csodálkozva és elrémülve a mondottak fölött. Ki az Herbert kapitány.

- Az az egyedüli, a kivel én ez életben boldog lehetek, s kihez nőül fogok menni, viszonzáért ő igen komolyan és oly nagy határozottsággal, hogy nem merem ellent mondani, pedig ismerve a herceget, tudtam, hogy ebbe a házasságba ő sohasem egyeznék.

- Hol ismerkedett meg vele? kérdém rémültömben, nem tudva mást mondani.

- Látásból régen ismerem, a legszebb ember ő Folkstoneban, a kaszinóbálban bemutatattá magát.

- De ő nem a hercegnőnek való férj, mondtam szorongva.

- Miért Cordula? Ő nemes ember, egy tekintélyes Fregattenak a kapitánya, s olyan művelt és okos, a minő kevés fiatal férfi van e földön.

- De gondolja meg a herceg... vetém ellen.

- Mindent meggondoltam. Vagy meghalok, vagy neje leszek. Történjék bármi, én nem mondok le róla.

- Hát tudja ő, hogy szerettetik? kérdém, mindinkább elrémülve a hallottakon.

- Sőt Aurórától már meg is kérte a kapitány kezemet.

- Hisz ez borzasztó! kiáltám végleg kétségbeesve. A grófné természetesen tagadólag válaszolt.

- Ő atyámhoz utasítá, de arról én lebeszéltem. Hasztalan kísérlet volna, mert ő sohasem egyeznék bele.

- De hát ha ezt tudja hercegnő, miért nem utazunk mi is el innét, s lenne vége a dolognak mielőbb.

- De nem lesz vége! Sem most, sem soha, mert én a kapitánytól nem válok el.

- És ha a herczeg nem engedi létre jönni e házasságot?

- Akkor megtörténik az akarata ellenére, vagy meghalok...

Rémitő kétségbeesés vett rajtam erőt. Auróra grófné elutazott. Az öreg herczeg nem sejtett semmit, Vervieux kisasszony pedig Julia pártján volt, s órákig sétáltak együtt hárman a kapitánynyal a tengerparton.

Már az egész fűrdő kezdett beszélni ez udvarlásról, sokan rosszalták, a legtöbben irigyelték Herberth kapitány szerencsáját, mert Julia herczegnő nagyon szép volt, s addig nagyon sok udvarló környezé, kik most már mindnyájan visszavonultak és nehezteltek. Egy napon e dolgot valaki megemlíti a herczegnek, ki magánkivül lett dühében. Vervieux kisasszonyt elbocsátá, mi pedig másnap elutaztunk Folkstonéból...

- Szegény nagynéném, mondá Edithe.

- Szegény, szegény, aranyos báránycám, folytatá könnyezve Cordula, ő nagyon boldogtalan volt. A herczeg nagyon keményen bánt vele, s ide megérkezve, mindig sirt, hervadt, már nem tudtam vele mit csinálni.

Egy napon levél érkezett az én nevem alatt. Csodálkozva bontám föl, melyből egy második lepecsételt hullt ki, s ez volt ráírva: Julia herczegnőnek.

Mindjárt gyanítám, hogy kitől jöhet.

Haboztam. Átadjam-e vagy ne... De nem volt bátorságom megsemmisíteni. Átadtam.

- A kapitánytól volt?

- Tőle! Oh, ha látta volna comtesse mily boldog volt nagynénje e napon. Engem összevissza ölelt.

Halvány arcza kipirult s egész nap tánczolt, ugrált, énekelt, hisz még csak tizennyolcz éves volt és már annyit sirt és szenvedett.

- Szegény, mondá Edithe, a kis fiukra pillantva, kik nem is sejték, hogy Cordula, az ő lételőeknek történetét beszéli.

- Ezentul az én nevem alatt rendes levelezés folyt.

Én adtam postára a herczegnő leveleit s én kaptam azokra a várva várt választ, mely, ha olykor a posta késése miatt kimaradt, nagy gondot, but, szomorúságot okozott Juliának.

- Milyen jó maga Cordula, mondá Edithe.

- Még ma sem tudom comtesse, jól cselekedtem-e? Talán elfelejtette volna a herczegnő, a kapitányt, talán még ma is élne, s ez a két kis árva gyermek nem volna ily elhagyatva e világon.

- Nem, mondá Edithe meggyőződéssel. Nagynéném sohasem felejtette volna a kapitányt. Gondoljon arra, hogy bár rövid ideig, de mily boldog volt ő házasságában, és ekkor nem tehet szemrehányást magának...

Cordula meglepetve nézett a fiatal leányra, ki nagyon komolyan és határozottan ejtí ki e szavakat.

- A comtesse helyesli, a mit tettem? kérdé meglepetve.

- Én a maga helyében ugyanazt tettem volna.

- Nagy terhet emel le szívemről e nyilatkozatával, mert megvallom, sok könnyet hullattam már azon kérdés fölött; jól tettem-e, midőn Julia hercegnő könyörgésének engedtem.

- Folytassa kérem, mi történt azután.

- A hosszú levelezésnek az lett a következménye, hogy egy alkonyon a hercegnő szobámba lépve, azt mondá: jer Cordula, menjünk sétálni.

Ebben én semmi feltűnőt sem találtam.

Mióta Vervieux kisasszony el lett bocsátva, nem volt társalkodónő a háznál, s velem ment sétálni az erdőbe, a rétre és a buzák közé, hol virágot szedett s rendesen nagy pipacs és kékszinű buzavirágbokrétát hoztunk haza.

A nap bár jól aláhaladt az égen, napernyőt vettem és elindulánk.

- Tudod mit mondott ma atyám? kérdé egyszerre menet közben, mialatt szemeibe könnyek gyűltek s zokogni kezdett.

- Mit? kérdém meglepetve e kétségbeesés kitörésén.

- Hogy a napokban vendégek jönnek a kastélyba s ezek egyike mint kérő érkezik Hergátra, s ő szigorúan megparancsolta, hogy nyájasan fogadjam.

- És a hercegnő?

- Reá sem fogok nézni, bárki legyen is, viszonzá ő szenvedélyes haraggal. Inkább meghalok, minthogy másra csak gondoljak is Herbert kapitányon kívül. Igyekeztem őt megnyugtanni és lecsendesíteni.

- Majd mással fogok én erről beszélni jó Cordula, mondá könnyeit letörölve.

- Kivel? kérdém megrémülve a hang jelentőségétől.

- Nem felelt, gyorsítá lépteit s a rét végénél befordult a buzák közé, a keskeny uton, mely egyik táblát elválasztá a másiktól. Jobbról-balról aransárga kalászhullámzottak mellettünk, minket teljesen elrejtve magasságuk által.

Alig hogy pár lépést haladtunk, egy férfi alakot pillantottunk meg, ki mintha a földből nőtt volna ki, úgy állt előttünk.

Herbert kapitány volt.

Két éles sikoltás hangzott föl a levegőben, az egyik rémült volt, az enyém, a másik öröm és gyönyörteljes, a hercegnőé. Percz alatt egymás karjaiban voltak.

Hiába szegültem ellene e találkozásnak. Hiába mondtam Juliának, hogy engem, utolsó megbizottját is el fognak úzni oldala mellől, mint elűzték Vervieux kisasszonyt, ha ezt a herceg megtudja, ők nem hallgattak semmire, és én, látva nagy boldogságukat, elérékenyültem és elhallgattam.

Leültem egy megdőlt buza hullám közé, kezeimbe temetém arcomat. Ők pedig karöltve föl és alá járkálván a keskeny uton, hosszasan beszélgettek, tanácskoztak...

Egyetlen szavukat sem hallám.

Végre besötétedett.

- Most menjünk hercegnő, mondám határozottan. Egy perczig sem maradok tovább, azóta már talán keresnek is bennünket. Elbucsuztak.

Könnyen, mosolyogva, boldogan. Csodálkoztam ezen, nem gyanítván, hogy miben állapotok meg... Sietve érkezünk a kastélyba, hol nem gyanítá senki, hol - és távollétünket. Ez egy keddi napon történt.

Szerdán megérkezett a vendég, Jakab herceg társaságában jött egy francia gróf, kit az öreg herceg vejéül tűzött ki, s kivel Julia már Folkestoneban gyakran találkozott, nem tudva őt feledni, levélben megkérte Julia hercegnő kezét.

Két nap csendesen mult el. A gróf szüntelen menyasszonya sarkában volt s az észrevételenül nem mozdulhatott sehova. Vasárnap a kastély kápolnájában mise mondatott, melyen az egész hercegi család jelen volt a francia gróffal együtt. Nekünk cselédeknek is szabad volt a kápolnában jelen lenni a misén s ott feltűnt nekem, hogy Julia nagyon halvány s oly nyugtalan és izgatott volt, hogy imádságos könyvébe nem is tekintett.

- Mi baja lehet, suttogám magamban. Körültekinték a kápolnában, nem látom-e valahol a kapitányt. Nem láttam senkit.

A reggeli után egyedül voltam szobámban, egyszerre Julia lépett be hozzám, s egy székre rogyott és keservesen sirt.

Nem tudtam őt sirni látni.

Mi baja, drága kedvesem, kérdém tőle, kit születni láttam, s kit úgy neveltem, mint ha saját gyermekem lett volna.

- Tudom Cordula, hogy nagy bünt követek el, mondá zokogva, s ma a mise alatt előre bocsánatot kértem istentől, de nem tehetek másként. Meghalok, vagy elmegyek Herberttel, mert a mi itt vár reám, azt nem teljesíthetem. Mintha a villám sujtott volna le, úgy álltam előtte.

- Csak nem gondol komolyan arra, mondám fenyegető hangon, mert különben rögtön a herceghez futok s elmondom tervét neki.

Erre nyakamba borult. Ölelt, csókolt, átfonta nyakamat, mint kis gyermek korában. Oh, ha el tudnám mondani mily kedves tudott ő lenni, milyen bájos leány volt, sohasem láttam hozzá hasonlót, még a köszikla is meglágyult volna kérésére.

Hosszas küzdelem, tanácskozás és harcz után, ráhagytam magam venni tervére, a mit elmondott, s mit a buzák között főztek ki, amaz emlékezetes estén a kapitánynyal, ki a szomszéd faluban mindent elrendezett a titkos esküvőre, a plébános meg volt nyerve, két tanu már ott várakozott reánk s nekünk a park hátulsó kapujánál kellett lennünk este hat órákor, egy órával az ebéd ideje előtt, hogy távozásunkat ne vehessék mindjárt észre.

- De ez nem fog sikerülni, mondám, még egy végső gyenge ellenvetést kísértve meg. Én egyedül igen, de a hercegnő nem távozhat a kastélyból észrevétlenül.

- Te a hárs csoportnál vársz reám Cordula, viszonzá ő fénylő szemekkel s én a könyvtár titkos lépcsőin fogok lejutni, hova csak néhány száz lépés a megjelölt ajtóhoz. Herbert várakozik reánk.

Érveim ki voltak meritve. Megegyeztem mindenbe, ő távozott, én pedig erős küzdelemben voltam, ne fussak-e az öreg herceghez s ne földözsem-e fel a szökés tervét...

Edithe fölugrott helyéről.

- Ha ezt tette volna, Cordula... kiáltá megbotránkozással.

- Ugye hogy nem tehettem? mondá örömmel a dajka. Ugye hogy ez nagy alacsonyság, de talán helyesebb lett volna. Nem birtam rávenni magamat, hogy megcsaljam, boldogtalanná tegyem azt az angyalt, ki bizott bennem... Nem, nem grófnő, én nem vagyok olyan hibás, mint a minőnek látszom, mert urnőmet nem tehettem boldogtalanná.

Edithe visszaült helyére, nagyon halvány volt az izgatottságtól.

- Tehát megtörtént. Minden úgy, a hogy előre tervezve volt, folytatá Cordula. A hercegnő fölment a könyvtárba, megnyomta a titkos rugót, lejutott a lépcsőn, én elébe siettem, végig futottunk a jávor csoportból kivezető alléen, s a park rács ajtajánál a kapitány várt reánk.

Edithe egész testében remegett az izgatottságtól hallva e félelmes részleteket.

- Kocsira ültünk, s némán érkeztünk a templom ajtajához, hol egy tengerész tiszt s egy czivilbe öltözött ur várakozott reánk, kiket Herbert kapitány bemutatva a hercegnőnek, azonnal a templomba léptünk. Jött a pap, s ők az oltárhoz mentek és egy negyed óra mulva férj és feleség voltak.

- Ez érdekes esküvő volt, mondá halkan Edithe.

- Isten őrizzen mindenkit az ilyentől grófnő, kiáltott fel Cordula. Az egész násznép halál-sáppadt volt, a plébános kétszer elhibázta az esküformát, én pedig a falhoz dőltem, hogy le ne roskadjak félelmembe, s tekintetem folyton a templom ajtaján függött.

A szertartás után azonnal az állomásra hajtattunk, és mindnyájan elutaztunk. Alig kellett tiz perczet várni a vonatra, mert már így volt előre az idő kiszámítva, a másnap reggel messze voltunk Hergárttól, hol képzelheti, milyen kedélyállapotban tölték a hercegek és a franczia gróf s az egész kastély személyzete az éjszakát.

Edithe elhagyta helyét.

- Mára elég Cordula, mondá nagyon komolyan. Mennem kell. Köszönöm a történetet, régen vágytam már arra. A folytatásért nemsokára eljövök...

Gyorsan megölelte a gyermekeket és ment. Cordula meglepetve nézett utánna, midőn a ponnykocsi gyeplőjét kezébe ragadva, kiröpült fogatával az udvarból.

Arcza és természete egyformán hasonlít Julia hercegnőhöz, suttogá, mialatt lassan visszatért a házba...

KILENCZEDIK FEJEZET.

A kastélyban nagy élénkség, sürgés forgás volt, megérkeztek a várt vendégek Tuwenel lord nejével, lady Sarahval s cselédségével.

Az egész felső emeleti lakosztály tárva állt, az angol házaspár a II-ik emeleten lakott, de az öreg herczeg meglehetősen hidegen fogadta őket, sőt Edithe észrevette, hogy maga Jakab is, kinek mint mondá régi barátai voltak, föltünő tartózkodó volt irántuk

A Sadovay testvérpárnak, határozottan ellenszenves volt, úgy a lord, mint neje, s Edithe a mennyire csak lehetett és az illedelem engedte, távol tartá magát lady Sarahtól, ki fürkésző szemének mélyre ható pillantásával majdnem üldözte őt, ha együtt voltak.

Sohasem töltött annyi időt szobáiban, és nagyatyja társaságában, mint mióta az angol vendégek a kastélyban voltak, s mindenütt, a hol tudta, hogy nem találkozhatnak velők, bár azok, s különösen lord Tuwenel nagyon lekötő volt iránta.

Meg nem foghatta, hogy lehetett Jakab: «hosszu barátságban», e két emberrel. Ő egy nap, egy óráig sem tudott volna hozzájuk vonzalmat érezni. A férfi sima, nyugodt előzékeny, csendes modorával volt ellenszenves neki, a nő követelő, kaczer, fenhéjázó s hideg büszkesége által tett reá rossz hatást.

Gyakran reá függeszté szemeit, ha hosszasabban együtt voltak, s azon gondolkodott, szépnek lehet-e mondani lady Sahrát vagy rutnak, ki bár tul az első fiatalságon, határozottan szép szabályos arczczal és vonásokkal birt, de kifejezésében rejlett az, mi ezt a jogos kérdést fölvetetővé tette, s mert e kifejezés Edithére rossz hatást tett, ő inkább rutnak tartá őt.

Egy napon az öreg herczeg szobáiban volt Edithe, s a nélkül, hogy nagyatyja tudta volna, megállt az első terem gobelinnel borított falainak egyikénél és elmerülve szemlélé a remek színezetet s rajta levő alakokat.

Egyszerre a mellék-szobából szóváltás üté meg füleit. Jakab és az öreg herczeg beszéltek együtt, s mert az ő neve is előfordult beszédjökben, önkéntelen figyelni kezdett.

- Remélem Jakab, nem kezded újra ifjúkori bolondságaidat Sarahval, mondá kedvetlen rikácsoló hangján az atya.

- Nem! viszonzá gyorsan, határozottan a fiu. Ő volt az, ki szétszakítá köztünk az évekig tartó összeköttetést, s reám e tekintetben semmi vád sem nehezülhet.

- Miért jött ide, ez majdnem szemtelenség tőle?

- Valószínűleg eszébe jutott a mult. Azt hitte, csak meg kell jelennie, s újra kezdődik minden, természetesen nem gyanítván, hogy nőszülni akarok, s hogy - szerelmes vagyok Edithébe.

Metopfran herczeg nagyot nevetett. Sívító orrhangja megremegteté unokáját a mellék-teremben.

- Szerelmes, te? kérdé gunyosan. Ebbe a semmit mondó gyermekbe. Valóban mulatságos, a mit beszélsz Jakab...

- Komolyan mondom!

- Nos annál jobb! Tudasd ezt Sáráhval, majd elpusztulnak Hergártról mielőbb.

- Azt nem tehetem. Minden más helyen inkább lehetséges volna ez. Itt lehetetlen.

- Nem értem, mért kell őt ámitanod, ki egykor elejtett téged.

- Mert vendégeim.
- Elég helytelen tőle, hogy ide jött. Azok után, a mik történtek.
- Helytelen vagy nem, de nem szabad őt itt megsértenem.
- Meddig maradnak?
- A karácsonyi ünnepek alatt, azután mennek Nizzába.
- Lady Sarah természetesen azt reméli, hogy a te kíséretedben...
- Alkalmasint, és meg is lehet.
- Hogyan... mint vőlegény? Ez nem volna helyes.

Az esküvő a tavasz előtt úgy sem történhetik meg, s átkozott unalmas itt a tél.

- Sőt, mielőbb meg kell annak történni, én nagyon öreg vagyok, napjaim meg vannak számlálva s halálom előtt szeretném a Metopfran családot biztosítva látni.

Edithe halotthalványan tántorgott az ajtó felé. Nagyon kemény dolgokat hallott nagyatyjától, a mire föllázzadt minden büszkesége, és szíve oly tördöfést kapott, mely érezte, hogy egész életén át sajogni fog. Elhagyta a termet és nesztelen léptekkel haladt saját lakosztálya felé, de nem ment be oda. Szűknek érezte a levegőt a házban, s a park hűvösségében keresett üdülést fájó szívére, fellázzadt önérzetére, hisz az, a mit hallott, oly lealázó volt ránézve, a szégyen könnyei gyűltek szemébe.

Hát adás-vevési portéka ő? gondolá, hogy így rendelkeznek fölötte. Hát az ő boldogsága, jövője nem jön számba férjhezmenetelénél, s csupán a Metopfranok tovább plántálása jöhet kérdésbe?... És ez az asszony, ez a lady Sarah, ki Jakab szeretője volt, idejött, hogy őt lássa, fürkéssze és kinevesse, valóban kétségbeejtő helyzet... És mit tehet ellene? Ő az árva, védtelen, tapasztalatlan, semmit mondó leány, ki nagyatyja kegyelméből nevedett e kastélyban, s most az kedve szerint rendelkezik vele?

- Nem! és ezerszer nem, kiáltá keresztül futva a jéggel-hóval borított park nedves utjain. Inkább megszökik, mint Julia tette. Elmegy idegenek közé, mint Jakabhoz nőül menjen, ki szeretni állítá őt, de ez állításra atyja kikaczagta. És igaza volt! Jakab szeretni!... Önző szíve, sohasem lehetett erre képes. És éppen őt, ki hozzá képest valóban, semmi.

Tíz évvel öregebb lett e napon.

Iszonyu sötétnek látta helyzetét, melyből alig lehetett ránézve menekvés. És azt, a mire őt szánták, még sem fogadhatja el... Sokáig gondolkozott, s végre cselekvésre határozta magát. Büszke, hideg, néma ellentállásra, s oly hajthatatlan merevségre, melyről nagyatyja és Jakab minden erőszakoskodása visszapattan.

Valamennyire megcsendesülve tért vissza szobáiba, s Lucziánt hívatta, kinek elmondá mindazt, a mit nagyatyja és Jakabtól hallott.

A fiu nagy fölháborodással hallgatá őt.

- Mit tegyünk e terv ellen? kérdé nénjétől.
- Látszólagosan semmit. Én kigondoltam miként fogom magamat viselni, mind e gonosz-sággal szemben, mert nem lehet másnak nevezni azt, a mire engem kényszeríteni akarnak, akaratom ellenére.

Luczián gondolkozott.

- Pedig a legtöbb leány örömet ülné be Hergartra mint Jakab herczegné, mondá tűnődve.

- Tudom! sőt azt is elismerem, hogy nem megvetendő sors itt urnőnek lenni, de - Jakab nélkül.

- Ellenszenved van vele?

- Gyülölöm! Már gyermekkoromban félttem sötét arczától, s most mióta férjemül van szánva - gyülölöm.

- Tehetek valamit érdekedben? kérde melegen Luczián.

- Egyelőre semmit, csak azt akartam, hogy tudd a dolgok állását, s ha oly valamit tapasztalnál nálam, a mi meglep, vagy szokatlan volna, tudd annak indító okát.

A testvérek nyomott hangulatban váltak el, hogy ebédhez öltözzenek

Lady Sarah már a nagy teremben volt, midőn Edithe Lucziánnal belépett.

Világos sárga atlasz ruhája mélyen kivágva, remek keblet és nyakat láttatott, hajában briliánt tük csillogtak, nyakán gyöngy, keblén három sötét vörös kamélia, melylyel Jakab kedveskedett neki.

Edithe egyszerű fehér ruhában jelent meg, ékszer és virág nélkül s alacsony vékony természetével, nagyon igénytelen volt Lady Sarah mellett, ki ez este rendkívül rózsás kedvben látszott lenni, Jakabbal oldalánál.

Edithe nagyatyjához lépett, ki szokott helyén a kandallónál ült s lord Tuwnellel beszélgetett, ki Edithe láttára fölállt helyéről és üdvözölte őt, a tulajdonképeni házi asszonyt.

- Honnét ily későn, kedves gyermekem? kérde lady Sarah kegyes anyáskodó hangon Edithe-nek, ki már elhaladt mellette.

- Szobámból jövök lady Sarah, monda az szokatlan komoly hideg hangon. De arra kérem, ne nevezzen engem gyermekének, hisz végre is a korkülönbség közöttünk nem lehet nagy. Lady Sarah sötét piros lett, a menyire a festék ezt látni engedé. A korára tett czélzás mindig ellenszenves volt neki.

- Csak jó indulatomat kívántam ezzel kifejezni, viszonzá elfojtott dühvel. Egyébként ha kellemetlen önnek, nem fogom többé tenni.

Jakab meglepetve vizsgálá Edithét, ki nem felelt, s a lorddal kezdett beszélni.

Ez a kis véletlen kissé lehangolta Tuwnelnét, s láthatóan rosszabb hangulatban ment Jakab karján az ebédhez; Tuwnel Edithét vezette az ebédlőbe.

Az öreg herczeg az udvarmesterre támaszkodva botorkált helyére, s Luczián a társalkodó nővel haladt utánuk, a káplán zárta be a menetet.

Sarah és Edithe egymásnak szemközt ültek a herczeg két felöli oldalán. Jakab Sarah, a lord Edithe mellett, de alig birt kerékvágásban haladni a társalgás Majd a Pale-Ale angol sörről beszéltek, melyet a leves után töltögettek poharaikba, majd a Somon rendkívüli jósága jött szóba, Sarah az asztal közepén magasan fölrakott virágok remek művü ezüst tartóját dicsérte, szóval a legközyösebb tárgyakról beszéltek, a mi csoda volt oly szellemdus, művelt és világlátott társaságnál, mint a milyen a hergárti kastély fényesen világított ebédlőjében e napon össze volt gyölve. Majdnem örömmel hagyták oda a pompásan terített asztalt.

- Mondja csak Jakab, kérde Sarah visszatérve a nagyterembe s egy cigarettére gyujtva, kinek az arczképe az, mely a könyvtárban függ, egészen egyedül a többiektől számüzve? Ez nagyon kellemetlen kérdés volt a herczegekre nézve, lady Sarahnak ma határozottan szerencsétlensége volt szavaival.

- Meghalt nővérem, mondá elhárítólag Jakab.
- Miért száműzték őt oly messze a többiektől? kérdé nevetve Sarah.
- Megengedi, ha erre nem felelek, viszonzá Jakab.
- Nem felel? Nos, akkor bizonynyal nagyon érdekes története lehet. Száműzték a családból, ez csak szerelem miatt történhetett, s mint tudja, én a szerelmi történeteket mindenek fölött szeretem.

Komoly csend következett.

Edithe gunyos mosolylyal függeszté majd nagybátyja, majd Tuwnelnére szemeit, az öreg herczeg erős köhögési rohamot kapott.

- Ma nincs közlékeny hangulatban Jakab, nevetett Sarah, ki fejébe látszott venni, hogy enyelegjen vele. Ily régi barátnője iránt, mint én vagyok, bizalmasabb lehetne.
- Vannak dolgok lady Sarah, mikről nem lehet beszélni.
- Vajon miért?
- Mert nagyon komolyak, szomorúak, és nem valók társalgási szórakozásnak, mondá szép, buskomoly hangján Edithe.

Mindnyájan meglepetve néztek reá.

- Hát ön is ismeri ama történetet Edithe? kérdé élénk gunynyal Sarah. Nos, hisz akkor nem lehet nagyon pikáns.

Edithe szánakozva tekintett reá.

- Nem lady Sarah! Épen nem pikáns, sőt nem is mulatságos, mert azon események közé tartozik, a mik könnyet csálnak az ember szemébe.

Tuwnelné irigy szemmel vizsgálta a beszélő lelkes kifejezésű vonásait.

- Lám, lám, mily komoly jelleget ad a történetnek, mondá gunyosan, csak arra figyelmeztetem, hogy a szomorúság, vagy közöny, egyéni, s mi az egyiket könnyre indítja, a másikra az semmi hatással sincs, azért bátran elmondhatja ama kis ártatlan történetkét, a mely valószínűleg csak gyermekszobába való.
- Igaz, mondá Edithe. Az érzés és érzéketlenség egyéni. De épen azért nem lehet mindent mindenkinek elmondani.

Tuwnelné ajkába harapott s Jakabhoz fordult, ki bámulva nézett Edithre, kit még soha sem hallott így beszélni.

- Ugy látszik Jakab, önök azt a jelszót tüzték czimerükre: egy mindnyájunkért. Mert különben nem lehetne egyik a másik dolgának ily lelkes védője és szószólója!
- Ez a helyes családi összetartás.
- Közel rokona önnek Edithe? kérdé lady Sarah oly modorban, mintha az, a kiről beszélt, jelen sem lett volna.
- Nővérem leánya.
- Ah, ismét egy nővér. Talán ugyanaz, kit ama kép ábrázol.
- Nem. Ez egy másik.

- Ne foglalkozzunk e tárggyal tovább, folytatá Tuwnelné unatkozottan, többé rá sem nézve Edithera, ki a társalkodónővel beszélt. Nem lehetne holnap e zuzmarás világban valamely érdekes kirándulást tenni.

- A Carpus romokhoz, mondá a káplán.

- Miféle nevezetességek vannak ott? - kérde Sarah.

- A görögök maradványa. A corinthetai színházak mintájára épült s Olympia és Isthmus korát juttatja eszünkbe, midőn az orákulumnak birodalma már kezdte magát lejárni.

- Nincs benne egy pár megkövesedett gladiátor? kérde Sarah.

- Az nincs, de gyönyörű kilátás és érdekes föliratok görögül, mondá Jakab.

- A mit nem ért meg minden halandó.

- Hisz azt könnyű megmagyarázni, mondá lord Tuwnel.

- Ön bizonynyal nem fogja tenni kedvesem, miután az angolok nemigen erősek az idegen nyelvekben, viszonzá Sarah.

- Én rendelkezésére állok, mondá a káplán.

- És ez a kis vállalkozó kinézésű ifju ember? kérde Lucziánra pillantva Tuwnelné. Ön is velünk tart?

Luczián, ki nagyon csodálta Saraht, vérig volt sértve annak e kérdése miatt, mit gunynak vett fiatalsága miatt s arcát sötét pir borítá.

Az öreg herczeg elhagyta helyét.

- Sem a tisztelendő ur, sem Luczián és Edithe nem vehetnek részt lady Sarah, mondá halk, izgatott, megrovó rekedt hangon. Mert holnap karácsony böjtje van, s misét fogunk hallgatni.

- Ah, igaz! De hát egész nap imádkozni készülnek? kérde Sarah. Hisz mise után elég idő van.

- Sőt mise előtt is, viszonzá a herczeg. Annak, ki nem megy templomba.

E szavak alatt Edithe nagyatyjához sietett, ki meghajtván magát a társaságnak, unokája karján elhagyta a termet.

- Mindig ily roskedvű a herczeg? kérde Jakabtól nevetve Sarah.

- Nagyon öreg már.

- És udvariatlan.

- Azt nem találom, mondá Tuwnel, felesége megjegyzéseit enyhíteni akarván.

Még egy ideig együtt maradtak, s éjfél után, ének, zongorázás patience rakása után kiki szobába vonult.

Jakab elkisérve Tuwnelékát, visszament a nagyterembe, hol Edithét remélte találni, ki ottlétök ideje alatt nem tért vissza nagyatyjától. Jól számított, az éppen azon perczen lépett ki a herczegtől, s meglepetve látta Jakabot.

- Miért nem jöttél vissza, míg itt voltunk? kérde az tőle.

- Mert gyűlölöm Tuwnelnét.

- Féltékeny vagy reá? kérde nevetve Jakab.

- Féltékeny én? Vajon ki miatt?

- Hisz tudom, hogy eltaláltad...

- Hogy ő az, a kit egykor szeretted? Igen. De azért nincs ok, hogy féltékeny legyek.

- Te menyasszonyom vagy?

Edithe egy perczeig hallgatott. Válogatta a kiejtendő szavakat, aztán nyugodtan mondá, hagyd el a tréfát Jakab, nem vagyok gyermek, kit ijesztgetni lehetne.

- Ijesztgetni házasságunkkal? kérdé sértődve Jakab. Ez aztán udvariatlan felelet.

- Ejtsük el e dolgot egyszer mindenkorra, viszonzá nagy határozottsággal a leány.

- Ennek a házasságnak meg kell lenni.

- Ki kényszeríthet arra?

- Nagyatyád, Metopfran herczeg, ki atyád halála után az egyedüli, ki rendelkezik fölötted.

- Kisértse meg. Én ez irányban nem engelmeskedem neki. Ezer más leány van, ki örömmel nyújtja neked kezét, én csak ahhoz megyek, a kit szeretek, s a ki viszont szeret, s nem azért vesz nőül, hogy a Metopfrán család ki ne haljon.

Nagy erély- és határozottsággal ejté ki e szavait Edithe, s mielőtt nagybátyja felelhetett volna neki, elhagyta a teremtet, hol az ifjabb herczeg bámulva és halálosan megsértve nézett utána.

TIZEDIK FEJEZET.

A következő nap nagyon komor felleget hozott magával. Hóterhesen függtek alá az égről, s jeges szél süvöltött át az erdőn, a Carpus romok felé kocsikázó társaság szemébe hordván a zörgő halott száraz leveleket, de lady Sarah a legjobb kedvben társalgott a mellette ülő Jakabbal, míg utánuk a második fogaton lord Tuwnel és Luczián ültek. Edithe nem ment velök. Ő a kápolnába kísérte nagyatyját, a mise után pedig az a terve volt, hogy a Herbert gyermekeket látogatja meg, kik bizonyynyal kaptak ajándékokat és hirt atyjoktól, s ez, maga sem tudta miért, érdekelte őt.

És titkos tervét ki is vitte. Ő azon jellemek közé tartozott, kik különös szívóssággal viszik keresztül a mit föltesznek magukban, és Sarahnak igaza volt, midőn a Carpus romok felé haladás közben Edithéről beszélve, azt mondá Jakabnak: «Vigyázzanak arra a leánynak, több lakik benne, mint a mit gyanítanak s mint mennyit finom töredékeny külseje mutat»...

A mise végeztével befogatott ponny kocsijába és az erdőn át a letarolt buza táblák szélében ügetve haladt a vörös fedelű házacská felé.

Belépve a szobába, Cordulat a szoba közepén álló kerek asztal mellett találta, egy nagy csomag felbontásával volt elfoglalva, az ikrek várakozásteljesen álltak mellette. Alig gondoltak az ő beléptével, ki gyorsan eltalálta, mit tartalmazhat a csomag.

- Ma reggel kaptam e küldeményt, mondá nyájasan üdvözölve Edithet a dajka. A kapitány neve áll a szállító levelen, bizonyynyal karácsonyi ajándékokat küld a gyermekeknek. Megvallva az igazat, azt reméltem, hogy ő maga is megérkezik, de úgy látszik, nem jöhetett s a szegény kis árvák ismét anya és atya nélkül töltendik a szent ünnepeket.

- Itt van maga velök, jó Cordula, viszonzá nyájasan Edithe, s ők nem nélkülözik szülőiket, nézze, mily örömragyogó arcczal várják az ajándék kibontását.

Cordula mosolyogva pillantott a kis szőke fürtökkel borított főkre, mialatt lepattantak a csomagot összetartó kötelek s egymásután bukkantak elő a szebbnél-szebb játékok, mik ujjongó örömmel fogadtatának; Cordulának egy finom fekete prémmel diszitett felöltő, és alul egy kis igénytelennek látszó doboz, ezzel a felirattal «Edithe grófnőnek.»

- A comtessera is gondolt a kapitány, mondá meglepetve Cordula s átnyujtá a dobozt a fiatal leánynak, kinek arcát láng önté el, mialatt kezébe vette a dobozt.

Mi lehet benne, gondolá szívdobogva a várt küldeményt szemlélve, s lassan törte fel a rajta levő pecsétet és bámulva vett ki abból egy égszínké barny ékszeret, melyet fölnyitva, egy sor borsó nagyságu igazgyöngy tűnt szemébe egy kisdéd finom papirosra irt pár sorral.

- Milyen remek gyöngy, kiáltott Cordula. Sohasem láttam ennél szebbet és nagyobb, pedig ismerem a Metophran hercegek ékszerét. Ez már aztán ajándék.

A papirosra e szavak álltak. «Rhódus szigete Dec. 20. 18...

«Kegyes volt elfogadni engem rokonának Edithe grófnő, s így kegyes lesz nagybátyjától elfogadni karácsonyi ajándékokat e csekélységet, melyet a Csendes-Oczeán mélyéből küld Herbert kapitány.»

- Csekélység! kiáltá elragadtatva Edithe. Ezt ő csekélységnek nevezi, hisz ez királynénak való ajándék.

- Valóban gyönyörű.

Edithe gyönyörteljes elragadtatással szemlélte egy ideig a gyöngyöt, azután ismét a levelet olvasá. Rhodus szigetéről irt, mondá gondolkozva, hisz az Görögországban van, és akkor nincs a tengeren. Miért nem jött el gyermekeihez.

- Még mindig itt tölté a karácsonyt, ha száraz földön volt, folytatá Cordula. Szegény kapitány bizonynyal fontos ok tartóztatja és nagyon nélkülözi fiait.

Edithe becsukta az ékszertokat, zsebébe rejté és a gyermekek játékát segítette rendezni. Majdnem az egész délelőttöt velök tölté s csak a reggelizési időre ment haza fél egy órákor, hol csak nagyatyja és a káplánnal reggelizett, a kirándulók még nem tértek vissza.

Az öreg herczeg nagyon rossz kedvű volt e napon. Nem beszélt, csak koronkint morgott. Haragudott, hogy Tuwnelék elvonták tőle Jakabot s bosszantotta azoknak Hergarton léte és ezt reggeli után meg is mondta Edithének.

- Nekünk kevés dolgunk van velök, viszonzá az, nagyatyját csendesíteni igyekezhén. Alig látjuk őket. Lady Sarah csupán Jakab miatt jött s más társaság után nem sovárogo. A herczeg fürkészve szögező rá megüvegesedett fénytelen szemeit.

- Jakab miatt? rikácsolá haraggal? Ki mondta ezt neked... Senki miatt sem jött, pár hetet falun akart tölteni, mielőtt déli vidékre megy s a kontinensen időzhén, röstelt visszamenni hazájába az ünnepekre.

- Valóban?

A herczeg vizsgálódó szemét nem vette le unokájáról.

- Ki verte fejedbe ama regét. Mit törődik Tuwnelné Jakabbal?

Edithe e kérdésre tudott volna felelni, de nem tette, büszkébb volt, minthogy reá nem tartozó dolgokba avatkozzék, minek még az a látszata is lehetett volna, hogy Jakab miatt féltékeny.

- Csak úgy gondoltam, viszonzá közönyösen. Jakab figyelmembe ajánlotta érkezendő vendégeit s azt mondta régi barátai azok neki, és miután Jakabon kívül senkit sem ismertek itt, nem jöhettek más, mint ő miatta.

- Én lady Saraht igen régen ismerem.

- Ez állítás ellen ő bizonynyal kifogást tenne.

- Miért?

- Mert ő nem akar régen ismertetni, egyáltalján nem akar régi lenni.

A káplán megrovóan nézett Edithere.

- Lady Sarah nagyon szép asszony, mondá jelentősséggel.

- Ezt senki sem vonja kétségbe.

- Ugyan hallgasson erről tisztelendő ur, kiáltott hosszasan a herczeg, botját a földhöz ütve.

A szépség izlés dolga és a papnak nem az a hivatása, hogy asszonyok szépségéről beszéljen, nézze a Máriát.

A káplán ajkába harapott, Edithe pedig nem állhatta meg, hogy el ne mosolyodjék.

Herczegséged félreért engem, dadogá a pap.

- Én csak azt értem, a mit hallok. Ne haragitsen ezen a szent napon s ne beszéljünk női szépségekről, hanem készüljünk az éjféli miséhez.

A káplán mélyen meghajtá magát és szó nélkül távozott, egy titkos, dühtől szikrázó pillantást vetve a herczeg és unokájára, kit azért gyűlölt, mert mindig a közeli városba ment gyónni az ottani plébánoshoz s ez azt hitte, az ő tekintélyét csorbitja.

A herczeg nyögve hagyta el helyét, Edithe szobájába vezette s azután saját lakosztályába menve, az ablakhoz ült és elővette a gyöngyöt és Herbert levelét, mit újra és újra átolvasott s valami különös fájó gyötrelem szállta meg szívét.

Elgondolta, hogy milyen egyedül áll a világon s mióta él, mily kevés szeretetben részesült s most, ha nagyatyja akaratát követné, élte csak folytatása volna egy még ridegebb létnek Jakab oldalánál. Meleg szíve szeretni és szerettetni vágyott. Rokonain kívül alig látott még embert, szüleit korán elveszté s az egyedüli, kihez ragaszkodott, Luczián volt, kire most először neheztelt gyermekségük óta Sarah miatt, kit az csodált, s ki neki gyűlöletes egyéniség volt. Élet-ideálja egy oly házasság lett volna mint Julia nagynénjéé volt, ki elhagyva mindent, szíve választottját követi, és mint Cordula mondá nagyon boldog volt... Mily kár, hogy e boldogság oly rövid ideig tartott.

Azután a kapitányra gondolt s összehasonlítá Jakabbal. Mily nagy különbséget talált közöttük.

Jakabot üres, hideg, önző, szivtelennek ismeré s Herbert egy eszményi történet érdekes hőse volt előtte. Majdnem egykorúak voltak, nála mindegyik tizennégy évvel idősebb, de míg Metrophran Jakab sötét arczával negyven éves lehetett volna, addig a szőke kék szemű Herbert alig látszott meleg tekintetével, nemes szabásu bájos vonásaival huszonnyolcz évesnek. Amaz büszke, hideg, gunyos modorával eltávolító hatást gyakorolt. Emez az első pillanattól rokonszenves volt, s ha Edithe, Juliára gondolt, ki ebből a rideg légkörből meleg után vágyott, csak annak visszhangját érezte lelkében. Kitérta karjait az uszó felhők után és sóhajtva látta eltűnni azokat dél felé, hol fényes napsugár és virágillat honol...

Ábrándozásából kocsi robogás verte fel, a kirándulók tértek vissza. Jakab karjaiba vette Saraht és így emelte le, Edithe az ablak üvegen át szemlélé őket s undort érzett magában. Ez a Jakab legyen az ő férje, ki énjének jobb részét szívének melegét, ha volt? elfecsérlé ilyen asszonyokra. Nem, soha... Erre nem tudná ráhatározni magát, inkább elmegy innét messze, bár hova, mint azt az árt elfogadja, hogy továbbra is Hergárton maradjon, hova gyermekéveinek összes emlékei csatoltak, melyek bár nem voltak bájosak, de nem is szomorúak.

Nemsokára Luczian lépett a szobába.

- Pompásan mulattunk, mondá lelkesülten s hidegtől kipirult arczczal. Jakab a romok között adatta fel a reggelit, s mi bár dideregve, de jóízűen költöttük el. Gyönyörű asszony ez a Tuwnell Sarah!

Edithe hallgatott.

- És mily mulatságos, folytatá Luczian, nem véve észre nővére hallgatását. Egyik érdekes történetet a másik után meséli el, soha sem lankad, soha sem merül ki az élcz, szellem és a társalgásban. Ilyen nővel élni valóságos menyország lehet.

- Hát már nem haragszol reá, hogy «kis embernek» nevezett?

- Láttad volna csak mily nyájas volt hozzám, míg Jakab fölött is kitüntetett. Az az elnevezés csak szeszély volt tőle!

Edithe szánakozó pillantást vetett reá.

- Menj öltözni, mondá neki hidegen. Mindjárt csengetnek az ebédhez s illendő, hogy a mai kitüntetés után, mely által Tuwnelné nagy emberré avatott, a lehető legelőnyösebben mutasd be magad.

Csak most vette észre Luczian nővére komoly arcának kifejezését.

- Neheztelsz? kérdé meglepetve tőle.

- Miért tenném azt, adtál okot reá?

- Nem emlékszem.

- Menj, készülj az ebédhez.

Luczian kissé lehűtve hagyta el a szobát.

Ilyenek mind, gondolá Edithe. Ilyenek a férfiak. Ő is öltözködéshez fogott, s a nagy ünnep estebédjéhez különös gonddal öltözött. Sötét ruhát vett bár magára, de kivágott derékkel, keblére virágot tűzött s nyakára feltette az ajándékba kapott gyöngyöt, mely, alig lépett a nagy terembe, Sarah műértő szemeit, azonnal magára vonta.

- Milyen remek gyöngyei vannak kedves Edithe, kiáltá közelmelve hozzá. Szabad megtekintennem, hisz ez fejedelmi ékszer...

Az öreg herczeg és Jakab figyelmesek lettek.

- Gyöngy Edithe nyakán? kérdé csodálkozva az öreg Metopfran herczeg. Hol vetted, még sohasem láttam nálad?

- Csodálatosan nagy szemek! tevé hozzá Jakab, ehhez hasonló «gyöngy-sor» nincs az egész Metopfran ékszer között.

Edithe észrevehetően elhalványodott.

- Még sohasem volt rajtam, mondá habozva.

- Kitől kaptad? kérdé Jakab észrevehető nyugtalansággal vizsgálva huga zavart arcát.

- Már rég birtokomban van.

Sarah nagyot nevetett.

- Ugy vallatják őt Jakab, mintha törvényszék előtt volna. Valóban zavarba jöhetne minden nő, ha valamennyi ékszer darabjáról számot kellene adni.

Jakab összevonta szemöldökeit.

- Az egészen más lady Sarah, mondá türelmetlenül. Edithe nem nő, hanem unokahugom. Ifjú leány, ki minden tetteről számolni tartozik nekünk, s ki senkitől sem kaphat ékszert rajtunk kívül, sőt semmiféle ajándékot.

Sarah neheztelt a visszautasító hangra.

- Hol voltál ma? kérdé Jakab - unokahugától.

- A templomban.

- Nagyon szeretnék tudni, hol vetted a gyöngysort? kérdé komoran.

- Anyámé volt.

- Hogy van, miként még sohasem látta azt senki közülünk.

- Elrejtve tartám.

Jakab hidegen fordult el tőle. Nem folytatá tovább a tárgyat. Jó izlése azt mondá neki, hogy ily jelenetnek nem szabad idegenek jelenlétében tovább folynia. De Edithe tudta, hogy vissza fog arra térni.

A kirándulásból hozott jó kedvnek vége volt. Az ebéd meglehetősen csendesen folyt le, s mindenki türelmetlenül várta az éjféli misét, melyre a kivilágított kápolnába gyültek.

Edithe nagy nyugtalanságban tölté az éjet. Inkább meghalt volna, minthogy elárulja a gyöngy titkát, s erősen törte a fejét, mit találjon ki, ha Jakab faggatni fogja. Semmi sem jutott eszébe, s attól félt, hogy annak küldője Cordula által tudodhatik ki, kivel lehetetlen volt most érintkezésbe tenni magát.

Álmatlan éj után virradt reá a szürke téli nap karácsony első ünnepe.

Komornája levelet hozott neki.

- Kitől van? kérde Edithe megdöbbenve, mert sohasem kapott levelet.

- Jakab herczeg küldi, viszonzá az mosolygva mint mosolygott akkor, midőn hetek előtt ugyanazon kézből küldve a virágbokrétát átadá.

Edithe sóhajtva bontá föl.

«Légy tiz órákor nagyatyádná» volt a levélben írva, Jakab aláírásával, s Edithe tudta, hogy mit jelent e parancs, és a legmagasb fokú izgatottságban készült a herczeghez, fogalma sem lévén róla, mit fog felelni, pedig meg volt győződve, hogy a gyöngysorról leendő szó.

Nehéz szívvel lépett be az öreg herczeghez, hol Jakab komor arczczal várakozott jövetelére.

Edithe nagyatyjához lépett, Jakabot futólag köszönté.

- Mit parancsol velem? kérde az öreg herczegtől.

- Ama gyöngyről kérünk felvilágosítást, viszonzá az kellemetlen rikácsoló orrhangján.

- Anyámé volt, mondá nyugodtan Edithe.

- Az nem igaz. Atyám minden darab ékszerét ismerte leányainak. Saját gyöngye egyiknek sem volt, mondá Jakab.

- Mást nem mondhatok.

- Ah! folytatá egy eszmétől megkapatva a herczeg, rajtam kívül még egy van, ki leányaimnak minden ékszerét ismerte, Cordula, Julia dajkája.

- Cordula, mondá gépiesen ismételve nagyatyja szavait Edithe.

- Hol van ő most? kérde a herczeg.

- A vörös-fedelű házban... mondá Jakab. De mi szükség reá, ha atyám biztosan tudja, hogy Auróranak nem volt gyöngye.

Edithe türelme elfogyott.

- És én újra azt mondom, hogy volt. A gyöngyöt tőle kaptam, mielőtt meghalt, s tegnap este használtam először, mondá határozottan.

- És ha mi mindketten kételkedünk. Ha a gyöngyöt elveszszük tőled, mig annak adóját meg nem nevezed! kiáltá Jakab haraggal.

- Szavaimban kételkedned, nem tilthatom meg, de a gyöngyöt nem adom, bármi legyen is. Az az enyim.

- Majd meglátjuk, mondá Jakab s kalapját vette és nagy izgatottságban hagyta el a szobát.

A folyósón a káplánnal találkozott.

- A mise alatt a kápolnában volt Edithe grófnő? kérde tőle.

A pap várni látszott ezt a kérdést.

- A mise alatt igen, de azután kocsira ült a grófnő s elment hazulról.

- Hová? kérdé élénken Jakab.

- A hová igen gyakran megy, a Herbert gyermekekhez, viszonzá a pap. Jelentém ezt már az öreg herczegnek is.

Jakab észrevehetően megdöbbent e hirre.

- Itt van most a kapitány? kérdé tőle.

- Azt nem tudom. Sőt nem is ismerem a kapitányt.

Jakab fogatni parancsolt, s tiz percz mulva a vörös-fedelű házacska felé ügetett. Ajka reszketett a dühtől, a gyöngyre már nem is gondolt, csak arra, ha a kapitányt ott találná.

A kocsizörgésre a gyermekek kifutottak, Edithét vélvén érkezni, de az idegen láttára, ijedve huzódtak félre.

Jakab a szobába lépett s Cordulát látta maga előtt, kivel nyolcz év óta nem találkozott, s ki elhalványodott látásán.

Eltalálta, hogy azt jó nem vezethette hozzá.

- Hol van a kapitány? kérdé Jakab.

- Görögországban.

Metophran herczeg kissé lecsendesült.

- Igaz ez? kérdé sötéten.

Cordula kinyitá a mellék szoba ajtaját.

- Kegyeskedjék ide belépni és meggyőződni? mondá udvariasan.

Jakab bepillantott.

- Mikor volt itt Edithe grófnő?

- Tegnap délelőtt.

- Miért jött? neki az meg van tiltva.

- Ajándékot hozott a kis árváknak karácsonyra. Jakab futó pillantást vetett a két gyermekre, kik félve tekintettek reá, kiket még sohasem látott, s kik nővére gyermekei voltak.

Nem tudta, hogy folytassa-e a beszéd tárgyát. Mit kérdezzen a gyöngyről.

Majdnem zavarban volt Cordula, rászögött kérdő tekintete miatt.

- Gyakran jár ide Edithe grófnő? kérdé végre.

- Nagyon ritkán.

- Mikor volt itt a kapitány?

Cordula meglepetve hallá e két kérdést egymás után kiejteni.

- Nem emlékszem idejére.

- Régen?

- Nagyon régen.

Jakab habozott, folytassa-e vagy visszatérjen kocsijához, végre győzött rajta a kíváncsiság.

- Emlékszik maga Cordula a hercegnők ékszereire, mi sajátjuk volt, s nem tartozott a nagy családi ékszerhez.

- Emlékszem.

- Volt gyöngyük?

- Volt, viszonzá Cordula egy pillanatnyi habozás után.

- Milyen volt Aurora hercegnő gyöngye?

Cordula fürkészve vizsgálá a herceg izgatott arcát, s 1 perc alatt tisztában volt a dolgok állásával.

- Egy sor nagyszemű, remek szépségű tiszta egyenlő.

- Rá ismerne, ha látná?

- Ezer között is.

- Nem tudja hova lett ez a gyöngysor?

- Alkalmasint leányánál van.

Jakab nem felelt, megbiczzenté fejét és kisietett a házból, Cordula gunyos mosolylyal tekintett utána.

- Tőlem nem tudnak meg semmit, suttogá gyűlölettel. Szegény Edithe!

Jakab ügetve vágatott vissza a kastély felé, most jutottak először eszébe vendégei.

Ha ezt lady Sarah tudta volna.

Edithe elszorult szívvvel látta Jakabot a lépcsők előtt kocsira ülni, s a függöny mögül leste visszajöttét.

Eltalálta hova mehetett, s rettegve gondolt reá, mit fog neki Cordula mondani.

Végre berobogott a fogat s Jakab vonásait sokkal derültebbnek látta, ki fölfutva a lépcsőkön, a komorna által jelentette nála magát.

Edithe rögtön elfogadta.

- A tegnapi kérdezősködés és a mai vallatásért jövök hozzád engedelmet kérni, mondá belépve Jakab. Most már tudom, hogy honnét került hozzád a gyöngy.

- Ki mondta meg, a kinek jobban hittél mint nekem?

- Igazad van. Méltóan neheztelsz reám. De látod, mióta nővérem ama szégyent hozta reánk mindentől rettegek.

- Rólam ne hidd, hogy helytelent kövessek el, legalább olyat nem, a mi rád nézve szégyen volna.

- A mit te cselekszel, s a mi téged ér, az mindnyájunkkal közös. Metophran vér foly ereidben.

- Mitől féltél a gyöngyre nézve?

- Magam sem tudtam. Kellemetlen gyanu rohant meg. Tudom, e házon kívül sehova sem jársz, nem jöhetsz össze senkivel csak...

- Miért nem folytatod?

- Megtudtam, hogy tilalmunk daczára olykor fölkeresed a gyermekeket, a mi nem helyes tőled, de végre is talán egy kis szórakozás, a mi mindaddig ártatlan a míg - atyjukkal nem találkozol.

- És ez nagy baj volna?

Jakab sötét vörös lett a haragtól.

- Ne játszá! a tüzzel Edithe... Én nagyon nyugodt ember vagyok s téged mindenek fölött szeretlek, de vannak dolgok...

- A mit még tőlem sem tőrhetsz. Jó, ne beszéljünk róla. A kapitány távol időz a tengeren és én soha sem fogom őt látni.

- Ez kétséges, ha a gyermekekhez jársz. Ő egyik napról a másikra haza jöhet s én, ha veled találánám megölöm.

- Annyira veszedelmes ő? kérdé nem minden guny nélkül Edithe. Most, miután megszabadult a veszélytől, bár nem tudta, hogy mit mondott Cordula, hogyan oldá meg a kérdést: nyugodtabb, vidámabb lett és kérdéseiben merész.

- A szerencse-lovagok mint ő, mindig veszélyesek.

Edithe önkéntelen összerázkódott.

- Szerencse-lovag? kérdé haraggal. Te annak tartod őt.

- Mi mást gondolhatnék oly emberről, ki betolakodik egy családba, hol megvetik, s elszöktet egy Metophran hercegnőt, kivel bizonynyal nagy nagyonhoz remélt jutni.

- Ugy hallám, nagyon szerették egymást.

- Kitől hallottad? pattant föl haraggal Jakab.

- Cordula beszélt.

- Edithe, monda szenvedélylyel a herceg, igérd meg, hogy többé nem léped át amaz átkozott ház küszöbét.

- Azt nem igérhetem. Nagy boldogság nekem látni ama két kis árva gyermeket, kik nagyon szeretnek, s kik oly nagy elhagyatottságban vannak.

- Atyjoknak volna kötelessége gondoskodni rólok. Miért hagyja itt, miért nem adja valamely intézetbe őket?

- Még nagyon kicsinyek.

- És nem akar költeni reájok. Azért tartja itt a közelben, hogy végre magunkhoz vegyük őket a kastélyba.

- Ez volna a leghelyesebb, monda hévvel Edithe. Én gondjukat viselném, mintha testvéreim volnának.

- Még csak az hiányzanék, hogy e porontyok a Metophran hercegek között nőjjenek fel.

- De anyjuk Metophran hercegnő volt, s neked nővéred.

- Hagyjuk ezt. Ő kiszakítá magát közülünk, s neked nem csak hogy nem helyes, de illetlen is őt védeni, ki annyira megfelejtkezett magáról.

Edithe hallgatott.

- Belátod magad is nemde, hogy nem szabad többé oda menned? kérdé a herceg megörülve unokahuga hallgatásán, kit, azt hitte, végkép meggyőzött.

- Nem Jakab, ezt sohasem fogom belátni, viszonzá szép lelkes szemeit reá emelve Edithe. Sőt határozottan bűnnek tartom, a mi e kis árvákkal történik. Anyjuk meghalt s a halál már magában is kibékit mindent, a halottaknak megbocsátunk nagyobb vétkeket is. A gyermekek nem tehetnek arról, hogy a világra jöttek s a vér, a melyből származtak, jogot formál arra, hogy ne legyenek így számkivetve.

- Egy részről lehetnének jogaik, de atyjok származása, neve állása megsemmisíti azokat.

- De hát miért, kiáltá fölhevülve Szadovay grófnő. Becstelen, gaz, van rajta olyan folt, a miért meg kell vetnünk? Ha így van, nem védem őt, de ha becsületes, akkor nincs joga senkinek ily megvetéssel bánni vele és ártatlan gyermekeivel.

- Ha így gondolkoznánk, nem volna rangkülönbség.

- Így viszonyok között nincs is. Különösen a gyermekekre nézve. Ha Herbert kapitány vétkezett neje, családjá ellen, helyrehozta bűnét azzal, hogy őt, a míg élt, boldoggá tette, gyermekei pedig nem tehetnek róla, hogy őket Herbertnek hívják.

- Másként gondolkozik az, ki sohasem forgott az emberek között mint te Edithe, mondá elhagyva helyét Jakab. Nem is vitázom többé ily dolgok fölött veled, sőt nem is ígértetem meg, hogy nem megy a gyermekekhez, csak annyit mondok, hogy ha örömet akarsz nekem és nagyatyádnak szerezni, megszünteted ezt az összeköttetést.

Megfordult és sebesen közeledett az ajtó felé.

- Semmi kedvezményt sem birtam nálad kivinni a két kis árvára nézve, kezdé szomoruan Edithe. Ma ezen a szent és szép napon, hol mindnyájunknak templomba kellett volna lenni s békében, csendben egyetértésben dicsérni az urat, s a helyett az egész délelőttöt vitával töltjük...

- Mit kívánsz a gyermekekre nézve?

- Hogy itt neveltessenek azok a kastélyban.

- Soha! Arra nem volnánk sem én, sem atyám rávehető.

- Annyira gyűlölöd őket.

- Atyjukat gyűlölöm, ők pedig nem léteznek rám nézve.

Edithe elfordult tőle, Jakab pedig nagy izgatottságban hagyta el a szobát.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Lady Tuwnel nagyon rossz kedvben volt e napon. Máskor, midőn fölkel, a mellék-teremben fölterített téa-asztalon gyönyörű Camélia-bokrétát szokott találni, ma nem volt semmi, pedig ünnepnap is volt, és az előtte való napi kirándulás azon reménnyel tölté el, hogy Jakab szívét, melyet könnyelműen eltaszított magától, visszanyerte. Annál nagyobb volt hát a ma reggeli csalódás, midőn sem a virágokban rejleni szokott figyelem jele, sem maga Jakab nem mutatkozott, s ő elköltvén téáját, a kápolnába ment férjével, hol a család tagjai közül csak az öreg herceg és Luczián voltak jelen. Jakab és Edithe hiányzott.

Hol lehettek?

Épen ők ketten! Edithe úgy is szálla volt szemében, kit nem szépsége, hanem egyénisége miatt tartott nem «mindennapi leánynak» s veszélyesnek Jakab hercegre nézve. És most mindkettőt távol tudva, nagy nyugtalanságot okozott neki azon kérdés, hol lehetnek?

Alig várhatta a szertartás végét.

Protestáns volt, s a mise keveset érdekelte. Elmondván egyszerü rövid ünnepi imádságát, a további ájtatosságra nem érzett kedvet, s a mi a vallásosságot illette, úgy sem tartozott azok közé, kik azt igaz valóságában birják.

Föltette magában, hogy mihelyt a kápolnát elhagyja, azonnal megtudakozza valakitől Jakab herceg udvariatlanságának okát... De erre a valakire nem talált.

Elhagyva a kápolnát, sétálni ment a parkba, s míg lord Tuwnel leveleivel volt szobájában elfoglalva, ő szélteben-hosszában összejárta a disztől megfosztott nagy kiterjedésű parkot, de nagy bosszuságára minden csendes, nesztelen volt, s már vissza készült menni a kastélyba, midőn a káplán jött vele szemben.

Ez az én emberem, gondolá, kin éles szeme már észrevette, hogy a Szadovay testvér-párnak ellensége. Ettől meg tudom mindazt, a mire szükségem van...

A káplán szerényen meghajtva magát, el akart mellette haladni, de ő megszólítá őt, ki mély meghajtással vette e kitüntetést.

- Ma kevés hallgatója volt miséjének tisztelendő ur, mondá megállva.

- Jakab herceg sohasem szokott különben hiányozni, és Edithe grófnő sem, s ma csodálatos módon egyik sem volt jelen.

- Hol lehettek mindketten? Csak nem tettek ma együtt kirándulást, kérde nevetve Tuwnelné.

- Jakab herceget kocsira ülni és elhajtatni láttam hazulról, viszonzá tartózkodva a lelkész.

- Oly korán és ily nagy ünnepen, éppen a mise ideje alatt.

- Azt hiszem fontos útja lehetett.

- De nem tudja tisztelendő ur, hol volt?

- Csak sejtem, viszonzá jelentőséggel a pap.

- Ah! Valami különös ok vitte el hazulról?

- Alig volt kilencz óra s Edithe grófnőt láttam az öreg herceghez menni.

- Mi összeköttetésben van ez Jakabbal.

- Ő is ott volt, azután mindjárt kocsira ült és elhajtatott.

- Edithével?

- Egyedül.

- Nos, mit sejt ebből tisztelendő ur?

- A tegnap esti vita folytatását, mely a gyöngysor miatt folyt.

- De miért kellett ezért elhagyni a házat?

A káplán modorán tartózkodás látszott.

- Szóljon tisztelendő ur. Látom, hogy nyelvén lebeg valami, a mit nem mer kiejteni.

- Nem tudom, szabad-e elárulnom azt, a mi ma még családi titok.

Lady Sarah szíve hallhatóan dobogott, a félelem és izgatottságtól.

- Családi titok? kérdé elfojtott hangon.

- Jakab herczeg és Edithe grófnő.

- Jegyesek? kiáltott fel dühtől reszkető hangon Tuwnelné mindenről megfélelkezve.

- Azt hittem sejtí ezt méltóságod, viszonzá megrémülve a pap olasz nyelven, mint a hogy az egész társalgás folyt közöttük, mert Lady Sarah minden európai nyelvet birt.

- Honnét tudhattam volna, mondá legyőzve az első perc erős felhevülését.

- Magától az öreg, - vagy Jakab herczegtől.

- Őrizkedett erről beszélni, viszonzá, új haragban törve ki Tuwnelné s hátat fordított a papnak s ott hagyta.

Dühvel, bosszúsággal telt szívvvel érkezett a kastélyba, de nem ment saját szobáiba, hanem be a könyvtárba s egy székbe veté magát. Azon gondolkodott, mit tegyen, hogy torolja vissza Jakab álnokságát, kinek, azt tartá, kötelessége lett volna vele a dolgok állását tudatni.

Ebből a házasságból nem lesz semmi? kiáltá hosszú tünődés után. Nem ilyen, másféle összeköttetéseket is szétéptek már miattam.

Nem mozdult helyéről, ott akarta bevárni Jakabot, ki végre meg is érkezett dél felé, közvetlen a második reggeli előtt.

Nagyon kedvetlen és fáradtnak látszott.

- Bocsánat lady Sarah, hogy ily hosszú ideig magára hagytam, mondá hivatalos modorban a nő kezét ajkához vonva s leült mellé.

- Bizonyynyal fontos ok tartá távol.

- Nagyon fontos és nagyon kellemetlen.

- Sajnálom Jakab. Mindenkit szánok, a kinek kellemetlen ügyei vannak.

- Kegyed boldog, kivétel ebben.

- Ki tudja, a látszat gyakran csal.

Jakab szórakozottan elmerülve nézett maga elé, mi Saraht bosszantani látszott.

- Kibékült már unokahugával? kérdé szemeit reá függesztve Tuwnelné.

- Nem volt semmi bajunk együtt.

- A «gyöngysor miatt.»

- Ah, igaz... nem volt többet róla szó.

Sarah tudta, hogy Jakab nem mond igazat.

- Tudja-e, hogy az a tegnap esti jelenet, nagyon különös eszméket gerjeszthetett volna valamely idegenbe. Gondolja meg, kérdőre vonni a leányt ékszer miatt, s az nem tudja megmondani, kitől kapta.

Jakab türelmetlen mozdulatot tett.

- Lehetnek nők, kikre nézve ez nem volna bátorságos, mondá önkéntelen kétértelműséggel.

Sarah arcát láng borítá.

- Ön ma nagyon rossz kedvű, mondá visszafojtva haragját.

- Nagyon.

- Szeszély ez, vagy van oka rá?

- Meglehet, szeszély.

- Ez nem illik boldog vőlegényhez.

A herczeg meglepetve nézett rá.

- Vőlegényhez!

- Azt hiszi, titok maradhatott előttem vonzalma Edithehez, és az a terve, hogy nőül veszi őt.

- Kegyed ezt kitalálta?

Tuwnelné vérig volt sértve a nyugalom és egykedvűség által, melylyel Jakab beszélt.

- Vaknak kellett volna lennem, hogy ne lássam.

- Atyám óhajtása.

- És ön most nagyon engedelmes fiú! Új erény, melyet eddig önben nem ismerék.

E perczen megszólalt a második reggelit jelző csengettyű s a herczeg megkönnyebbülve állt fel és nyújtá társnőjének karját.

Az ebédlőbe mentek.

Edithe a kandalló mellett állt a nagy teremben mindnyájan össze voltak gyűlve, csak az ő jövetelükre vártak.

A reggeli alatt nem vette le lady Sarah szemeit Edithéről, ki föltűnő halvány és szótalan volt.

Nem mindennapi leány, gondoló Tuwnelné, de velem nem mérkőzhetik, s ha tenni merné, jaj volna neki...

A nap minden jelentőségteljes esemény nélkül folyt le, valamint a második ünnep is és a következő napok.

- Mit csinálnak még itt Tuwnelék? kérdé egy napon az öreg herczeg fiától.

- Nem tudom.

- Az ünnepeknek vége.

- Sarah azt óhajtja valószínűleg, hogy velők menjek a Riviérára.

- Azt nem teszed.

- Nem!

Az öreg herczeg meglepetve nézett fiára, e kurtán, határozottan kiejtett szó után, aztán rikácsoló hahotában tört ki.

- Meguntad?

- Edithet szeretem.

Oly benső, mély szenvedélylyel, mondá e két szót Jakab, hogy atyja gyorsan elnémult.

- Te! Valóban? Lehetséges ez?

- Az első nő, a kit szeretek, de az teljes mértékben birja szívemet.

- Megfoghatatlan!

- Megfoghatatlan! ismétlé bosszusan Jakab. És mégis úgy van.

- És ő? - Mire mentél vele?

- Nem szeret. Isten tudja, miféle ábrándokat kerget, pedig meg kell őt nyernem vagy - törnöm? És e feltételéhez hiven udvarolt Edithének Sarah szemeláttára, ki gyűlölte vetélytársnőjét s heves jellemének egész erejével kívánta őt Jakab szemében semmivé tenni.

Csak az alkalomra várt, s azért nem hagyta el Hergártot. De ez az alkalom nem akart megérkezni. Hetek multak karácsony után, mialatt Edithe egyszer sem volt a Herbert gyermekeknél. Egy napon levelet kapott Cordulától.

«Tibáld nagyon beteg, ír a öreg nő. Napok óta lázban fekszik. Vártam a comtesset, hogy tanácsot kérjek, mitévő legyek a gyermekkel, a kapitánynak is sürgönyöztem, de eddig sem ő, sem válasz nem jött tőle. Cordula.»

Ez állt a papíroson..

Edithe rögtön elhatározta magát a menetelre. Ha a levélben nem lett volna szó a kapitányról, megmutatta volna Jakabnak, s megmondta volna, hogy okvetlen meglátogatja a beteget. Így nem merte azt tenni, s szó nélkül távozott...

Szomoruan tünődve ült kocsijában, odaengedve a gyeplőt lovainak, melyek nagyon szelidek és csendesek voltak, s ügetve haladtak a nedves uton: mely az idő esőre változtával mindeütt vizes volt, a levegő pedig enyhe, beillett volna márcziusi légnek.

A hó egészen eltűnt a hegyekről, s itt-ott egy-egy madár sivitása hangzott föl a száraz ágakról, valószínűleg a szelid áramlat csalta és gerjeszté őket énekre, azt hitték közeledik a tavasz.

Edithe napok óta nagyon levert és szomorú volt. Lucziánra neheztelt, ki gyermek szívének egész hevével bámulta lady Saraht, s észrevehetően meghidegült iránta, ki mindenképen föl akarta nyitni szemeit, annak egyéniségére nézve, s nem egyszer mondá neki, hogy Sarah a legutolsó asszony volna, kit csodálni tudna.

De mindez nem használt. A fiatal fiú, ki az életben még nem látott semmit, kitüntetve érezte magát a kaczér Tuwnelné figyelme által, ki észrevéve fiatal imádója bámulatát, mulatott rajta, s nevetve szeretetté magába.

Talán más célja is volt vele!

Ez nagyon keseríté Edithet, s rossz kedvvel, nagy nyugtalansággal haladt végig a Herbert gyermekekhez vezető uton, és rossz kedvvel érkezett meg, de pillanat alatt megváltozott kedélyhangulata, idegen kocsit látván az udvarnál kifordulni, mely a vasuti állomásról jöhetett; hogy az kit hozhatott, azt rögtön eltalálta.

Maga sem tudta miért, dobogó szívvel lépett a házba, hol átsietvén a középső nagy szobán, azt üresnek találta.

A legközelebbi mellék-szoba a kapitányé volt, melynek küszöbét nem merte átlépni, megállt és várt, míg onnét kilép valaki.

Kevés ideig kellett várni.

Halkan föltárult az ajtó s kilépett - Herbert kapitány.

Nagyon halvány, nagyon levert volt, majdnem szó nélkül üdvözlé Edithet, ki kérdő tekintettel állt előtte.

Némán tekintettek egymásra...

- Hogy van a gyermek? kérde Edithe.

- Rosszul. Az orvos ma reggel megtekinté őt, kevés reményt adott.

Elfordult, betakará arcát, magas karcsu termete meggörnyedni látszott, a bu terhe alatt.

- Ott bent van?

- Ágyamon fekszik, ölemben volt eddig, most úgy látszik elszunyadt. Bár nyugodhatnék pár órát.

- És Hugó?

- Nem akar beteg fivére mellől mozdulni, ez rendesen tulajdonsága az ikreknek.

- Láthatom a beteget?

- Még nem látta őt? kérde meglepetve a kapitány; a leánynak vér szállt arczába arra a gondolatra, hogy az ő kedvéért maradtak itt a gyermekek, s ő két hét óta nem tudott róluk.

- Cordula nem tudósított, hogy Tibáld beteg, mondá mentegetődzve.

Herbert beszédes szeme végig futott az előtte álló alakon. Edithe szemrehányást velt abban látni; s meleg szive összeszorult a gondolatra, hogy valaki őt részvétlenséggel vádolhatná.

- Ne ítéljen meg ezért, mondá bájos kérő hangján. Nem kellene mondanom, de én rab vagyok Hergarton, ki csak szökve titokban követheti szive vágyait. Ha lehetséges lett volna naponként pár órát töltöttem volna a gyermekeknél, de - lehetetlen volt.

- Ki korlátozta ebben?

Edithe habozott. Megnevezze-e Jakabot. Valami azt sugá neki: ne! Kitérően kellett válaszolni.

- Nagyon nehezen szabadulhatok hazulról - egyedül, viszonzá halkan.

Herbert arczán szomorú mosoly röpiült keresztül.

- Máshová bizonynyal mehet szabadon, csak «ide» nem. Tudom... Lássá grófnő, jobb lett volna a gyermekeket elvinni innét.

Edithe a földre szögezte szemeit. Nagyon mély sebet vert szívéen ennek a mondásnak igazsága.

A kapitány egy széket gördített hozzá.

- Ne vegye rossz néven szavaimat, mondá egyszerűen, mire a leány élénken kapta föl fejét.

- Neheztelni - önre? kiáltá bensőséggel, s melegebben mint akarta volna.

- Hangom szemrehányóbb volt talán, mintsem akartam, de legyen meggyőződve, nem önt illette a szemrehányás.

- Tudom! És érzem, hogy azt nem is érdemeltem meg.

- Akarja Tibáldot látni? kérde Herbert idegesen, s nem várva a leány feleletét, megnyitá halkan a mellék-szoba ajtaját.

Mindketten beléptek.

A kis beteg lehunyt szemekkel, lihegő száraz ajakkal feküdt atyja kemény nyugágyán, keze Cordula kezében volt, mellette Hugó állt a vánkosra fektetve arczocskáját.

Edithének könny toltult szemébe, a beteg elváltozott vonásait látva.

A kapitány lázas aggodalommal függeszté szenvedő gyermekére szemeit.

Hosszu ideig mély csend uralkodott a szobában, végre Edithe az órára pillantva, ijedt mozdulattal tett.

- Mennem kell, sugá a kapitánynak. Észreveszik otthon távollétemet.

Herbert megnyitá előtte az ajtót, s a mellékszobában voltak.

- Mindennap eljövök, mondá Edithe. Mindennap, hacsak pár pillanatra is.

- Nem fog ez önnek nagy kellemetlenséget okozni?

- A könyvtár ajtaján távozom, ha másként nem lehet, viszonzá az, s kisietett kocsijához, melyre a kapitány fölsegíté őt.

- Vigyázzon a könyvtár ajtóra, mondá neki halkán, midőn már az ülésben volt. A rugó kívülről nehezen nyitható.

Edithe fejével intett s elnyargalt. A kapitány hosszasan nézett utána.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Mialatt Edithe a piros-fedelű háznál látogatást tett, lady Sarah a könyvtárban ülve olvasott, vagy inkább olvasni látszott, mert egyetlen betűt sem látott a kezében tartott könyvből, mi Dante «Pokla» volt, nagyon is nehéz olvasmány az ő felfogásához mérve.

Luczián lépett be, de meglátva őt, vissza akart huzódni.

- Jöjjön, jöjjön kedves Luczián, kiáltá Sarah, eldobva könyvét. Nagyon unom magamat, mulattasson. Ez a kastély pár nap óta, mintha ki volna halva.

- Az nagyon egyhangu mulatság lesz lady Sarah, a mit én önnek képes vagyok nyújtani.

- Legyen bizalma önmagához. Ez az, mi sikerhez vezet az életben. Például én megadom önnek a tárgyat, beszélje el nekem ama szép kép történetét ott a terem sarkában. Ugy tudom nagynénje volt ő önnek.

- Igen! De nem örömet beszélünk róla, Jakab eltiltotta azt mindnyájunknak.

- Jakab! kiáltá szép gömbölyű vállait megvetően vonva föl Sarah. Ki fog az ön korában a nagybácsikra hallgatni. E tilalom csak a gyermeknek szólhatott, de ön azt beszéli a mit akar.

Luczián elpirult örömeiben.

- Igaz, mondá felbátorodva e biztatáson.

- Nos, mondja el, mi történt ama szép leánynyal?

- Nem leány az, asszony. Méltatlan házasságra lépett, s titkon hagyta el a házat.

- Lehetséges volt az, ezen az elhagyott helyen, hol, ha egy egér végig sétál a parkon, az is esemény, mondá nevetve Tuwnelné. Ehhez nagy ügyesség kellett.

- Nem volt az oly nehéz, mondá helyét elhagyva Luczián s a titkos ajtóhoz lépett. Ezen ajtón ment le a parkba és nem tért többé vissza.

- Ott ajtó van? kérdé Sarah hasonlóan odamenve.

- Titkos rugóval.

- Nyissa ki, szeretném látni.

- Én nem értem a mesterségét, de Edithe már fölnyitotta.

- Edithe? Mi célból, lement erre...

- Egyszer együtt mentünk le.

- És ön még sem tanulta meg nyitját. Ej ej ifju ember, az ilyet sohasem kell elmulasztani, hát ha szüksége lenne rá. A jelentőségteljes kétértelmű hang újra arcába kergeté vérének Lucziánnak, mint oly gyakran lady Sarah szavaira, s minden igyekezetét ráfordítá, hogy eleget tegyen kívánságának.

De minden hasztalan volt, az ajtó csak zárva maradt.

Egész idő alatt arról beszéltek, Saraht nagyon érdeklé a dolog és Julia története; a tapasztalatlan Lucziántól mindazt kivette, a mit akart és a mennyit az maga is tudott...

Midőn Edithe hazaérkezett, a hátulsó udvarok egyikébe hajtott, gyalog akarván a kastélyhoz menni észrevétlenül, de Jakab az istálló előtt várta a ponny-fogat megérkezését.

- Honnét jössz? kérdé unokahugát lesegítve, míg homlokán felhők ültek.

- A Herbert gyermekektől: monda összeszedve minden nyugalmát Edithe. Az egyik halálos beteg.

- Mit törődöl vele?

- Az keresztényi kötelesség.

- Kértelek, hogy ne járj ama házhoz, folytatá szenvedélyes haraggal Jakab Edithe mellett haladva a kastély felé. Meg akartalak kimélni attól, hogy egyenesen meg kelljen tiltanom.

Edithe nem felelt.

- Nem fogsz többé odamenni, monda szigoruan Jakab. Ezennel megtiltom.

- Meghagyjam halni azt a gyermeket, a nélkül, hogy lássam?

- Minden haldoklóhoz el akarsz menni?

- Jakab, Jakab! kiáltá megbotránkozva a leány.

- Megtiltom, hogy elmenj! kiáltá dühvel a herczeg, szemeit társnőjére szögezve, ki az izgatottságtól reszkette ment mellette.

- Hallottad? kérde tőle Jakab.

Edithe fejével intett. Torkán akadt a szó, és könnyől ázott arczczal érkezett szobájába.

Jakab még hosszú ideig járkált föl és alá a vizes utakon a kastély közelében, nagy izgatottsága csak lassankint birt lecsendesülni.

Az ebédnél majdnem kizárólag unokahugán függött tekintete, ki halványan, de vonásain különös határozott kifejezéssel ült vele szemben. Sarah majd őt, majd Jakabot nézte s meg volt győződve, hogy történt közöttük valami.

A következő nap tiszta, fényes volt. Az idő határozottan tavasziasra fordult. Edithe sétálni ment a társalkodónővel, de annak feltűnt szokatlan szomorúsága, észrevette, hogy az erősen tűnődik valamin, s ő bármit beszélt is neki, alig hallotta.

És igaza volt. Edithe kétségbe volt esve, nem tudta mit tegyen, mi módon váltsa be Herbert kapitánynak tett ígéretét...

Két órával az ebéd előtt, visszatértek a kastélyba.

Öt óra volt s teljesen sötét. Előtte való este fényes holdvilág sütött s Edithe erre a kétes fényre számított, hogy tervét kivigye. Szavát minden áron be akarta váltani.

Az ebéd előtt fölüzent a táblaterítőnek, hogy számára ne terítsenek. Beteg s nem megy ebédhez.

Lucziánt magához hivatta s rábizta, hogy mondja meg nagyatyjának, hogy gyengélkedő, hogy lefekszik és pihenni akar.

- Nem tudom, beszélhetek-e a nagypapával, - viszonzá Luczián. - A káplán egész délelőtt nála volt, azt mondja, olyan gyenge, a milyen még soha sem volt.

- Mindegy, ha látod, mond meg neki üzenetemet.

Luczián elhagyta a szobát. Meg volt győződve, hogy semmi baja sincs s csak Sarah társaságát akarja kerülni.

Edithe az ablakhoz állt és leste a nap végső sugarait, mik még itt-ott a szakadozott felhők között a földre kandikáltak. Nézte az egymásután felgyuló csillagokat, a félig telt hold vékony fényét, mely rézsutosan világolt be hozzá, hallotta az ebédet jelző első és második csengetést,

hallotta az egyhangu léptekeket a folyosókon, mik mind a nagy terem ajtajánál veszték el. Azután csendes lett minden, s ő fekete schwált borított magára s menni akart.

Midőn az ajtó-kilincsre tette kezét, eszébe jutott valami. A gyöngysor... Visszatért, kivette a bezárt fiókból, kezére csavarta s nyugodtabb volt. Miért? Maga se tudta. Nagyon kedves, nagyon drága volt neki ez az ékszer, az első ilyenü ajándék, mit életében kapott, hogy mennyi értéket képvisel, arra soha sem gondolt, nem is tudta megbecsülni. Megdöbbsent, midőn Sarahtól hallá, hogy méltó volna az egy királynénak. Neki csekélység volt az érték, melyet az képviselt. Ő másért becsülte.

Kilépett szobája ajtaján, végig suhant a folyosón, senkivel sem találkozott. Mindenki az ebéddel volt elfoglalva, urak és cselédség egyaránt. A lépcsőház ajtaja tudta, hogy ilyenkor be van zárva. Arra nem juthatott volna ki, csak egy utja volt céljának elérésére. A könyvtár titkos ajtaja.

A lépcsőkhöz érve, fölfelé fordult és futott a második emeletre. Mióta Tuwnellék Hergarton időztek ott is minden ki volt világítva mindennap. A lépcsők, a folyosók, termek és a könyvtár, minden fűtve s ő a legnagyobb gyorsasággal haladhatott előre céljának kivitele felé...

Belépett az első terembe, azután keresztül a mozaik termen gyorsan be a könyvtárba. Üres volt, a hosszú zöld posztóval bevont asztal fölött függő lebontott lámpák kétes világosságot terjesztettek, csak az asztalon levő könyveket, ujságlapokat világítva meg fényesen. A keskeny, hosszú magas ablakokon besütött a hold, de ő mindezt alig látva, sietett a tápétaajtó felé.

Midőn megnyomta a rugót, melynek titkát már ismeré, szíve oly hangosan dobogott, hogy kezeit egy perczig keblére szorítá, le akarván azt csendesíteni.

Mitől félhetett?

Senki még csak nem is gyanítá tervét.

A hogy elmegy, úgy vissza is jön: gondola. A ponny kocsit a park egyik mellék-kapujához rendelé, hogy várjon reá. Megtartja szavát, megnézi Tibáldot, a kapitány megmagyarázza neki a csigalépcső végét a jávorfák között, s ő midőn mindenki alszik, csendesen, nesz nélkül vissza fog térni.

Ez volt az ügyesen, jól kigondolt terv, szerinte semmi véletlen eshetőségtől sem lehetett tartani.

És mégis, midőn a fölpattant ajtónyílásból sötét, penészes levegőjü ür tátongett felé - megdöbbsent. Össze kellett szedni minden bátorságát. Csak a természetében levő nagy erély győzött félelmén. Nem mondhatta senki, hogy ő olyan ígéretet adott, a mit nem tudott beváltani.

Megindult. Kis aranypor bőrből készült cipős lábát az első lépcső fokára tette, s becsapta maga után az ajtót. Most már kívül volt a kastélyon. Akár meg is halhatott volna, ott talán félévig sem keresték volna.

Lassan tapogatózva haladt egyik lépcsőről a másikra lefelé. Olykor egy-egy állat futott el lábai előtt, nem tudta, egér-e vagy patkány. Rémes czinczogást hallott. Feje fölött denevérek röpködtek, s ő koronkint fölsikoltott. Nem kellett hangját visszatartani. Tudta, hogy ha teljes erejéből kiabálna is, nem hallaná senki, tompán visszaütődött minden hang a vakolatlan boltozaton.

Most már mindegy volt. Haladt ingadozás nélkül előre. Még csak meg sem bánta, hogy erre az utra vállalkozott. A sikerrel biztatta magát. Képzelete már előre lefesté neki a kised nyájas meleg szobát, hol a kapitány bámulva fogadja, s ő diadalmasan mondhatja neki: ime megtartám szavamat!

Hogy milyen áron, milyen próbáltatásokkal, milyen veszélylyel: azt nem szándékozott neki megmondani.

Végre leérkezett. Már látta a nyílás üregében a hold keskeny pásztáját, s a közel álló fák száraz ágai benyultak az utolsó lépcsőig.

Fölkiáltott örömeiben, midőn az üregből a parkba lépett, de visszahökkenve állt meg, egy fekete köpönyegbe burkolt férfi alak állt előtte, mélyen szemére huzott kalappal.

- Ne ijedjen meg, grófnő! mondá halkán a férfi s Edithe Herbert kapitány hangját ismeré fel.

- Ön itt? kérdé meglepetve. Mi hozta ide s kit várt e helyen?

- Kegyedet.

- Az lehetetlen.

- Tudtam, hogy megtartja szavát és eljön. Meg akarva kimélni a hosszú uttól s gyanítva, hogy jön már, a rendes időben eleibe jöttem az erdőn, hogy megmondjam, miként a gyermek jobban van. Azt reméltem, hogy szembe találok. De nem jött, végig haladva hát az erdőn, a park oldalkapujáig jöttem. Ott várakoznak a ponnyk. A groom azt mondá, hogy kegyedre várakozik, mennek valahova. Ekkor tudtam, hogy ily időtájban már csak a könyvtár felé szabadulhat a kastélyból, mint a hogy említé a multkor. Ide jöttem hát, hogy megmentsem a veszélytől, s azt mondjam: menjen gyorsan vissza a merre jött. Én majd a groomot a ponnykkal visszaküldöm az istállóba.

Edithe oly valamit érzett, a mit még soha.

Volt valami a kapitány hangjában, előadásában, modorában, a mi kivétel nélkül hatott. Azon gyengéd melegség, mely egykor megbűvölte a szép herczeg leányt, s most épen úgy birtokába vette a kis unokahug szívét, mint a hogy megnyert, megbűvölt volna minden asszonyt.

- Valóban jobban van a gyermek? kérdé habozva, talán hogy hallja még egyszer azt a szívéig ható hangot, mert arcát nem láthatta.

- Láza elmúlt. Legyen nyugodt. Ha nem volna úgy, észrevenné, hangomon, mely most, nyugodt örvendő. Térjen vissza, és ne jöjjön addig mig, könnyen veszély nélkül nem szabadulhat. Ne kockáztasson semmit Edithe.

A leány megrázkodott.

Herbert most először ejté ki nevét, daczára a közel rokonságnak. És milyen hangon mondá e szót: Edithe! A nap forró csókja nem melegitheti jobban a földet, mint ez az egy szó a leány megdermedt szívét.

- Megyek, - mondá készségesen. Ha azt mondta volna neki Herbert: «haljon meg!» azt is éppen úgy megtette volna. Félig megfordult. Aztán megállt, habozott. Köszönöm, hogy eljött: mondá s kinyujtá kezét, hogy a kapitányét megszorítsa.

A hold e perczen teljes fénynyel bukkant ki a felhők közül s rásütött Edithe karjára, melyen a fehér gyöngysor tündöklött.

A kapitány csudálkozó mozdulatot tett.

- Gyöngyét is magával hozta? kérdé önkéntelen mosolylyal, s csodálatos lágysággal.

- Meg akartam önnek mutatni, viszonzá zavarral a leány.

- Isten önnel, siessen. Nem fél a komor rideg sötétségben?

- Most már nem félek semmitől.

- Fölvezetném egy darabon, de jobbnak tartom, ha egyedül megy. Isten vezérelje; mondá Herbert s eltűnt a vastag törzsek mögött, és magával vitte a fényt, a meleget, Edithe bátorságát, ki reszketve kuszott fölfelé s dideregve huzta össze swalját a penészes, nedves levegő ellen...

Ezalatt az ebéd elvégződött s a társaság; mint rendesen, a nagy teremben időzött.

Az öreg herczeg nem volt jelen az ebédnél, ágyban maradt, mint mondá: pihen. Nyolczvankét éves volt s a téli hideg évről-évre gyengébbé tette, mert ilyenkor nem mehetett levegőre.

A társaság lady Sarah, lord Tuwnel, Jakab herczeg, Luczián, az angol társalkodónő és a káplánból állt.

Társalgás közben Sarah és Jakab az irodalomról és könyvekről kezdtek beszélni. Mindketten nagyon műveltek voltak, sokat láttak a világból, sokat olvastak, s bár Jakab nem volt különös jó kedvű, érdekelte őt a társalgás.

Sarah egy könyvet nevezett meg, mely a könyvtárban található volt, s melyből fölolvadni akart valamit.

- Majd Luczián lehozza, mondá Jakab.

- Fölmegyek érte magam, mert csak én tudom, hova tettem azt olvasás közben, viszonzá Sarah elhagyva helyét.

- Szabad fölkiérnem? kérdé Luczián.

- Jöjjön, mondá lady Sarah s az ifju Szadovay karját nyujtván neki, sietve hagyták el a termet.

A könyvtárba érve, Tuwnelné a terem azon részébe ment, hol a könyvet hagyta, s kinyujtván karját a kötetekkel megrakott egyik etagére felé, mindketten valami különös neszt hallottak.

Sarah hirtelen visszahuzta karját és a tápétaajtóra nézett.

Tisztán hallotta, hogy onnét jött a nesz.

Luczián is az ajtóra függeszté szemeit.

- Mi lehet? kérdé halkán Sarah.

- Valaki jár ott,

- De ki... ilyenkor? Jakab azt mondta nekem nem használják ezt a kijárást.

- Akarja, hogy fölnyissam az ajtót s letekintsek?

- Nem nem, ki tudja, nem gonosztevők-e. Hivjon először többeket ide.

- Nem félek én senkitől, viszonzá hetykén az ifju hős, bátorságát akarván bebizonyítani imádottjának s az ajtóhoz futva megnyomta a rugót, mire az fölpattant és kinyílt.

Edithe állt a sötét üregben.

- Kegyed az? kérdé gunyosan Sarah. Csodálatos sétálási helyet választott holdvilágos este.

- Te - Edithe - itt? kérdé megdöbbenve Luczián, s kissé bosszankodva Sarah roszakaratu gunyos megjegyzésén.

- Idejöttem szórakozni a könyvtárba s megtekintém a titkos lépcső lejárátát, viszonzá a kérdett, észrevehető elfogult hangon, mialatt rá sem pillantva Tuwnelnéra, gyorsan keresztül haladt a szobán s elhagyta azt, mielőtt több kérdést intézhettek volna hozzá.

Sarah hangos nevetésben tört ki.

- Különös szokások uralkodnak Dalmáciában, mondá gunyosan. Ifju leányok éjjel titokban ki- és bejárnak a kastélyba, s a mellett menyasszonyként szerepelnek...

- Bocsánat lady Sarah, ez az ifju leány az én nővérem, mondá heves sértődéssel Luczián.

- Mit változtat ez a dolgon?

- Kérem jobban megválasztani szavait.

Tuwnelné gunyosan végig nézte őt.

- Ezt én mondhatnám önnek, viszonzá, s ott hagyta haragjában felindulásában reszketve Lucziánt, és büszkén végig sétált a könyvtáron és a többi termeken le, a hol Jakabot és a többieket hagyta.

Alig várta, hogy elmondja azoknak, a mit látott.

Mindenki bámulva hallgatá. Jakab fölugrott dühében, kifutott és rohant Edithe szobái felé.

Az ajtót zárva találta, s öklével ütött arra és unokanővére nevét kiáltá.

- Ki az? hangzott belőlről egy halk reszkető hang.

- Én vagyok Jakab. Beszélni akarok veled.

Az ajtó pár pillanat mulva felnyílt.

Szemközt álltak egymásnak. Jakab szeme villámokat szórt.

Edithe nyugodt volt.

- Igaz, a mit lady Sarah beszélt nekem? kiáltá a herczeg.

- Igaz.

- Mit kerestél ama titkos lépcső üregben? Edithe hallgatott.

- Felelj! kiáltá Jakab teljesen elvakulva dühében.

- Ki kényszeríthet arra?

- Én és atyám. Jer a herczeghez, mondá, megragadva kezét.

- Bocsásd el kezemet, mondá Edithe. Szabad akaratomból követlek. Megkérdem tőle, szabad-e velem ily módon beszélni s így bánni fiának?

- Jer! mondá Jakab megindulva előtte.

Edithe követte.

A herczeg előszobáján át annak nappali termébe értek, honnét csak egy szőnyeg-ajtó választá el a háló-szobát.

Jakab félrehuzta azt s rohant az ágyhoz, melynek zöld damasztk függönyei le voltak eresztve. Az ágy mellett az őszhaju öreg komornyik ült.

- Csendesen kegyelmes ur, sugá, a herczeg alszik.

De Jakab nem hallgatott reá, széttárva a függönyt, betekintett, de rémülten hökkent vissza s elsápadva szemlélte atyját.

Edithe nyomban követve őt, a függöny mögé pillantott, aztán keserű fájdalommal mondá:

- Nagyatyám, már nem tarthat ítéletet fölöttem, s az ágy mellé térdelve imádkozott.

Metopfran Erastus herczeg halva feküdt ágyában.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

E nem várt és gyorsan bekövetkezett haláleset, nagy zürzavart okozott a kastélyban.

Tuwnel Sarah borzadt minden szomorúságtól, s midőn meghallá, mi történt, a komornának rögtön podgyászolni parancsolt.

Senki sem törődött vele, vagy elutazásával, s ő dühösen gondolt arra, hogy Edithének határozott szerencséje van, mert most már teljesen kezében volt, megsemmisíthette volna őt, s csakis ily nagy eseménynek kellett közbejönni, hogy az - kisikolhassék kezei közül.

Majdnem szó és bucsu nélkül hagyta el férjével együtt Hergártot.

Jakabnak írásban fejezte ki részvétét, kérte, hogy kövesse őt Nizzába, hol a tél hátralevő részét tölteni fogja, s másnap hajnalban elutazott.

A kastélyban mindenki ébren tölté az éjet.

Edithe nagyatyja mellett virrasztott, imádkozott és tépelődött; Jakab rendeleteket adott ki a ravatal felállítására és a temetésre nézve. Jöttek-mentek a lovas emberek a közeli városba, élénk zaj, zsvaj volt a kastély területén. Az uradalom munkásai, tisztjei mind begyűltek a halál hírére, és az állomásra minduntalan lovász ment sürgönynyel, egész éjjel tevékenységben tartván a sürgöny-gépezetet.

A következő napon már a kis vörös-fedelű házban is megtudták az öreg herczeg halálát.

Cordula két piczi gyászruhát varrt.

- Minek a gyász, kérdé komoran Herbert az öreg cselédttől. Metopfran herczeg soha sem ismerte el gyermekeimet unokáinak, s felesleges iránta ez a figyelem.

- Edithe grófnőért teszem, viszonzá Cordula, - kinek jól fog esni, mert ő szerette nagyatyját, bár az gyakran kemény volt iránta.

E megjegyzés lefegvverzé a kapitányt, s szó nélkül engede fiaira földadni a fekete öltönyt a temetés napján, mely fölülmulta magát pompájában: messze vidékről jöttek megadni a vég-tisztességet az öreg Metopfrán herczegnek, ki nem csak Dalmáciában birt uradalommal, hanem birtokai kiterjedtek Magyarország és Ausztriára is, hol mindenütt ezrekre menő holdakkal rendelkezett.

Nyolczvankét évet élt, s ez idő alatt az ember, sok barátot és sok ellenséget szerezhet magának. Neki az utóbbiból több jutott. Kemény, türelmetlen, büszke természetű volt, három oly tulajdonság, melyek egyike sem alkalmas arra, hogy rokonszenvet nyerjen maga iránt. A mi jót tett az életben, az csak magas állása és nagy vagyonából származott. Tudta, hogy a nagy állás és nagy vagyonnak nagy kötelességei vannak. Szívének nem volt azokkal semmi dolga.

A hol az érzésnek kellett volna felszólalni: ott sivár és néma maradt minden iránt.

A nagy gyászlobogók Hergárt tornyain, messze ellátszottak, s a komor szél, mely a tavaszi időnek elvette verőfényét, zugva lobogtatá a levegőben a halál jeleit, az alatt álló ezrekre menő közönség feje fölött. A fáklyák lángjai komor nyelvekben nyultak az érczkoporsó fehér szemfedőjének csipkéi felé s a koporsót borító megszámlíthatatlan koszoru és virághalmaz színevesztetten zsugorodott össze a jeges szél érintésére, s talán azon még jegesebb levegő kiszivárgására, mely a koporsóba zárt halott szívét egész éltében megdermeszté; most a virágok is elalélta tőle.

Számtalan távoli rokon érkezett a temetésre, de a közelgyászolók csak Jakab herczeg, Edithe és Luczián voltak.

Ők követték hárman közvetlenül a koporsót, ők voltak az utolsók, kik elhagyták a sirbölt, hogy kiki szobájába vonulva, még egy-egy imádságban könyörögjön a megboldogult üdvözüléséért és büneinek bocsánatáért.

A temetés napja csendben, komoran mult el. Az idegenek elszéledtek, néhány közelebbi rokon a következő nap hagyta el Hergartot, csak az uradalmak hivatalnokai, tisztjei s főnökei maradtak, hogy üdvözljék új urukat, Jakab herczeget, ki csak akkor fogadta őket, midőn az utolsó vendég is elhagyta a kastélyt.

A harmadik napon fölbontatott a végrendeletet, melyet Edithe szívdobogva hallgatott végig, remélvén, hogy abban a Herbert-gyermekekről is lesz megemlékezés.

Csalódott.

Egyetlen szó sem volt rólok, mintha nem is léteztek, nem is az ő véréből való vér, és husából való hus lettek volna.

A birtokok legnagyobb része hitbizomány volt s így Jakabé. Lucziánnak hagyott az anyjáról őt illető részen kívül egy magánvagyon. Edithe azt kapta, a mi szintén anyai részről illette őt, s rá nézve a herczeg még azon határozott akaratot fejezte ki végrendeletében, hogy mielőbb Jakab neje legyen.

Jakab herczeg a végrendelet ezen részének olvasása alatt, kérdően, feszülten, baljóslatu kifejezéssel szegezte unokahugára szemeit, ki lesütött fővel, mozdulatlanul, de tartásában bizonyos határozottsággal hallgatta végig a reá vonatkozó rendelkezést.

Midőn e szomorú felolvasást bevégezték, Edithe elhagyta a könyvtárt, hol a végrendelet fölbontása történt s lakosztályába ment.

Haragot érzett nagyatyja iránt, ki ily igazságtalan tudott lenni Herberték iránt. Azt, hogy az árvákat a törvény védi jogaik teljes megcsorbitása ellen, ő nem tudta.

Szilárd elhatározása volt, saját örökségét két kis unokatestvérével megosztani. Amaz est óta, midőn előbb Herbert kapitánynyal, azután Sarahval találkozott, nem volt egy nyugodt perce, egy tiszta gondolata. Jakab durva megtámadása, a kiméletlenség, melylyel az őt nagyatyjához hurczolá, reá azon megrendítő esemény, hogy azt halva, megpillantá ágyában, oly foku izgatottságba hozta őt, hogy gondolni sem tudott semmire, s csak a temetés után vette észre, hogy amaz éjszakai útja közben a Herberttől kapott «gyöngysort» elveszíté karjáról.

E fölfedezés majdnem kétségbeejté őt.

Tisztán, világosan emlékezett, hogy midőn a kapitánytól elvált és visszaindult a lépcsőkön, a gyöngyök még kezén voltak. Tehát a sötét üregben kellett azt elveszitenie, s így még egyszer el kell oda, neki menni, hogy a drága gyöngyöket visszahozza, mik kétszeresen drágák voltak neki: értékre is, de különösen mint emlék Herberttől...

A végrendelet felbontása és felolvasása után azt remélte, hogy egy időre nyugalma lesz s kipihenheti a sok váratlanul egymásra zuduló csapástól, a mely érte és majdnem elszédítette őt.

Csalódott.

Alig hogy szobájába ért s a hivatalos urakat, kik a végrendelet felbontásánál jelen voltak, elrobogni hallá, azonnal Jakab jelenteté magát nála, komornája által, kit most már, mint a kastély egyedüli urát, el nem fogadnia lehetetlen volt. Azt üzenté, hogy: rendelkezésére áll s kész fogadni a herczeget.

Néhány percz mulva Jakab lépett a szobába.

- Köszönöm, hogy elfogadtál, - mondá egy székre ereszkedve, míg Edithe állva maradt előtte. Annak veszem ez engedélyt, hogy felvilágosítást akarsz adni multkori tetteidről, melyet amaz emlékezetes estén elkövettél?

Edithe türelmetlenül rázta meg szép fejét.

- Elkövetni? - mondá komoran, - ez nem a helyes kitétel. Elkövetni csak rosszat szoktunk. Én nem tettem semmi megrovásra méltót, s nem fogadom el e kitétet.

- Mondd meg, hol voltál amaz este, s mi okból használtad a titkos kijárást?

- Nem tartozom felelettel.

- Sőt kétszeresen felelős vagy nekem. Először mint a család fejének s atyám halála óta gyámmodnak, másodszor mint leendő férjednek.

Edithe önkéntelen föl vonta vállát.

- Abból nem lehet semmi, - mondá nyugodtan, de igen határozottan. - Ez a házasság nagyatyám kívánata volt, most nincs annak betartására többé szükség.

Jakab herczeg ajkába harapott, hogy haragja ki ne törjön.

- Ennek meg kell lenni, - mondá fenyegető elfojtott hangon.

- Ki kényszeríthet reá? Én nem szeretlek téged, te se engem, s így nincs ok, hogy miért teljesítem nagyatyám alapelkülű kívánságát.

- Meggondoltad, mi lesz sorsod, ha e házasság létre nem jön? - kérdé Jakab.

- Még nem gondolkoztam rajta.

- Nos, én elmondom, hogy tudd, a mit te valószínűleg el sem tudnál képzelni.

Edithe az átelleni székbe ereszkedett.

Jakab egy pillanatig reá függeszté szemeit, s e pillantásban oly mély, szilaj, fékezetlen szerelem lövelt Edithére, hogy az lelke mélyéig megrendült attól.

- Ha nem akarnál nőm lenni s valamely méltatlan házasságra szándékozna lépni, két ut áll előtted: a zárda vagy örültek háza.

Edithe megrendülve ugrott föl helyéből.

- Álmodom-e? kiáltá kezeit összecsapva s könyek tolultak szemébe. - A tizenkilencedik század felvilágosult korszakában mondja ezt Metopfran Jakab, a művelt, világlátott, utazott herczeg?... Valóban nagyon rossznak kell lenned, hogy e fenyegetést kimerted ejteni.

- Egy dologban nagyon rossz vagyok: ha így tetszik neked azon szigorúságot nevezni, melylyel őseim tiszta nevét, foltnélküli multját őrzöm! Ez irányban elveim változhatatlanok, szívem kérlelhetetlen, annál is inkább, mert saját testvérem volt az: ki az első csorbát ejté, azon tökéletes egészen, melyet Metopfran-család századokon át képezett.

Edithe elborzadva hallgatott, arcát kezeibe rejté.

- Az arisztokracziának tekintélye, kiváltsága nimbusza évről-évre fogy, csekélyebb lesz, az ilyen sarjak által, minő nővérem volt a minő te vagy. Nekünk, olyanoknak, kik még meg tudjuk szabni a határ-vonalat, köztünk és a nép között kell hát azt, a mennyire képesek vagyunk, védeni s török vagy szakad, de tekintélyünket fentartani azon az áron is, ha netalán bünt követnének el. Most tudod sorsodat. Határozz!

- Jó, - mondá Edithe nyugodtan, s nagyon is gyorsan arra, hogy az igaz lehessen; - megadom magamat elveidnek. A zárda és tébolydától reszketek, csak arra kérlek, adj néhány hónapi időt.

Jakab gondolkozott.

- Legyen! - mondá kis szünet múlva. - Kivánságodba beleegyezem, de figyelmeztetlek, hogy e percztől Metopfran Jakab herczeg menyasszonyának tekintsd magad, s ahhoz képest, élj és cselekedjél.

Edithe egy közel álló székre rogyott.

- Meddig terjed ez a figyelmeztetés? - kérdé elfojtott hangon. - Rabnak kell ezentul tekintenem magamat Hergárton?

- Szabadon jöhetsz, mehetsz, mint eddig. Csak egyetlen utat tekints nem létezőnek: mely a Herbert-gyermekekhez vezet.

E szavak után Jakab elhagyta a szobát, Edithe pedig hangos zokogással borult a szék párnájára, s elhatározta, hogy történjék vele bármi, e borzasztó helyzetből kiszabadítja magát. Öngyilkos lesz, vagy megszökik, de Jakab nejévé nem alacsonyítja magát, kinek oldala mellett nem feleség, hanem rabszolga volna s inkább a halált választja, mint az olyan életet.

Jakab lecsillapulva, megnyugodva tért szobáiba. Nem kétkedett azon, hogy Edithe szavát meg fogja tartani, feltette magában, hogy annak éjszakai kirándulását többé nem kérdezi; de a könyvtár titkos ajtaját még az nap befalaztatá.

Edithe megtudva ezt, majd megörült kétségbeesésében, mert meg volt győződve, hogy a «gyöngysort» ott vesztette el karjáról, s hogy azt most már nincs módjában többé megtalálni.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Tuwnel Sarah a legmögörvább kedvben érkezett a vasuti állomásra, mert még egy ideig nem szándékozott Hergartot elhagyni, hol a hercegi fény nagyon kellemesen hatott reá, s kissé kimerült idegeinek és életuntságának felfrissítő volt mindaz, a mit ott talált. Még maga az Edithel való vetélkedés is Jakab miatt, kit egykor ő utasított el magától, mert megunta, s most új érdeket kölcsönzött a hercegnek, előtte az, hogy nősülni készült, s hogy ő ezt a házasságot semmivé akarta tenni.

Valami új, valami szokatlan és pikáns volt ez neki, s most egyszerre a sors elsodorja őt ettől a szórakozástól és elkergeti Nizzába, Monte Carlóba, az alá az unalmas örökké mosolygó ég alá. Hisz a virágillatból és az aranyok csörgéséből, napsugárból, ő már annyit élvezett az életben, hogy nem érdeklé őt mindaz többé, s nagyon sajnálta Hergartot odahagyni. De hát mit tehetett?

Halottas házban lenni! Brr. Ez borzasztó gondolat volt. Imádkozást, temetést látni, hallgatni. Ezt nem kerülheti el, legalább addig nem akar semmi szomorúságot látni. Mindig borzadt az enyészettől, kerülte a hol halált vagy hervadást látott.

Megérkezve az állomásra, a perronon járkált férjével föl és alá, midőn egy magas, karcsu, de a mellett erőteljes férfi alak tűnt szemébe tengerésztiszti egyenruhában.

Rögtön Herbert kapitány jutott eszébe, kiről fiatal imádója Lucziántól egyet-mást hallott, s tudta, hogy annak gyermekei Hergárt területén laknak. Ügyes, gyors találékony agyában rögtön egy különös eszme támadt.

Tudta, hogy Edithe nagyon kedveli a Herbert gyermekeket. Egy pillantás a tengerész-tisztre, azt mondá neki, kedvelheti az atyját is, ki nem csak rendkívül rokonszenves egyéniség volt, hanem ritka szép férfi is, kiről most már csak azt szerette volna tudni, hogy kellemes, tehetséges, művelt ember-e - a min, látva megjelenését, mozgását, öntudatos fejhordozását - alig kételkedhetett, s ismerve a regényt, melynek az hőse volt, százszoros érdekléssel birt az előtte.

Ha ez a kapitány jobban tetszenék Edithének Jakabnál, nem csodálnám, gondolá, Herbertről nem véve le szemeit, ki közönyösen járt föl és alá mellette, és egy pillantására sem méltatá az elkényeztetett szépséget, Tuwnel Saraht, kit ez a látszólagos közöny leirhatatlanul bosszantott. Sugva mondá férjének. - Igyekezzünk egy és ugyan azon kupéban utazni a tengerész-tiszttel. Mulatságosabban fog telni az idő.

A lord, mindig udvarias, teljesítője neje kívánatainak, ugyanabba a fülkébe rakatta kézi podgyászát, a hová a kapitányét tették, ki csak az utolsó perczben ugrott be, midőn harmadikat csengettek.

Tuwnel lord és neje már helyükön ültek. A tengerész-tiszt sipkájához érteté kezét, midőn a fülkébe lépett, s leült egyik sarokba; alig pillantva utitársaira, a vidéken legelteté szemeit.

Sarah nem véve le róla szemeit, elhatározta magában, hogy, sohasem látott utitársánál érdekesebb férfit. Csak az bosszantá, hogy annak szép, hosszukás szabásu pilláktól árnyékolt sötétkék szeme, egy pillanatra sem fordult felé.

Ez megfoghatatlan, de nagyon érdekes volt előtte.

Fehér elefántcsont cigaretta-tartót vett elő grófi czimmerrel, s kivéve abból egy cigarettát, ide-oda forgatta, mintha keresne valamit.

- Nem tudom meggyújtani, mondá fönhangon francziául férjének, nincs nálam tűz.

A kapitánynak lehetetlen volt ezt nem hallani.

- Én szolgálhatok, mondá udvariasan elhagyva helyét, s elővéve gyufatartóját, odanyújtá a tüzet Tuwnelnének.

- Remélem, nem kellemetlen önnek a dohányfüst kapitány? mondá Sarah.

- Legkevésebbé sem. Sőt, ha megengedi asszonyom, most már én is rágyujtok.

Tuwnelné kecses fejbólintással válaszolt.

Meg volt törve a hallgatás jege, s e perctől Sarah szünet nélkül fecsegett. Eszének szikráit sziporkáztatá, s bár a kapitány csak egyes feleleteket adott, a társalgás pillanatra sem hanyatlott, miután az angolnő mester volt annak föntartásában.

A tengerész-tiszt látván, hogy nem menekedhetik ez ismerettségétől, végre megmondá nevét.

- Herbert kapitány vagyok, mondá, a házaspár előtt meghajtván magát.

A lord meg volt lepetve e nevet hallva, de neje teljesen készen volt reá, mert már régen kitalálta, hogy kivel hozta őt össze a véletlen.

- Kegyed most hajójára utazik? kérdé Sarah.

- Nem. Csak néhány állomásig megyek, s ma a nap folytán még visszatérek.

- Itt lakik Hergárt közelében?

- Félórányira.

- És mégsem mutatta a kastélyban magát, hol én több mint két hónapot tölték, folytatá Tuwnelné, nem akarván tudatni, hogy ismeri a kapitány történetét.

- Nem járok sehova, viszonzá hidegen Herbert, és Sarah rögtön elejté a tárgyat s másról kezdett beszélni.

Egy ideig általánosságokról folyt a társalgás, de úgy látszik Herbert jobb szerette volna annak végét szakítani, mert koronként visszadőlt székében, s a gyorsan változó és tovatűnő vidékre függeszté szemeit. Tuwnelné azonban nem értett vele egyet, s nem akarta használatlanul hagyni azt az időt, mit együtt töltenek.

- Hallotta kegyed, hogy a herczeg, a mult este hirtelen meghalt? kérdé minden előzmény nélkül tőle.

- Hallottam.

- Ez nagy változást fog Hergárton előidézni, most kénytelenek elhalasztani az - esküvőt.

A kapitány feltűnően elhalványodott.

- Miféle esküvőt.

- Ön nem hallott arról? Jakab herczeg Szadovay Edithét, unokanővérét veszi nőül, mondá Sarah a kapitányra függesztvén szemeit.

Herbert hallgatott.

- Kegyed nem tudta ezt?

- Kevés emberrel jövök össze, s azok nem tudtak erről semmit.

- Csodálatos, hisz ez már hónapok előtt bevégzett tény volt.

Herbert némán ült helyén. Arcza mozdulatlan volt, de szemének kifejezését nem volt hatalmában megváltoztatni s abban élénk fájdalom tükröződött, mi nem kerülte el Tuwnelné figyelmét.

Szeretik egymást, - gondolá örvendő. Edithe légyotról jött tegnap este. Ezt jó lesz Jakabnak tudtára adni.

Herbert nem beszélt többet, s kis idő múlva gépszerűleg nyult zsebébe s egy ékszertokot vett elő, melyet fölnyitva, szomorú tekintettel vizsgálta annak tartalmát.

Sarah, ki egy mozdulatát sem veszté szeme előtt kinzó kíváncsiságot érzett megtudni, mi van az ékszertokban, mely rózsaszínű bársonnyal volt bevonva s nagyon finom eleganciával kiállítva.

Merészségéhez folyamodott.

- Szabad nekem is megtekintennem ama szép tok tartalmát, - mondá, gyorsan elhagyva helyét s a kapitányhoz lépett, mielőtt az azt elrejtette volna. Én müértő vagyok, egyik fő szenvedélyem szép ékszerek vizsgálása.

Ráhajolt arra és meglepetve kiáltá:

- Edithe gyöngyei!

A kapitány összerázkodott.

- Csalódik asszonyom, - mondá hidegen, mialatt zsebébe rejté a tokot. - E gyöngy az én sajátom.

- Pár hét előtt Szadovay kisasszony nyakán láttam, - mondá gunyosan Tuwnelné, - s akkor is bámultam nagyságát és rendkívüli nemes voltát.

- Csalódik, asszonyom.

- Ne fárasza magát, kapitány. Engem minden irányban nehéz tévutra vezetni, de ékszerek dolgában - lehetetlen. Kezeimen több millió értékű ékszer ment már keresztül, s ha nem volnék lady Tuwnel, ékszer-becsléssel kereshetném kenyeremet.

E szavak elhangzása után, mint ellenségek ültek egymásnak szemben.

Tuwnelné elfoglalta előbbi helyét s arcán félreismerhetetlen káröröm látszott.

E pillanatban megszólalt az állomást jelző sip s azon városban voltak, hova Herbert menni szándékozott.

Gyorsan kezébe vette kis kézi táskáját, meghajtá magát az angol párnak és pillanat alatt kiugrott a kupéból.

Sarah sajnálkozva nézett utána.

Régen láttam ily érdekes férfit s ily uri embert, nem csodálom Metopfrán Juliát, hogy oly örülten beleszeretett.

A lord sem Julia történetéről, sem pedig az örült szerelemről egy szót sem tudott, de helyeslőleg intett fejével, mialatt a vonat szélgyorsasággal tova robogott velök.

Herbert kapitány összevont szemöldökkel nézett a tova robogó vonat után.

Érezte, hogy nagy ügyetlenséget követett el, és még sem bánta, mert Sarahtól megtudta, hogy Edithe nyakán viselte azokat a gyöngyöket, miket ő adott neki... Nyakán viselte, tehát kedvesek voltak neki!

Csendes lépésben haladt ki az indóházból s egy kocsiba veté be magát és a városba hajtatott, hol egy nagyobb ékszerbolt előtt állt meg, és a kereskedésbe nyitott.

Elővette az ékszerdobozt.

- E gyöngyök magas helyről hulltak alá, mondá az elősiető ékszerésznek. A rajtok levő rubin csatt rugója megtágult, óhajtánám, hogy azt rögtön helyrehozzátok. Megvárom, a míg elkészül.

Az ékszerész megvizsgálá a csattot.

- Zúzódást szenvedett, mondá, - mintha valaki rálépett volna. A rubinkő is szenvedett, de az hosszas köszörülést kívánna, a csatt azonban fél óra alatt helyre lesz hozva.

Herbert kapitány helyet foglalt, míg a kereskedő a gyöngysorral távozott.

A kapitány egyedül maradván a boltban, újra elmélkedni kezdett a Sarahtól hallottak fölött.

Edithe hát menyasszony, s ezt neki ettől az idegen hölgytől kellett meghallani. Miért nem közli vele eljegyeztetését a grófnő?

E gondolat fájdalmat okozott neki, a fölvetett kérdésre nem tudott magának felelni...

Midőn Tuwnelné elmondá, hogy Edithe menyasszony, szomorúságot érzett s valami különös ösztön késztette őt, hogy elővegye a gyöngysort, melyet ő adott neki s melyet az kezéről a sötét lépcsőkön fölfelé haladtában elveszített. Ő pedig megtalálta, mert nem tudván megnyugodni, ha Edithe csakugyan szerencsésen följutott-e a sötét csigalépcsőkön, meg akarván győződni, csendesen követte s ekkor tünt szemébe a hófehérségében tündöklő gyöngysor, melyet csak akkor vett észre, midőn az már lábai alá került. Innét volt a csatt zúzódása, melyet ő meg akart igazíttatni, s úgy visszaadni a leánynak, ki azt azóta már bizonynyal kereste.

Most már elhatározta, hogy pár nap múlva, mihelyt kis fia jobban lesz, elhagyja Hergárt szomszédságát gyermekeivel együtt örökre.

Mit is keresne, mit is maradna ezentúl ott?

Meghalt neje, Julia kívánta, hogy Hergárt közelében neveltesse gyermekeit, mert azt remélte, hogy nagyatyjok, Erastus herceg, egyszer majd még is csak meglágyul irántuk, míg ha távol vannak, teljesen elfelejti őket. - Nem így történt.

Metopfran Erastus herceg sokkal büszkébb volt, sokkal ridegebb szívé, minthogy leányának megbocsátott volna. Most már az utolsó kötelék is megszakadt a család és az ő gyermekei között. Edithe, ki nemsokára Metopfrán hercegné lesz s épen úgy megveti a Herbert-gyermekeket, mint férje Jakab herceg, s mint megvetették mind a többiek, a kik a döllyös családhoz tartoztak.

Sóhajtva hagyta el helyét, midőn az ékszerész a boltba lépett s magával hozta a megigazitott gyöngyöt.

- Remek gyöngysor, - mondá a kereskedő. - Nagyértéket képvisel, és ritkán található ily egyformák együtt.

Herbert némán intett fejével. Gondolatai távol kalandoztak. Alig hallotta, mit beszél a kereskedő. Kifizette tartozását és elhagyta a boltot.

A legközelebbi vonattal visszautazott Hergatra, hol az épen ott időző orvossal találkozott, ki biztatá őt, hogy a beteg gyermek a legrövidebb idő alatt teljesen egészséges lesz.

- Mikor kelhetek vele utra? kérdé Herbert.

- El akarja őt magával vinni? - kérdé válasz helyett az orvos.

- Minél előbb, ha lehetséges.

- Mához egy hétre. Akkor már márczius hónapjában leszünk, s a levegő enyhébb leend.
- Tehát mához egy hétre Cordula, mondá az orvos távoztával öreg cselédjének a kapitány. Addig podgyászoljon össze mindent, a mire a gyermekeknek szükségük lehet az uton.
- És a többi holmi, a butorok stb.? - kérdé Cordula, - mi történik azokkal?
- Bezárjuk a házat, a mig vevő akad rá, mi pedig soha sem térünk ide vissza.

Az öreg dajka meglepetve nézett urára.

Oly mély keserv, annyi fájdalom volt annak hangjában kifejezve, melyen már rég nem hallotta őt beszélni, s önkéntelen azt gondolá magában: még mindig nem tudja őt feledni, és soha sem is fogja. Szívét letette mellé, a sirgödörbe...

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

Midőn Edithe megtudta, hogy a könyvtár titkos ajtaját befalazták, kétségbe volt esve. Nem csak azért, mert többé nem távozhatott arra, hanem a gyöngysor miatt is, melyet, nem kételkedett, hogy ott vesztett el, s most nem veheti többé onnét vissza.

Pedig két dolog elhatározott szándéka volt. Először, hogy vesztett kincsét minden áron megkeresi, másodsor, hogy az utolsó napon, midőn már a házasság elkerülésére nincs más mentség, a titkos ajtón hagyja el a kastélyt - örökre.

Most mind e két terv semmivé lett, ha csak új kiviteli módozatot ki nem talál, mert az nem hasonlított jelleméhez, hogy a mit egyszer föltett magában, véletlen befolyások közbejöttével abbanhagyja.

Más menedéke nem volt, mint Lucziánt bizni meg a gyöngyök keresésével. Másik tervét pedig, török-szakad, elhatározta véghez vinni, mert semmi sem volt neki borzasztóbb ama gondolatnál, hogy Jakab neje legyen, ki gyermekkorá óta gyűlöletes egyéniség volt előtte.

Azonban a sors szeszélye előbb meghozta neki mindazt, a mit ő, még csak a távol jövőben látott lebegni.

Jakab egy napon, a temetés és Tuwnelék elutazása után, átvéve komornyikjától a postán megérkezett leveleket, az egyiken nagyon is ismerős írást pillantott meg, melyet az első perczben haraggal dobott félre.

- Nincs gyűlöletesebb, mint az olyan nő, kit már megszüntünk szeretni! kiáltá, egyedül tudván magát a szobában.

Először átolvasá valamennyi levelet, csak azután nyult a félredobott után, mely, tudta, hogy Tuwnel Sarahtól érkezett.

Most sem szűnik meg ostromolni, hogy jöjjenek utána, gondolá bosszusan, de meglepetve kezdte olvasni az első sorokat, mik egészen mást tartalmaztak, mint ő gyanítá.

«Kedves Jakab!

Tudom, hogy soha többé, vagy legalább nagyon hosszú ideig nem fogjuk egymást viszont látni, s ha igen: teljesen más körülmények között, miután ön a legközelebbi jövőben nősülni szándékozik. Sok szerencsét e frigyhez!

Én a jövőben is hű barátnője maradok, s hogy már most is jelét adjam azon hálának, melylyel önnek ama sok jóért tartozom, melylyel engem hosszú évek során, és legközelebb is, mint vendéget, részesített; nem állhatom meg, hogy ne figyelmeztessen azon felhőkre, melyek házasesete egére tornyosultak.

Hergártról elutazásomkor a kupéban egy férfival ismerkedtem meg, kinél szebb, érdekesebb s rokonszenvesebb egyént még soha sem láttam.

Ez a férfi Hergárt vidékéről tett kirándulást a közeli városba, honnét még ugyanaz nap visszatért, s hol - mint mondá - hetek óta tartózkodik.

A férfi neve, talán már eltalálta: Herbert kapitány, az ön megtagadott sógora.

Mondhatom, hogy nagyon jól mulattam vele, mert ő nemcsak szép, érdekes, rokonszenves, de nagyon szelleműs is.

Ez állítás sokat jelent az én részemről, ki annyi embert ismertem már életemben. Még pedig mindenütt a legkitünőbbeket.

Társalgás közben egy ékszertokot pillanték meg kezében rózsa bársonyból, mely elegáncziája által magára vonta figyelmemet.

Tudja, kedves Jakab, hogy az ily félékben én műértő vagyok.

Az elegáns ékszertokban egy sor keleti igaz gyöngy volt, minden szem borsónagyságu rubin csattal.

Midőn megpillantám, fölkiálték bámulatomban... Ugyanaz volt, melyet pár hónap előtt, karácsony első ünnepén, Edithe nyakán láttunk.

Ő nem tudta akkor önnek megmondani, hol vette a gyöngyöket.

Most már körülbelül tudjuk, kitől kaphatta azt.

A tengerész kapitány nagyon közel él a tengerhez, a legszebb gyöngy pedig a csöndes Oczeánban terem...

Vonja le ebből a tanulságot!

Mindezeket elmondom önnek, hogy későbbi bánattól megóvjam, azt azonban: miként került a gyöngysor vissza Edithetől a kapitányhoz - önre bízom megtudni, kit a talányok megoldásában mindig nagyon ügyesnek ismert

Sarah.»

Jakab herczeg e levél olvasása után fölugrott dühében s azon gondolkodott, kit öljön meg legelőször. Edithet-e vagy a kapitányt.

De csakhamar erőt vett magán.

Ismerve Sarah jellemét: azzal kecsegteté magát, hogy a levél tartalma koholmány s nem egyéb Tuwnelné féltékenységi bosszujánál.

Mind a mellett meg akarta tudni a valót, s elindult Edithe lakása felé, hogy előkérje tőle a gyöngyöket, miknek már eredete is gyanura adott okot, de most nála kellett azoknak lenni.

Unokahugát szobáiban találta.

- Szeretnék neked menyasszonyi ékszert rendelni, mondá, belépve hozzá Jakab. - Mutasd meg kérlek ama szép gyöngyöket, miket karácsony napján nyakadon viseltél, még pár hasonló sorral akarnám azt gazdagítani.

Edithe halálsápadt lett, e kívánságot hallva.

- Nos, miért késlekedel? - kérdé izgatottan Jakab, rettegve, hogy Sarahnak igaza lehetne.

- Elveszitettem, mondá halkán Edithe.

Jakab hangos kiáltásban tört ki e feleletre.

- Elveszitetted? - kérdé dühösen. - Tehát csakugyan igaz. A gyöngysor Herbertről van. Szólj, mondd el: hogy került az oda.

- Nem tudom, - viszonzá reszketve a leány, - s nem is hiszem, hogy nála van, mert az lehetetlen.

- Ne tettesd magad. Most már ismerem tettetésed. De jó, nem te vagy az, kivel nekem számolnom kell, hanem ama szerencse-vadász, ki ellopta testvéremet s most el akarja lopni menyasszonyomat. De abból semmi sem lesz, kapitány uram! Metopfran Jakab előbb levágja karját, mintsem kinyujthasd azt egy második áldozat után! - kiáltá és dühében megvakulva elrohant, míg Edithe rémülten, kétségbeesve omlott a legközelebb álló székbe.

Nem kételkedett, hogy Jakab megöli a kapitányt. Összeszedte magát, legyőzte gyengeségét, aléltóságát, kendőt és kalapot ragadott fel s futott a folyosóra, le a lépcsőkön. Meg akarta előzni Jakabot.

Senki sem ügyelt reá.

Gyorsan végig futott a park egyenes útján a mellék kapu felé, honnét leggyorsabban ért Herberték házához.

Minden csendes volt. Jakab még nem mehetett el, nem hallott kocsizörgést, még csak bizonyynyal befogni parancsolt.

Egy negyedórái ideje volt őt megelőzni.

Futott a hogy lábai birták.

Minden léptéhez élet és halál volt kötve. Sötét gondolatok kinozták agyát.

Hazudik, ki fényről, jólétről, boldogságról beszél! gondolá. Csak egy van e földön a mi üdvözt: a szerelem... Hiába jön a kikelet, ha a berkek sötétek, a lombok szárazak, a nap kialszik, s a frissítő patakok vizében döghalál hömpölyög... Ilyen jövőnek nézek én elébe, ha Jakab Herbertet megöli! Megöli és engem semmivé tesz. Mert én nem akarok nála nélkül élni.

A száraz levelek zörögtek tova iramló lábai alatt. Ijedt madarak röppentek ki a fakadni kezdő rügyek leveleiből. Itt-ott egy erdei béka ugrott föl előtte magasra, s ő majdnem elcsuszott ijedtében, a fák és bokrok kiálló tüskéi beleakadtak ruhájába, végig hasíták; de ő nem törődött semmivel, annál is kevésbbé, mert az erdő nagy csöndjében kocsizörgést hallott.

Tudta, hogy az nem lehetett más, mint Jakab.

Ujult erővel, kezdett futni, s midőn már lábai végkimerüléssel fenyegették, midőn már csak felelme, rettegése, gondolatai száguldottak előre, de teste tántorgott a fáradságtól s félelmében felkiáltott, kétségbeesésében fejére kulcsolá kezeit. Ekkor egy férfialak lépett elébe a mellék utról s ő örömsikoltással karjaiba veté magát és ájultan rogyott keblére annak, akit szeretett. Herbert kapitány bámulva, megrendülve, de a boldogság kéjes érzetével tartá őt karjai között keblére szorítva.

Mit tegyen vele. Hova vigye, hogy életre gerjeszsze, ki teljesen élettelenül hevert keblén. Az erdő jobb oldali részén üde csörgedező patak volt, s ő elhatározta, hogy oda megy Edithével, s annak friss vizével fellocsolja. Karjaiban tartva, elindult vele. Mindig mélyebben be a sűrűségbe, s mindig jobban eltávolodva a kocsiuttól, hol robogó vonatot hallott elvágtatni, de nem vehette ki a távolságban, ki ült azon, biztos siető léptekkel haladt a patak felé.

A márcziusi nap már zöld pázsittal borítá a viz partját, s ő drága terhét a puha pázsitra helyezé. Sipkájába vizet meritett s gyengéden meglocsolá a leány halavány arcát, kezeit, azután figyelve szögezé reá szemét, s szívdobogva látta a halvány pirosságot visszatérni arczába és szemeit lassan fölvetni, mialatt pillantásuk találkozott...

Edithe rémulten emelkedett föl fekvőhelyzetéből midőn Herbertet megpillantotta s emlékezete visszatért.

- Találkozott Jakabbal? kérdé tőle, megragadva karját.

- Nem. Hol kellett volna vele összejönnöm?

- Hála istennek. Ő azóta önnél van. Itt nem találja meg. Ne mozduljon innét, mert megöli.

- Engem? kérdé nyugodtan a kapitány, mialatt nemes kifejezésű arcán mosoly futott keresztül. Ismerjük egymást Jakabbal, nem tartok tőle, s ha távollétemben keresett, vissza fogom adni látogatását.

- Azt ön nem fogja tenni, viszonzá rémulten a leány.

- Mi tartóztatna abban?

Edithe nem felelt. Habozott. Nem tudta hirtelen szavakba önteni azt, a mit érzett, de a kapitánynak egy meleg kérdő, bensőségteljes pillantása megoldá nyelvét, bátorságot öntött bele s megragadva társa kezét, heves szerelemmel rebegé, hát nem találta el, hogy szeretem! Herbert észrevehetően megrázkodott.

- Szeret? kérdé dadogva. Engem - ki mindenkire boldogtalanságot hozok. Gondoljon Juliára, és forduljon el tőlem örökre.

De Edithe nem hallgatott reá. Ki volt mondva a szó, s féktelenné lett a szenvedély. Karjaiba, keblére borult. Nem! kiáltá heves szerelemmel. Én nem fordulhatok el öntől. Julia boldog volt. Mindenki boldog, a kit ön szeret. Én is az leszek, vagy meghalok, mert ön nélkül nem kívánok, nem tudok élni!

A kapitány meghatva nézett reá, és hévvel melegen, bensőséggel zárta karjaiba. Ő is szerette, mióta fölfedezte benne Julia hasonmását, szerette, de nem akarta őt boldogtalanná tenni, de most már nem maradt előtte más választás, mint megvédeni, karjaiba, keblére zárni azt, ki oly heves szerelemmel adta oda neki magát, s kinek véré, határozottságát és elszántságát ismeré; hiszen alig volt hét éve annak, hogy éppen így tartott karjai között egy másik ifju leányt, ki ugyanazon vér és husból való volt mint Edithe, s ugyanazon szavakkal mondá neki: eljöttem hozzád, mert nem élhetek nélküled.

De mit tegyen most vele?

- Jakab nála van. Keresi őt. Nem tudja, mit akar tőle, és éppen azért meg kell tőle kérdezni kívánatát. De mi történjék azalatt Edithével.

- Vissza kell mennie a kastélyba, mondá végre gyengéd biztatással hajolva le hozzá, szerelemmel tekintve szemébe.

- Soha! Jakab azt mondá nekem, klostomba vagy örültek házába zárat, s ennek nem tehet ki engem Edgár, ha szeret, mondá a leány könnyörögve.

- Ennek nem. De másnak sem. Itt az erdőben nem maradhatunk együtt egyedül.

- Hová menjek?

- Cordulához és a gyermekekhez, ha Jakab távozik onnét.

- Hogyan tudjuk azt meg?

- A kocsi zörgés ide hallatszik, s ha nem talál otthon, vissza megy Hergártra.

Hallgatóztak.

Nemsokára csakugyan hallották a Hergárt-felé visszarobogó kocsit, s Edithén ekkor a legnagyobb foku izgatottság vett erőt.

- Most Jakab keresni fog, és nem talál otthon, mondá remegve. Felveri értem az erdőt s megöl.

- Menjünk, viszonzá Herbert. Cordula el fogja önt rejteni Edithe, én pedig megtudom, mit akart nálam Jakab.

Gyorsan megindultak a sűrűségben, sehol sem tértek ki az utra, s nemsokára a veres-fedelű házacskaiban voltak.

Cordula halálsáppadtan jött eléjük.

- Ön itt comtesse? kiáltá összecsapva rémültében kezeit. Alig tiz percze, hogy a herczeg elment.

- Mit akart? kérde Herbert a szobába lépve, hol a gyermekek örömkialtással fogadták Edithét.

- A kapitányt kereste. Pisztolyokat hozott magával.

- Miféle üzenetet hagyott számomra?

- Hogy okvetetlen beszélni kíván nagyságoddal, még pedig - ma!

- Elmegyek, mondá a kapitány, mialatt Edithe egy székre roskadt s eltakarta arcát.

Cordula bámulva nézett reá, azután urára, ki olyan tekintettel állt előtte, a minőt a vén cseléd annak szemében, már régen nem látott. Percz alatt kitalálta a valót.

Öreg szive még mindig fogékony volt a részvétre, szeretetre, és aggódva, elfogult hangon kiáltott fel: istenem, istenem, miért kellett ennek történnie.

Edithe megértette e felkiáltásban rejlő félelmet.

- Ne aggódjék jó Cordula, én nagyon boldog vagyok.

- Nem először hallom ezt, mondá könnyes szemekkel a dajka, de megragadva Edithe kezét, melegen vonta ajkaihoz.

A kapitány ezalatt fogatni rendelt.

Edithe szorongva, elfojtott lélegzettel nézte készülődéseit.

- A gyöngysort keresi Jakab, mondá a kapitánynak magyarázatul, hogy az tájékozva legyen, melyet elvesztettem s ő talán megtalálta.

- A gyöngysor itt van, viszonzá a kapitány, átnyujtva az ékszer-tokot. Nem ő találta meg, de egy más látta azt meg nálam, ki valószínűleg tudtára adta.

- Miért mutatta meg annak a másnak? kérde rémülten a leány, ki nem lehetett más, mint Tuwnelné.

- Elővettem, hogy ábrándozzam látásán s magam elé képzeljem a szép nyakat, melyen az pihent, az édes kezeket, mik azt érinték. Lady Sarah azt mondá nekem: Edithe Jakab menyasszonya, s én e tördeléssel szivemben bántódtam e gyöngyök felett...

- Az nem igaz Edgár! Én nem vagyok menyasszony. Jakab kényszeríteni akart arra, de elhagytam Hergártot örökre, s inkább véget vetek életemnek, minthogy oda még visszatérjek.

Annyi erő és határozottsággal ejté ki e szavakat, hogy Herbert meggyőződött, miként itt hasztalan volna minden további rábeszélés. Némán megszorítá kezét s pár pillanatra szobájába ment.

A kocsí ez alatt a ház ajtaja elé robogott.

Edithe betakará arcát.

- Jakab megöli! - suttogá kétségbeesetten. - Megöli, és akkor vége az én életemnek is.

- Ne féljen, comtesse, - mondá Cordula. - A jók fölött gondos szem őrökdi, s ki oly nemes szivü, oly jó, mint a kapitány, nem eshetik el anélkül, hogy az élet kárpótlást ne adjon neki.

- Lábaihoz borulok s úgy fogom kérni, hogy ne menjen.

- Azt hiába tenné, ő nem maradna.

Herbert kilépett szobájából; szeme fájdalmasan tapadt Edithére, kit nagyon szeretett. Élő képmása volt az Juliának. Mintha halottaiból föltámadva, megifjodva jött volna hozzá vissza annyi bánkódás után, mondván: Ime, szívem ma is a tied, én vagyok az, a kit sirattál.

Heves szerelemmel ölelte őt keblére, ki nem akart tőle elválni, szorosan fűzve karjait nyaka köré, és szívszakgató zokogásban tört ki, midőn Herbert, emberfölötti erővel szakítva el magát tőle, kisietett a szobából. A kocsi hangos robogása jelenté távozását.

- Nemsokára visszatér, - mondá vigasztalóan Cordula. De órák multak, már a nap is leszállt s az éj árnyai sötéten borították a földet, és a kapitány még mindig nem jött.

Edithe közel volt a megőrüléshez.

Végre csendes távoli nesz hangzott fel az éjben. Eleinte lódobogáshoz volt hasonló, később ki lehetett venni a kocsikerekek robogását, lassanként át ment a moraj közeledő kocsi érkezésébe, s végre gyors kanyarulattal az ajtó előtt megállt.

Edithe elhagyta helyét s a butorokba kapaszkodott, hogy el ne essék.

Cordula nem volt kevésbé sápadt nála, az ikrek már ekkor ágyaikban szenderegtek, nem gyanítva a vészt, mi fejük fölött tornyosulni készült.

Siető léptek zaja hangzott át az előszobán.

- Ez ő! - kiáltá örömtelt hangon Cordula.

Edithe percz alatt az ajtónál termett, mely fölnyílt s ő hangos sikoltással borult Herbert karjaiba, ki meghatva állt ennyi szeretetet látva maga iránt.

Luczián nyomban követte őt.

Mindketten rendkívül sápadtak, komolyak és némák voltak.

- Jakab? kérdé halk, elfogult hangon Edithe.

- Az utolsó Metopfrán herczeg meghalt! - viszonzá a kapitány.

- Párbajban esett el ma délután; - vette át a szót Luczián. - Négy tanu jelenlétében. Pisztollyal álltak egymással szemben ő és a kapitány, kinek nyugodt keze leterítette őt.

Edithe összekulcsolt kezekkel hallgatá a szörnyű hirt, melynek rá nézve csak ellenkezője lehetett volna szörnyűbb, ha Herbert esik el a párbajban.

- Ő maga kereste ezt, - mondá halkan. - Élhetett volna nyugodtan, boldogan, de erőszakos természete, uralkodni vágyó büszkesége, nem hagyta őt nyugodni s talán legjobb így, mert másoknak még nagy keserűségeket és sok fájdalmat, gondot, but okozhatott volna.

.....
A nagy hergarti uradalom mint hitbizomány más nevű családra szállt át. Edithe, Luczián és a Herbert-gyermekek kapták mindazt, a mi nem tartozott ahhoz s jogszerint őket illette. Gazdagok és boldogok lettek, s Edithe férje Herbert kapitány oldala mellett áldá a sorsot, mely róla oly nagylelkűen gondoskodott. A gyöngysort családi ereklyeként tekinté, mely neki az élet legédesebb boldogságát, élvezetét szerezte meg az önzetlen szerelemből kötött házasságot, mely ma már ritkaság, de annál nagyobb fontossággal bír és százszoros boldogságot okoz.

A káplántól évek múlva érkezett Edithének levél, melyben tudatja vele, hogy Afrikában van, halálos beteg, a sárgalázban kimerült ereje, s bár az egyház fölmentje, mint haldoklónak most már szabad tudatni vele, hogy halálosan, örülten szerette és azért okozott annyi kellemet-

lenséget neki, mert irtózatoss féltékeny volt Herbert kapitányra, kiról mindig tudta, midón az a vörös fedelü házba megérkezett.

Nem sokára halála hírét is vették, mint afrikai térítőnek.

És Herbert kapitány ekkor már rég Edithe boldog férje volt, együtt olvasták a levelet és újra hálát adtak a sorsnak, mely a három, Hergárton érte hevülő szív közül a leggyöngédebbet, legszeretőbbet adta neki osztályrészül, mely boldogságáért dobogott, míg a másik kettő csak félelmet és keserüséget okozott neki.

A szerelemnek illatos virágai, de szuró tövisei is vannak...

Edithének férje oldala mellett csupán a virágokból jutott!